

BN Bank ASA

ÅRSRAPPORT | 2018

INNHOLD

	Side
BN Bank - helt enkelt	3
Oppsummering 2018	4
Nøkkeltall	5
Historikk	8
Visjon	9
Strategi	9
Styret	10
Ledergruppen	11
Virksomhetsbeskrivelse	12
Risikostyring- og kapitalstyring	16
Samfunnsansvar	18
ARSREGNSKAP	
Styrets beretning	20
Resultatregnskap	27
Balanse	28
Endring i egenkapital i 2017 og 2018	29
Kontantstrømoppstilling	30
NOTER	31
NOTE 1 - Regnskapsprinsipper mv	32
NOTE 2 - Informasjon om driftssegmenter	39
NOTE 3 - Kapitaldekning	41
KREDITT-, MARKED- OG LIKVIDITETSRISIKO	
NOTE 4 - Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	43
NOTE 5 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - KONSERN	47
NOTE 6 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - MORBANK	52
NOTE 7 - Kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	56
NOTE 8 - Utlån	57
NOTE 9 - Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt	58
NOTE 10 - Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	59
RESULTATREGNSKAP	
NOTE 11 - Renteinntekter og lignende inntekter	62
NOTE 12 - Rentekostnader og lignende kostnader	62
NOTE 13 - Provisjonsinntekter og andre driftsinntekter	63
NOTE 14 - Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	63
NOTE 15 - Lønn og generelle administrasjonskostnader	64
NOTE 16 - Andre driftskostnader	64
NOTE 17 - Pensjonskostnader og -forpliktelser	65
NOTE 18 - Skatt	68
BALANSE	
NOTE 19 - Finansielle instrumenter etter kategori	70
NOTE 20 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter	72
NOTE 21 - Finansielle derivater	77
NOTE 22 - Motregningsrett finansielle derivater	78
NOTE 23 - Rentebærende verdipapirer	79
NOTE 24 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	79
NOTE 25 - Investering i eierinteresser	79
NOTE 26 - Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	81
NOTE 27 - Overtatte eiendommer	82
NOTE 28 - Innskudd fra og gjeld til kunder	82
NOTE 29 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	82
NOTE 30 - Innlån fra kredittinstitusjoner	83
NOTE 31 - Andre eiendeler	83
NOTE 32 - Annen kortsiktig gjeld og avsetninger	83
NOTE 33 - Ansvarlig lånekapital	84
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
NOTE 34 - Pantstillelser og garantiansvar pr. 31.12.	84
NOTE 35 - Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	84
NOTE 36 - Opplysninger om nærstående parter	85
NOTE 37 - Aksjonærstruktur og aksjekapital	88
NOTE 38 - Foreslått, ikke vedtatt utbytte	88
NOTE 39 - Hendelser etter balansedagen og betingende forpliktelser	88
NOTE 40 - Resultatregnskap 4 siste kvartal	89
NOTE 41 - Tillitsvalgte og ledelse	90
NOTE 42 - IFRS 9 Finansielle instrumenter	92
Revisors beretning	99
Vedtekter for BN Bank ASA	102

BN Bank - helt enkelt

For første gang på sju år satte Norges Bank opp styringsrenten i september 2018. Sentralbanksjef Øystein Olsen varslet samtidig at det ligger an til flere renteøkninger i tiden som kommer. Det kan tyde på at lavrentepolitikken, i hvert fall i Norge, derfor går mot slutten. Samtidig er det stadig usikkerhetsfaktorer hvor veien går videre, og en god del av dagens låntakere har aldri opplevd renteøkning. Norske banker har imidlertid tatt høyde for at hver låntaker skal klare et renteøkning på inntil fem prosentpoeng. I vår boliglånsportefølje er gjennomsnittlig LTV (lån i forhold til verdi på boligen) 55,2 prosent og nær 99 prosent av våre objekter er innenfor 85 prosent LTV. Våre panteobjekter tåler derfor eventuelle korrigeringer som kan komme i boligmarkedet veldig godt.

Etterspørselen i boligmarkedet er stor, og det bygges fortsatt for lite nye boliger i pressområdene. I BN Bank ble boliglånsveksten 6 prosent i 2018.

Tapssituasjonen i banken er også god, og netto tap på utlån og garantier utgjorde en inntektsføring på 10 millioner kroner per utgangen av 2018.

Eiendomsmeidlerforetaket BN Bolig er på full fart fremover i Oslo og Akershus, og spiser markedsandeler. I 2018 har selskapet etablert seg med kontorer både i Asker og Heggedal, i tillegg til hovedkontoret i Barcode ved Oslo S., der alle Oslo-avdelingene er lokalisert under samme tak. Selskapet er nå på alle måter rigget for vekst, og er for BN Banks del en svært viktig brikke i å styrke vår distribusjonskraft innen personmarkedet og gi synergier inn mot vår satsing på bedriftsmarkedet.

Vi så allerede i 2018 gode resultater av samarbeidet. En betydelig andel av de som kjøper bolig gjennom BN Bolig velger å finansiere kjøpet i BN Bank, dette gjelder både på brukt- og nyboligsiden. Vi forventer å ta ut ytterligere synergier av dette samarbeidet fremover.

BN Banks gjeninntreden i finansiering av næringsseiendom i januar 2017 har vært en suksess. En del av begrunnelsen for comebacket var å satse på prosjekt- og boligutvikling for å understøtte satsingen på BN Bolig. Dette forsterker vår lønnsomhet og gjør verdikjeden til BN Bank betydelig mer robust.

BN Bank har videreført en fortsatt forsiktig vekst i forbrukslånssegmentet i 2018. Vi har avtaler med en god del store agenter, i tillegg til egen distribusjon. Vi er glade for myndighetenes innstramming overfor banker som tilbyr forbrukslån, og mener det vil gjøre konkurransen mer kundesvennlig, sunnere og mer reell fremover.

Vi fortsatte i 2018 robotiseringsferden der målet er å robotisere så mange produksjonsprosesser som mulig, slik at våre medarbeidere kan bruke mest mulig tid på å gi verdi til våre kunder.

Chatboten vår, Ida, blir klokere og klokere for hver dag. Hun jobber 24 timer i døgnet, hele uka gjennom, og hadde i 2018 mer enn 24400 kundesamtaler – og svarte på dobbelt så mange spørsmål. Ida er også blitt så god at hun mot slutten av året svarte godt på 94 prosent av spørsmålene hun fikk. I starten på året var tilsvarende tall 84 prosent.

I boliglånsmarkedet viser målinger i 2018 at våre kunder fortsatt er mer tilfreds enn kundene til konkurrentene i vårt segment, og som i 2018 endte vi med en EPSI-score på 82. Kunder som har vært i kontakt med BN Banks kundesenter på telefon gir også uttrykk for høy tilfredshet, og vi har en kundetilfredshet på 5,6 (av 6).

Målet vårt er å ha Norges mest fornøyde bankkunder som plattform for balansert og sunn vekst fremover i alle våre satsinger.

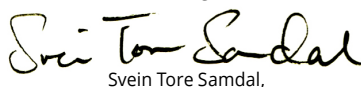
Menneskene som jobber i BN Bank er utvilsomt år aller største ressurs, og våre største ambassadører.

Det er derfor veldig gledelig at BN Bank for tredje året på rad er sertifisert som en «Great place to work». Vi kom også inn på Topp-ti-listen i landet under kåringen som fant sted i Oslo i mars 2018.

Ilgjennom et årelangt samarbeid med Great Place to Work har vi bygget en tillitsbasert kultur. Dette er et godt utgangspunkt for å få med våre medarbeidere på å kontinuerlig forbedre prosesser for å bli best i det lange løp for våre kunder, ansatte og eiere. Det betyr at våre kunder skal få en så god opplevelse av BN Bank at de blir våre beste selgere, våre ansatte skal oppleve banken som et så flott sted å jobbe at de gir det lille ekstra hver gang for sine kunder og kolleger, og våre eiere skal få en bank som leverer den avkastningen de forventer fremover.

Gunnar Hovland sa i 2019 opp stillingen sin som sjef for BN Bank, for å bli ny konsernsjef i Tine SA. Gunnar har gjort en veldig god jobb for BN Bank siden han tiltrådte i 2011, og forlot skuta i meget god stand. Det var derfor en stor glede for meg å få tilliten som administrerende direktør i banken 1. desember 2018, og jeg er alt godt i gang med å fortsette den stadig mer lønnsomme reisen sammen med dyktige medarbeidere i BN Bank.

Med vennlig hilsen

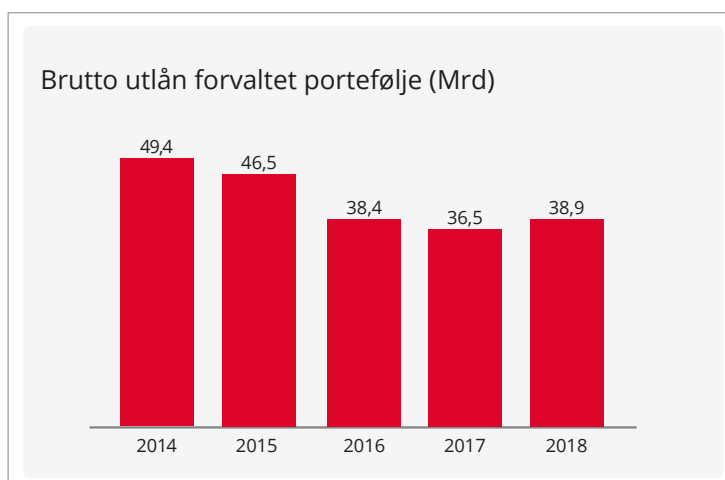
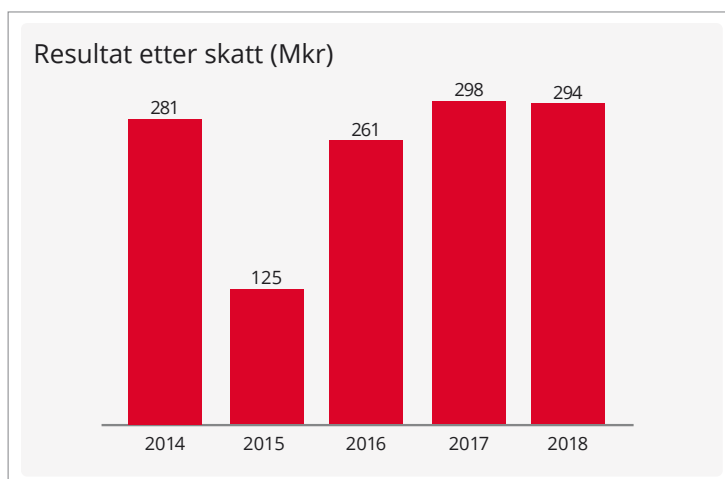

Svein Tore Samdal,

Administrerende direktør

Oppsummering 2018

- Resultat etter skatt på 294 millioner kroner (298 millioner kroner)
- Avkastning på egenkapitalen etter skatt (justert for effekt av Fondsobligasjoner) på 7,7 prosent (8,3 prosent)
- Innskuddsvolumet økte med 1.272 millioner kroner siste 12 måneder (226 millioner kroner).
- Utlånsvolum på bedriftsmarked økte med 884 millioner kroner siste 12 måneder (nedgang på 2.338 millioner kroner), mens utlånsvolum på personmarked økte med 1.449 millioner kroner i samme periode (483 millioner kroner)
- Tap på utlån utgjorde en inntektsføring på 10 millioner kroner (inntektsføring på 8 millioner kroner)
- Kjernekapitaldekning 20,5 prosent (26,1 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 18,9 prosent (23,4 prosent)
- Svein Tore Samdal tiltrådte som administrerende direktør i BN Bank i desember 2018

Millioner kroner	Referanse	2018	2017	2016	2015	2014
Resultatsammendrag						
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		524	470	411	369	432
Sum andre driftsinntekter		134	172	180	94	215
Sum inntekter		658	642	591	463	647
Sum andre driftskostnader		273	255	220	273	224
Driftsresultat før tap på utlån		385	387	371	190	423
Tap på utlån		-10	-8	23	19	37
Resultat før skatt		395	395	348	171	386
Beregnet skattekostnad		101	101	85	43	102
Resultat videreført virksomhet		294	294	263	128	284
Resultat fra virksomhet under avhendelse		0	4	-2	-3	-3
Resultat inkl avsluttet virksomhet		294	298	261	125	281
Lønnsomhet						
Egenkapitalrentabilitet	1	7,7 %	8,3 %	7,3 %	3,5 %	7,8 %
Rentenetto	2	1,86 %	1,75 %	1,36 %	1,06 %	1,18 %
Kostnadsprosent	3	41,5 %	39,7 %	37,2 %	59,0 %	34,6 %
Kostnadsprosent inkl egenkapitalpåslag og avkastning egenkapital i SpareBank 1 Næringskreditt	4	39,1 %	37,4 %	32,0 %	47,0 %	28,2 %
Balansetall						
Brutto utlån		22 295	20 837	21 511	24 975	27 407
Innskudd fra kunder		14 909	13 637	13 411	14 771	14 446
Innskuddsdekning	5	66,9 %	65,4 %	62,9 %	59,8 %	52,7 %
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		7,0 %	-3,1 %	-13,9 %	-8,9 %	-6,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		9,3 %	1,7 %	-9,2 %	2,2 %	-4,8 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	6	28 120	26 851	30 288	34 956	36 644
Likviditetsdekning (LCR)	7	169%	140%	339%	475%	510%
Forvaltningskapital		29 021	26 168	27 797	32 642	35 787
Balansetall inkl. SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt						
Brutto utlån		38 851	36 527	38 373	46 533	49 466
Innskudd fra kunder		14 909	13 637	13 411	14 771	14 446
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		6,4 %	-4,8 %	-17,5 %	-5,9 %	-1,1 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder		9,3 %	1,7 %	-9,2 %	2,2 %	-4,8 %
Andel utlån finansiert via innskudd		38,4 %	37,3%	34,9%	31,7%	29,3%
Tap og mislighold						
Tapsprosent utlån	8	-0,05 %	-0,04 %	0,10 %	0,07 %	0,13 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,46 %	0,47 %	0,44 %	1,41 %	1,49 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	9	0,69 %	1,05 %	1,78 %	0,85 %	0,89 %
Tap og mislighold inkl SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt						
Tapsprosent utlån	10	-0,03%	-0,02 %	0,05%	0,04%	0,09%
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,27%	0,27%	0,25%	0,76%	0,82%
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	11	0,39%	0,60%	1,00%	0,46%	0,49%
Soliditet						
Kapitaldekning		23,7 %	29,6 %	28,9 %	22,7 %	19,7 %
Kjernekapitaldekning		20,5 %	26,1 %	23,9 %	19,0 %	16,4 %
Ren kjernekapital		18,9 %	23,4 %	21,5 %	17,2 %	14,9 %
Kjernekapital		3 874	3 510	3 282	3 442	3 527
Ansvarlig kapital		4 480	3 976	3 968	4 116	4 224
Kontor og bemanning						
Antall kontor		2	2	2	2	2
Antall årsverk		118	111	108	117	112
Aksjer						
Resultat per aksje i perioden (hele kroner) for videreført virksomhet		20,83	18,63	9,07	20,12	17,85
Resultat per aksje i perioden (hele kroner) inkl.virksomhet "holdt for salg"		20,83	18,49	8,85	19,91	17,85

Utvalgte nøkkeltall er definert på neste side.

Forklaring til nøkkeltallene**1) Egenkapitalrentabilitet**

Beregnes som årest resultat inkl avsluttet virksomhet (294 millioner kroner) justert for påløpte renter på fondsobligasjoner (16 millioner kroner) i prosent av gjennomsnittlig egenkapital juster for gjennomsnittlig netto verdi av fondsobligasjoner (3.623 millioner kroner).

2) Rentenetto

Sum rentenetto hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden

3) Kostnadsprosent

Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

4) Kostnadsprosent justert for egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i Sparebank 1 Næringskreditt

Inntekt er oppjustert med egenkapitalpåslag og avkastning på egenkapital i Sparebank 1 Næringskreditt (39,9 millioner kroner)

5) Innskuddsdekning

Beregnes som innskudd fra kunder i prosent av utlån til kunder

6) Gjennomsnittlig forvaltningskapital

Beregnes som gjennomsnitt av kvartalvis forvaltningskapital inneværende år

7) Likviditetsdekning (LCR)

Beregnes som forholdet mellom likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang i et 30 dagers alvorlig stressscenario

8) Tapsprosent utlån

Beregnes som netto tap hittil i år i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån

9) Andre tapsutsatte engasjement

Beregnes som forholdet mellom brutto hovedstol på øvrige lån hvor det er foretatt individuelle nedskrivninger (jfr egen tabell i note 10) og brutto utlån

10) Tapsprosent utlån

Beregnes som netto tap hittil i år i prosent av gjennomsnittlig brutto forvaltet utlån, inklusive utlån i Sparebank 1 Næringskreditt og Sparebank 1 Boligkreditt, se tabell note 8

11) Andre tapsutsatte engasjement

Beregnes som forholdet mellom brutto hovedstol på øvrige lån hvor det er foretatt individuelle nedskrivninger (jfr egen tabell i note 10) og brutto forvaltet utlån inklusive utlån i Sparebank 1 Næringskreditt og Sparebank 1 Boligkreditt, se tabell note 7

**Den enkle banken med
gode renter og glimt i øyet.**

Historikk

1961: Kredittforetaket AS Næringskreditt ble etablert i Trondheim av banker og forsikringsselskaper. Selskapets formål var å medvirke til finansiering av næringsvirksomhet ved å formidle og yte lån med pantesikkerhet.

1983: Avdelingskontor i Oslo etablert.

1986: Virksomheten utvidet til også å omfatte boliglån og navnet ble derfor endret til Bolig- og Næringskreditt AS.

1989: Aksjene i Bolig- og Næringskreditt AS ble notert på Oslo Børs.

1992: Kredittforetaket ble omdannet til bank og tok navnet Bolig- og Næringsbanken ASA (BNbank). Formålet med omdannelsen til bank var muligheten for å tilby gunstige innskudds-/spareprodukter. Dette reduserte selskapets avhengighet av verdipapirmarkedet som finansieringskilde.

1998: Kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt ASA (BNkreditt) ble etablert som et heleid datterselskap av BNbank. BNkreditt overtok BNbanks utlån til bedriftsmarkedet og borettslag (fellesgjeld). Målet for etableringen var å styrke bankens konkurranseposisjon i bedriftsmarkedet.

2004: I desember satte Íslandsbanki frem et tilbud om kjøp av samtlige aksjer i BNbank. Etter at Íslandsbanki hadde mottatt aksept fra aksjonærene samt de nødvendige tillatelser, ble BNbank en del av Íslandsbanki-konsernet. Aksjen ble deretter strøket fra notering på Oslo Børs. Íslandsbanki endret senere navn til Glitnir hf.

2008: Eierne fusjonerer BNbank med Glitnir Bank AS (tidligere Kredittbanken i Ålesund) og tar navnet Glitnir Bank ASA. I desember får et konsortium av SpareBank 1-banker konsesjon til å kjøpe Glitnir Bank ASA etter at morbanken på Island ble satt under offentlig administrasjon to måneder tidligere. Glitnir Bank ASA bytter samtidig navn tilbake til BNbank ASA.

2009: BNbank selger sin portefølje i Ålesund til SpareBank 1 SMN. BN Bank garanterer for kredittrisikoen i porteføljen i en overgangsperiode. SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert og får konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Formålet med selskapet er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett. I oktober byttet BNbank ASA navn til BN Bank ASA og presenterte det nye navnet med ny profil.

2011: Bankens gamle hovedkontor i Trondheim ble solgt. Gunnar Hovland ble ansatt som ny administrerende direktør.

2014: BN Bank fikk tillatelse til å benytte avansert IRB-metode ved beregning av kapitaldekning for foretakseksponering. Tillatelsen var resultatet av et langsiktig målrettet arbeid og ga en betydelig økning i kapitaldekningen.

2015: BN Bank fikk tillatelse til å benytte IRB-metode ved beregning av kapitaldekning også på boliglån. 10. august vedtok styret en offensiv satsing på privatmarkedsvirksomheten og avvikling av bedriftsmarkedsvirksomheten i BN Bank.

2016: BN Bank stifter meglerforetaket BN Bolig i samarbeid med Eiendomsmegler1 Midt-Norge. Banken flytter hovedkontoret til nye tidsriktige lokaler i Kongensgate i Trondheim.

2017: Styret i banken vedtok i 1. kvartal 2017 en ny strategi for bedriftsmarkedsporteføljen.

2018: Svein Tore Samdal ble ansatt som ny administrerende direktør etter Gunnar Hovland

Visjon

Vi skal bli BEST I DET LANGE LØP for våre kunder, ansatte og eiere!

Visjon oppsummerer hva BN Bank ønsker å være både overfor våre kunder, medarbeidere og eiere når vi utvikler og drifter fremtidens bank. Den nye visjonen henger tett sammen med det banken har stått for tidligere; Allerede i 1997 var markedsføringen fokusert på at «BN Bank er best over tid»

Det betyr at vi ikke nødvendigvis er best hver gang og i alle sammenligninger – men kunder, ansatte og eiere skal være trygge på at vi gjør alt vi kan for å være best i det lange løp.

Verdier

Alle ledere og medarbeidere i BN Bank har verdiskaping for våre kunder, kolleger og eiere som sitt «DNA». Det er plattformen for opplæring av nye medarbeidere i BN Bank kulturen. BN Bank sine medarbeidere sitt hovedfokus for å skape verdi er å være:

OPPRIKTIG

Vi skal være ærlige og si ting som det er i alle sammenhenger fra kundedialog til medarbeidersamtaler.

ENGASJERT

Vi skal alltid gjøre en så god jobb som mulig for våre kunder, ansatte og eiere.

Styret

Finn Haugan, leder

Konsernsjef i SpareBank 1 SMN. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2019.

Tore Medhus, nestleder

Konserndirektør bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2019.

Rolf Eigil Bygdnes

Konserndirektør økonomi og finans i SpareBank 1 Nord-Norge. Valgt første gang i 2014 og valgperiode utløper i 2019.

Rune Fjeldstad

Administrerende direktør, SpareBank 1 BV. Valgt første gang i 2017 og valgperiode utløper 2019.

Helene Jebsen Anker

Selvstendig næringsdrivende – konsulentvirksomhet. Valgt første gang i 2009 og valgperioden utløper i 2019.

Ella Skjørestad

Markedsdirektør i Sparebank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2011 og valgperiode utløper 2020.

Marit Collin

Administrerende direktør i Kantega. Valgt første gang i 2018 og valgperiode utløper 2019.

Jannike Lund

Økonomikonsulent i BN Bank. Ansattes representant. Valgt første gang i 2014 og valgperioden utløper i 2020.

Varamedlem

Per Ivar Jacklin Egeberg (ansattes representant)

Kundeansvarlig Bedriftsmarked

Ledelse

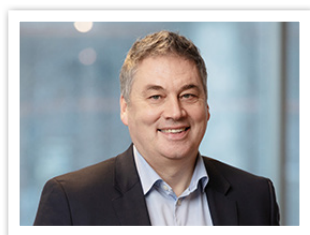
Svein Tore Samdal | Administrerende direktør

Svein Tore Samdal har graden Cand Polit fra NTNU. Han kom fra stillingen som konserndirektør Privatmarked i SpareBank 1 SMN og før det viseadministrerende direktør i EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS. Før årene i SpareBank 1 var han ansatt i Norges Skiforbund som landslagssjef for damelangrenn.

Svend Lund | Viseadministrerende direktør

Svend Lund har tidligere vært ansatt i Fokus Bank. Han har utdannelse innenfor regnskap og revisjon fra Trondheim Økonomiske Høgskole og innenfor strategi og ledelse fra BI.

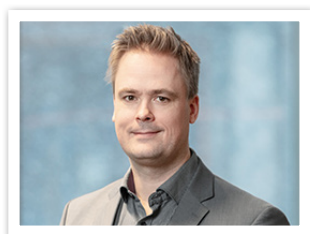
Trond Søråas | Direktør Økonomi og Finans/CFO

Trond Søråas er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole og autorisert finansanalytiker fra samme sted. Han kom fra stillingen som finanssjef i KLP Banken og KLP Kommunekreditt i 2010. Før det var han finanssjef i BN Bank.

Herborg Aanestad | Direktør Risikostyring

Herborg Aanestad har bakgrunn fra revisjon og finans hvor hun har jobbet flere år med kredittmodeller og risikostyring. Hun er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole med spesialisering innen regnskap og økonomisk styring.

Endre Jo Reite | Privatøkonom og direktør Personmarked

Endre Jo Reite er utdannet sivilingeniør fra NTNU. Begynte i BN Bank 1. januar 2019, og kom da fra stillingen som direktør fag og produkter i SpareBank 1 SMN. Reite hadde de 12 foregående årene hatt ulike lederroller innen kreditt, plassering/innskudd og produktforvaltning. Før det jobbet han i EY, og for andre banker. Han jobber også med forskning og aktuelle analyser for å gi bedre grunnlag for gode råd til forbrukere.

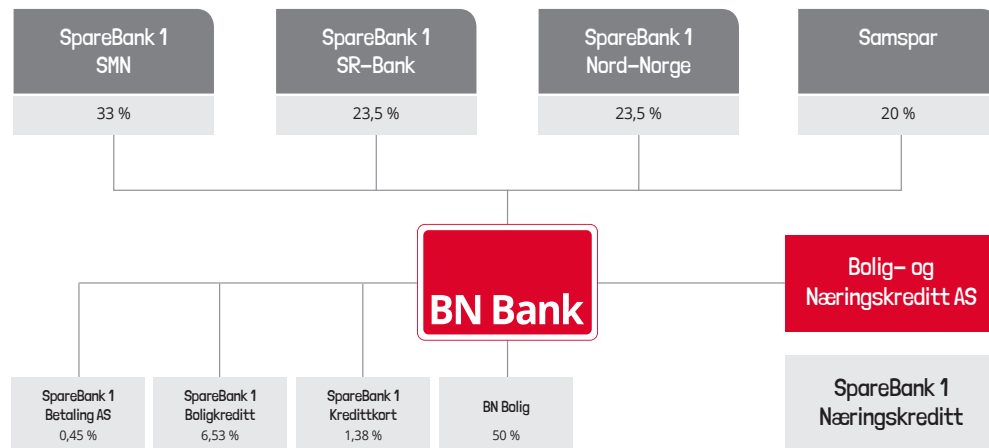

Stig Tore Laugen | Kommunikasjonsdirektør

Stig Tore Laugen har ansvar for bankens interne og eksterne kommunikasjon, og samfunnskontakt. Han har lang fartstid fra media, blant annet som journalist i VG og Dagens Næringsliv. Han er utdannet innen journalistikk og statsvitenskap ved Høgskolen i Oslo og Universitetet i Oslo.

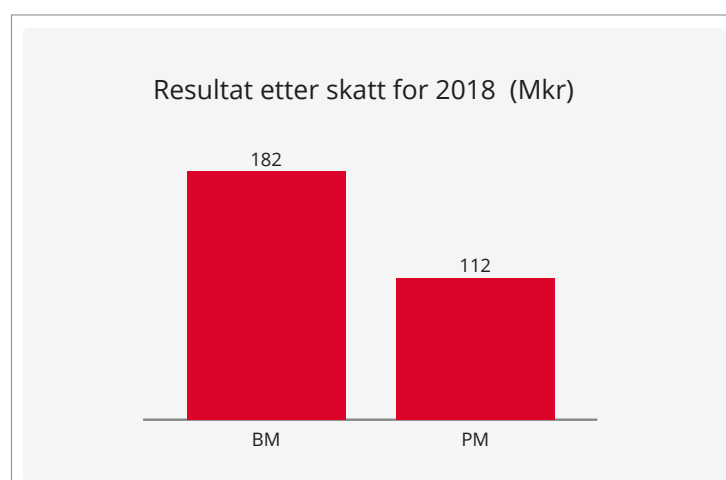
Virksomhetsbeskrivelse

BN Bank er eid av en gruppe SpareBank 1-banker. Selskapene SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt anvendes for finansiering av deler av den samlede utlånsmassen BN Bank forvalter.

BN Banks virksomhet er landsdekkende og konsentrert om forretningsområdene person- og bedriftsmarked. Banken har hovedkontor i Trondheim og avdelingskontor i Oslo.

Bankens resultat er delt inn i Bedriftsmarked og Personmarked. Resultat etter skatt i 2018 per forretningsområde er vist nedenfor:

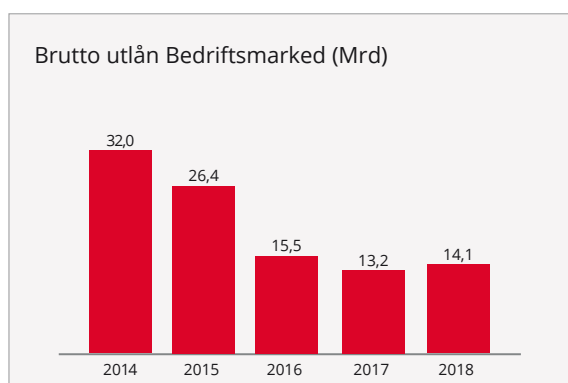
Bedriftsmarked

Etter at banken i perioden august 2015 til januar 2017 reduserte bedriftsmarkedsporføljen med ca. 55 %, vedtok styret i januar 2017 at bedriftsmarkedsporføljen skulles bevares og videreutvikles blant annet med en forsiktig satsing på prosjektfinansiering. Tradisjonell eiendomsfinansiering vil fortsatt utgjøre den vesentligste delen av porteføljen. Prosjektfinansiering skal blant annet understøtte bankens satsninger på personmarkedet og BN Bolig, og bidra til økt lønnsomhet.

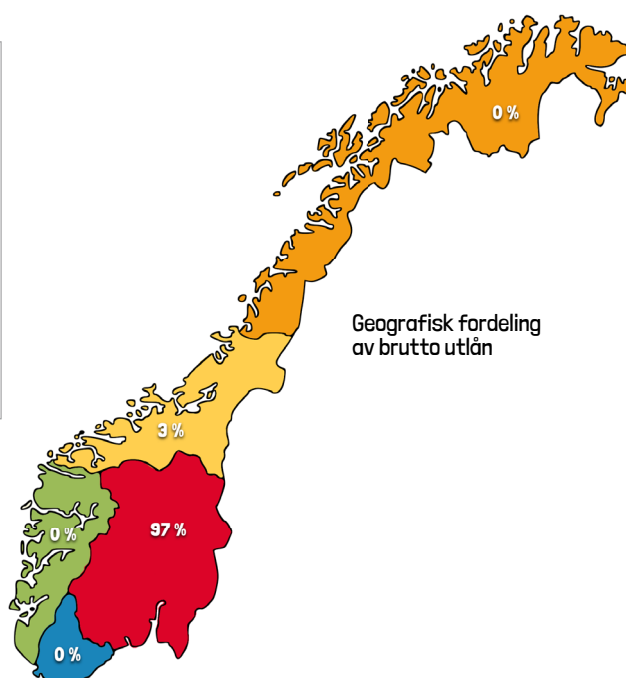
Resultat etter skatt for bedriftsmarkedet i 2018 ble 182 millioner kroner som gir en egenkapitalavkastning etter skatt på 10,0 prosent. Summen av netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt er økt med 33 millioner kroner sammenlignet med 2017. Marginøkning som følge av lavere inntakskost og økte rentenettogebyrer bidrar positivt mens noe lavere gjennomsnittlig utlånsvolum bidrar negativt. Verdiendring på finansielle instrumenter målt til virkelig verdi ble negativt med 1 million kroner i 2018 mot en verdiøkning på 8 millioner kroner i 2017. Kostnadene er økt med 20 millioner kroner. Økningen er først og fremst en følge av at kostnadene for 2017 inkluderte reversering av avsetning knyttet til omstruktureringstiltak, og de underliggende kostnadene er stabile. Tap på utlån utgjorde en inntektsføring på 7 millioner kroner i 2018 mot en inntektsføring på 13 millioner kroner i 2017.

BEDRIFTSMARKED		
MILLIONER KRONER	2018	2017
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	267	216
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	35	53
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	-1	8
Sum andre driftsinntekter	34	61
Lønn og andre personalkostnader	41	21
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	-1	3
Andre driftskostnader	25	21
Sum andre driftskostnader	65	45
Driftsresultat før tap på utlån	236	232
Tap på utlån	-7	-13
Driftsresultat etter tap på utlån	243	245
Beregnet skattekostnad	61	62
Resultat for videreført virksomhet etter skatt	182	183
Resultat fra virksomhet under avhendelse	0	4
Resultat inkl. avsluttet virksomhet	182	187

Utlånsvolumet i konsernet er økt med 0,6 milliarder kroner i 2018. I løpet av året er volum av lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt økt med 0,3 milliarder kroner.

Utlånsmarginen målt mot 3-måneders NIBOR var i gjennomsnitt 0,02 prosentpoeng lavere enn i 2017. I konsernet er mislighold over 90 dager for bedriftsmarkedet i prosent av brutto utlån 0,01 prosent per utgangen av 2018 mot 0,29 prosent av brutto utlån per utgangen av 2017.

Personmarkedet

Innenfor personmarkedet skal BN Bank være en offensiv direktebank for kunder som ønsker effektive, forutsigbare og løsningsorienterte banktjenester på telefon og nett. Bankens kunder skal oppleve rask service med et personlig preg. Banken skal fremover sikre lønnsom vekst gjennom å skille seg ut på å love og levere på «Bank – helt enkelt». Strategien skal gi våre kunder konkurransedyktige produkter og vilkår, samt gi våre eiere god avkastning over tid.

Eiendomsmeglerselskapet BN Bolig skal gi økt distribusjonskraft, økt kjennskap til merkevaren i bankens viktigste markedsområde og bidra til å øke bankens øvrige inntekter.

BN Bank skal fortsatt forsterke sin posisjon i personmarkedet gjennom økt kjennskap og vekst. Det er lagt til rette for inntektsvekst gjennom utvidelse av produktsortimentet, for eksempel forbrukslån, kredittkort og billån. I tillegg jobber banken aktivt med å bedre innskuddsdekningen.

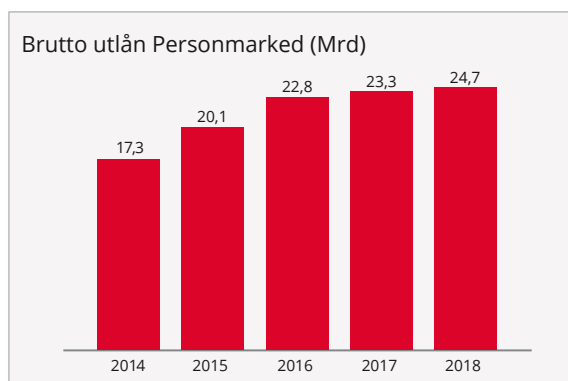
BN Banks personmarkedsvirksomhet er landsdekkende, men banken har flest kunder i Oslo og det sentrale østlandsområdet.

Resultat etter skatt for personmarkedet i 2018 er 112 millioner kroner (106 millioner), som gir en egenkapitalavkastning på 5,5 prosent (5,2 prosent).

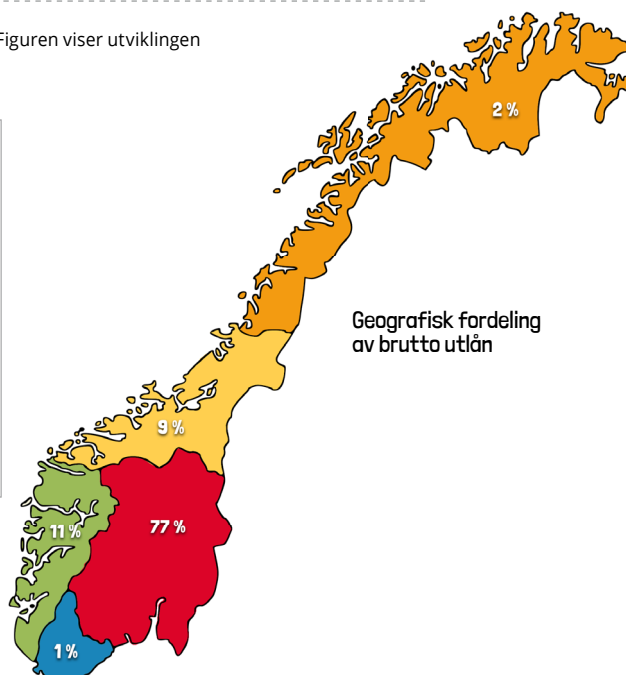
PERSONMARKED		
MILLIONER KRONER	2018	2017
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	257	254
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	97	94
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	3	17
Sum andre driftsinntekter	100	111
Lønn og andre personalkostnader	82	84
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	8	10
Andre driftskostnader	118	116
Sum andre driftskostnader	208	210
Driftsresultat før tap på utlån	149	155
Tap på utlån	-3	13
Driftsresultat etter tap på utlån	152	143
Beregnet skattekostnad	40	37
Resultat etter skatt	112	106

PERSONMARKED		
MILLIONER KRONER	2018	2017
Balanse		
Utlån (brutto) inkl. utlån OMF-selskap	24 735	23 286
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 121	12 962

Brutto utlånsvekst ble på 6,2 prosent i 2018 mot 2,1 prosent i 2017. Figuren viser utviklingen i brutto utlån, inkludert utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt.

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til personkunder, noe som reflekteres i lave tap. Tap og mislighold forventes å forbli på et lavt nivå.

Ansatte og organisasjon

BN Bank er avhengig av motiverte og engasjerte ansatte som er drevet av et ønske om at banken skal lykkes med sine mål. For å sikre dette har banken siden 2014 arbeidet tett med Great Place to Work® med tanke på å utvikle tillitsbasert kultur og lederskap. Igjenom årlig tilbakemeldinger fra de ansatte igjennom organisasjonsmålingen Trust Index® identifiseres forbedringsområder for å lykkes med dette arbeidet og tiltak iverksettes der det er hensiktsmessig.

Banken har siden oppstarten i 2014 gradvis forbedret sine resultater i undersøkelsen og har i de tre siste årene blitt sertifisert som en «Great Place to Work»-bedrift. Bankens resultater i undersøkelsen er nå så gode at banken i mars 2018 ble kåret til en av Norges ti beste arbeidsplasser av Great Place to Work i kategorien for bedrifter mellom 50 og 199 ansatte.

I 2018 etablert banken også «BN Bank-skolen» - et internt kompetanseprogram for alle ansatte. Programmet skal sikre alt fra grunnleggende innsikt for nyansatte til mer spesialiserte og tilrettelagte kurs for ulike ansattgrupper.

For å sikre framdrift i arbeidsoppgaver og felles retning har banken etablert et system for gjennomføring av månedlige resultatsamtaler for oppfølging av den enkelte ansattes prestasjoner og mål. Metodikken benyttes også av ledere og medarbeidere i gjennomføringen av årlig medarbeidersamtale.

BN Bank ønsker å legge til rette for at bankens ansatte kan ha en god balanse mellom et hektisk arbeidsliv og privatliv. Med bakgrunn i dette har banken i samarbeid med de tillitsvalgte lagt til rette for en god fleksitidsordning. Videre gi banken tilskudd til ansatte for deltakelse i bedriftsidrett og trening. Målet er at denne støtten skal oppmuntre bankens ansatte til å delta i fysisk aktivitet som vil resultere i bedre fysisk form og lavere sykefravær.

Som et viktig ledd i å tilby de ansatte konkurransedyktige betingelser har banken gode pensjons- og forsikringsordninger og øvrige ansattgoder.

Risiko- og kapitalstyring

BN Bank har som mål å holde en lav risikoprofil, og å ha en høy kvalitet i risikoppfølgingen slik at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Dette reflekteres i bankens strategier og policyer. Banken har retningslinjer for styring av alle relevante risikoer. Dette omfatter risikotoleranse i form av rammer og måltall, valg av metode for overvåking, samt krav til rapportering. Banken legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp sentrale risikoer for å sikre at banken utvikler seg i tråd med vedtatt risikoprofil og strategier. Styret mottar regelmessig statusrapporter på alle relevante risikoer. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for Risikostyring & Compliance, som er uavhengig av de enkelte forretningsområdene i banken, og rapporterer direkte til Administrerende Direktør og styret.

Risikostyringen skal støtte opp under bankens strategiske målsetting og sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen og risikokostnadene
- å skape gode beslutningsgrunnlag
- å optimalisere kapitalanvendelsen innenfor vedtatt forretningsstrategi
- å unngå uventede negative hendelser som kan være ødeleggende for bankens drift og omdømme i markedet

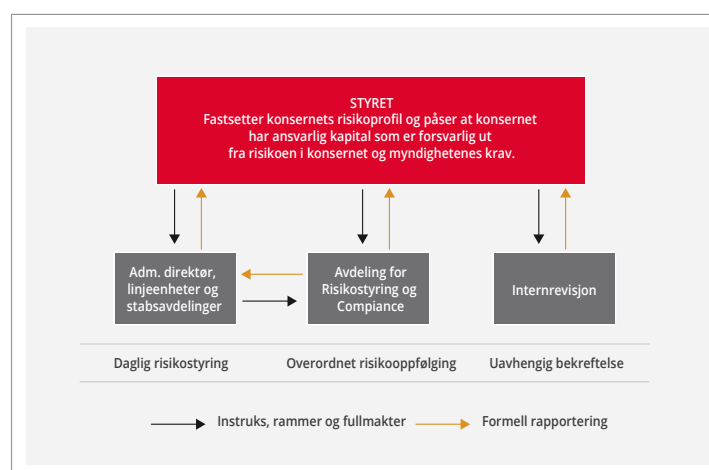
Bankens risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i en 12 måneders periode. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital banken mener den trenger for å dekke det uventede tap. Styret har vedtatt at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av uventede tap. Avkastningen på risikojustert kapital er et viktig strategisk resultatmål i den interne styringen.

Banken benytter avansert IRB-metode for fastsettelse av regulatorisk kapitalbehov for engasjement med pantesikkerhet i næringseiendom og for massemarkedsengasjement med pantesikkerhet i boligeiendom. BN Bank har en prosess for vurdering av kapitalbehov og styring og kontroll over vesentlige risikoer. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli eksponert for. Vurderingene er risikobaserte og framoverskuende. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger. Hovedkonklusjonene for ICAAP for 2018 er at bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er god. Styring og kontroll av risiko vurderes som tilfredsstillende, og banken er etter styrets oppfatning tilstrekkelig kapitalisert i forhold til risikonivå.

Ansvarlige for risikostyring og kontroll

Risikostyring og kontroll er en del av BN Bank sin virksomhetsstyring. Bankens kontroll- og styringsmodell tar sikte på uavhengighet i risikorapporteringen, hvor ansvar og roller i den daglige risikostyringen er vektlagt. BN Bank har gjennom flere år lagt ned store ressurser i å utvikle effektive risikostyringsprosesser for å identifisere, måle og styre risiko.

I prosessen for risiko- og kapitalstyring er organisasjonskulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi, lederstil og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. Banken legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målet og uavhengig styring og kontroll, og dette er organisert med en tredeling av risikostyringsprosessen:

Styret har ansvaret for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i banken, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard. Styrets arbeid er nedfelt i en årsplan som oppdateres årlig. Dette sikrer at styret har tilstrekkelig tid til og fokus på sentrale oppgaver årlig. Styret har utnevnt et risikoutvalg, et revisjonsutvalg og et kompensasjonsutvalg. Risikoutvalget og revisjonsutvalget er forberedende organer for styret i saker som vedrører finansiell informasjon, bankens risikostyring og internkontroll. Utvalgene består av tre medlemmer utgått av styret. Kompensasjonsutvalget skal tilsvarende bistå styret i dets arbeid med ansettelsesvilkår for BN Banks administrerende direktør, samt i forhold til hovedprinsipper og strategi for kompensasjon av det øverste ledersjikt i banken. Utvalget består av tre medlemmer utgått av styret.

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Forretningsdivisjoner og stabsenheter har ansvaret for risikostyringen innenfor sitt ansvarsområde. Dette innebærer at lederne skal sørge for at det etableres og gjennomføres forsvarlig risikostyring, og sørge for at denne utføres i samsvar med styringsdokumenter, fullmakter, rutiner og instruksjer.

Avdeling for risikostyring er organisert uavhengig av linje- og stabsenheter og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har også fullmakt til å rapportere direkte til styret dersom det finnes påkrevd. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikobildet, og følger opp at banken etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Internrevisjonen er styrets redskap for å påse at risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer direkte til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i bankens risikostyring blir løpende gjennomgått i banken. Internrevisjonen skal regelmessig og minimum årlig revidere IRB-systemet, herunder modellene som ligger til grunn for beregning av risikoparametrene, anvendelse og etterlevelsen av Forskrift om kapitalkrav.

For en nærmere beskrivelse av risiko- og kapitalstyring i banken, vises til bankens Pilar 3-rapport.

Samfunnsansvar

BN Bank har kontinuerlig fokus på etterlevelse av retningslinjer og standarder for områder som ligger under bankens samfunnsansvar. Dette gjenspeiles blant annet i bankens etiske retningslinjer.

Bankens retningslinjer beskriver våre forpliktelser og krav knyttet til etiske problemstillinger i forretningspraksis og personlig atferd. Bankens verdier er oppriktig og engasjert og sammen med etiske retningslinjer danner verdiene grunnlaget og rammene for kulturen i banken.

Tema som omtales her er:

- Bekjempelse av økonomisk kriminalitet
 - Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
 - Ytre miljø
 - Menneskerettigheter
-

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet

BN Bank arbeider systematisk og måltettet for å avdekke og bekjempe organisert økonomisk kriminalitet og enkeltindividers forsøk på økonomisk vinning gjennom kriminelle handlinger. BN Bank vurderer tiltak innenfor dette området som vesentlige for å verne BN Banks økonomi, renommé og bankens medarbeidere. BN Bank har nulltoleranse for alle former for korrupsjon.

I begrepet økonomisk kriminalitet inngår følgende:

- Hvitvasking og terrorfinansiering
- Eksterne bedragerier
- Interne misligheter

BN Banks policy for behandling av økonomisk kriminalitet omfatter tiltak mot hvitvasking av penger og terrorfinansiering, bedrageri, interne misligheter og korrupsjon. Alle straffbare forhold anmeldes. Retningslinjene knyttet til hvitvaskingsregelverket omfatter bankens plikt til å foreta:

- risikobasert kundekontroll
- undersøke mistenkelige transaksjoner og rapportere til Økokrim
- etablere forsvarlig interne kontroll- og kommunikasjonsrutiner, iverksette opplæringsprogram samt utpeke hvitvaskingsansvarlig

BN Bank skal kjennetegnes av høy etisk standard og opptre korrekt og habilt. Bankens etikkregler danner en ramme for hva BN Bank anser som ansvarlig opptreden. Banken har etablert følgende korrupsjonsforebyggende prinsipper:

- banken skal etterstrebe en klar åpenhetskultur rundt alle forhold når det gjelder kundepleie, relasjonsbygging, sponsorvirksomhet, gaver, representasjon, reiser mv.
- alle utgifter ved et reisearrangement skal regnskapsføres riktig og åpent
- nivået på den fordel som gis kunder ved arrangementer og andre former for kundepleie skal klart ligge innenfor det som betraktes som lovlig
- det bør ikke inviteres kunder med på arrangement og kundepleie som er i en situasjon der det nylig har vært eller skal gjennomføres særskilte forhandlinger om kontrakter, leveranser, avtaler, kreditter, investeringer mv.
- særlig aktsomhetsplikt gjelder ved deltakelse fra offentlige ansatte

Banken gjennomfører årlig opplæring av alle ansatte i retningslinjene knyttet til bekjempelse av økonomisk kriminalitet. I tillegg avholdes årlige etikkmøter med alle avdelingene i banken.

Det er etablert et enhetlig sanksjonssystem i banken for håndtering av lovbrudd, brudd på etiske retningslinjer, fullmakter eller andre vesentlige brudd på interne rutiner og retningslinjer.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

BN Bank har etablert en HR-strategi med følgende målsetninger:

- BN Bank skal være en preferert arbeidsplass
I «preferert arbeidsplass» legger vi at BN Bank skal være en attraktiv arbeidsplass for potensielt nye medarbeidere, og at banken har motiverte og engasjerte ansatte som er drevet av et ønske om at banken skal lykkes med sine felles mål.
- BN Bank er medlem av Finansnæringens Arbeidsgiverforening og følger Hovedavtalen og Sentralavtalen som er inngått med Finansforbundet. Arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår utover dette er regulert i en Bedriftsavtale og Særavtale. BN Bank har i nært samarbeid med Finansforbundet i BN Bank utarbeidet personalhåndbok, lederhåndbok og HMS-håndbok.
- HMS arbeidet skal bidra til at arbeidsprosesser, og ansvars- og samarbeidsforhold skaper trivsel og effektivitet. Retningslinjene legger spesielt vekt på å oppnå følgende delmål:
 - videreutvikle et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø
 - redusere helsebelastninger som følge av bruk av datautstyr
 - redusere sykefravær med særlig fokus på fravær som har sin årsak i arbeidsmiljøet og langtidssykefravær
 - at det samlede sykefraværet ikke skal overstige 3 prosent i kalenderåret.
- Banken har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra bankens ledelse og ansattes tillitsvalgte.
- BN Bank har ekstern bedriftshelsetjeneste hvor det bla gjennomføres årlig vernerunde og årlig helsedag med fokus på organisasjonen som helhet og motivasjon/mestring.
- Sykefraværet i banken var 3,7 prosent i 2018. I 2017 var sykefraværet 3,6 prosent. Banken følger opp sykemeldte i tråd med offentlige retningslinjer. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2018.
- Banken skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av selskapets 127 ansatte er 66 kvinner og 61 menn. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer. Kvinneandelen i konsernledelsen er 20 prosent, det samme som i 2017. 50 prosent av mellomlederne i banken er kvinner, i 2017 var andelen 50 prosent. Ved utgangen av 2018 består BN Banks styre av 4 kvinner og 4 menn hvorav 1 kvinne er ansattes representant, dette er samme fordeling som forrige år.
- For å øke kjennskapen til banken i attraktive og relevante studiemiljø har banken de siste 2 årene gjennomført «Sommerprosjektet i BN Bank». Igjennom prosjektet har banken tilbudt et prosjektoppdrag til dyktige studenter. Hensikten med prosjektet er tredelt:
 1. Knytte bånd til studiemiljøene rundt om i landet slik at vi lærer å kjenne studenter fra ulike fagmiljøer i både Trondheim og andre storbyer
 2. Tilby relevante sommerjobber til studiemiljøet slik at de lærer oss og bransjen å kjenne
 3. Prosjektet skal være relevant for banken slik at studentene opplever å bidra til forbedring av bankens prosesser og at vi får utnyttet studentenes kunnskap

Et av målene med sommerprosjektet er å lære å kjenne fagmiljøer som tradisjonelt ikke har vært representert i banken. Det har vært viktig å samle studenter med ulik studiebakgrunn slik at studentene har utfyllt hverandre, lært av hverandre og bidratt til nye arbeidsmetoder og kunnskap inn i banken. Prosjektet har vært styrt av bankens analyseavdeling. Analytiske ferdigheter har vært nødvendig og har lagt føringer for hvilke prosjekter og studenter det er naturlig å ta inn i prosjektet. Særlig har banken hatt stor glede av å kombinere økonomi- og realfags-/teknologistudenter.

Ytre miljø

For BN Bank er reiser og energibruk de største kildene til utslipp av klimagasser. Bankens reisepolicy oppfordrer alle ansatte til å begrense omfanget av tjenestereiser. Banken har investert i utstyr for å tilrettelegge for nettmøter, videokonferanser og deling av dokumenter. Dette bidrar til å redusere behovet for fysiske møter og reisevirksomhet. Videre følger det av bankens kredittstrategi at miljørelatert risiko skal vurderes på lik linje med andre risikoforhold. Banken skal ikke finansiere nye prosjekter som ikke har nødvendig godkjenning i henhold til norske krav og regler. Ut over dette har BN Bank ikke etablert spesielle retningslinjer i forhold til det ytre miljø.

Menneskerettigheter

Norge er i dag tilsluttet de fleste relevante menneskerettighetskonvensjoner inkorporert i norsk lov gjennom menneskerettighetsloven. BN Bank har virksomhet kun i Norge og de fleste av bankens kunder er bosatt i Norge. BN Bank har ikke etablert egne retningslinjer som omhandler menneskerettigheter spesielt.

Styrets beretning

Oppsummering av 2018

Tall i parentes gjelder 2017.

I 2018 oppnådde BN Bank-konsernet et resultat etter skatt på 294 millioner kroner (298 millioner kroner). Dette tilsvarer en egenkapitalavkastning etter skatt på 7,7 prosent (8,3 prosent).

En forbedret rentenetto og høyere inntektsføring under tap trekker opp resultatet sammenlignet med tilsvarende periode i 2017. Reduserte provisjonsinntekter, lavere verdiendringer, høyere kostnader og negativ resultatandel fra eiendomsmeglerforetaket BN Bolig trekker ned resultatet.

I 2018 økte brutto forvaltet utlån med 2,3 milliarder kroner tilsvarende 6,4 prosent.

Forvaltet utlånsvolum i BM-porteføljen økte med 0,9 milliarder kroner, tilsvarende 6,7 prosent siste 12 måneder. Forvaltet utlånsvolum i personmarkedet har økt med 1,4 milliarder kroner, tilsvarende 6,2 prosent i samme periode. Av samlede utlån på PM er 429 millioner kroner i form av usikret kreditt.

Satsingen i eiendomsmeglerforetaket BN Bolig, som banken eier sammen med EiendomsMegler 1 Midt-Norge, fortsetter. Planen er at BN Bolig fremover, foruten å gi økte andre inntekter, skal bidra med økt distribusjonskraft og kjennskap til merkevaren i bankens viktigste markedsområde, Oslo og det sentrale Østlandsområdet.

Innskuddsvolumet er økt med 1,3 milliarder kroner, tilsvarende 9,3 prosent siste 12 måneder. Samlede innskudd var 14,9 milliarder kroner per utgangen av 2018 (13,6 milliarder kroner). Innskudd er en viktig finansieringskilde og banken vil fortsatt arbeide med ulike operasjonelle og taktiske tiltak for å styrke sin innskuddsfinansiering ytterligere. Innskuddsdekningen var 66,9 prosent ved utgangen av 2018 (65,4 prosent).

Utlånsmargin målt mot 3 måneders nibor innenfor personmarked falt med 8 basispunkter siste 12 måneder til 1,75 prosent (1,83 prosent). Utlånsmarginen innenfor bedriftsmarked falt i samme periode med 2 basispunkter til 2,78 prosent (2,80 prosent). Innskuddsmargin målt mot 3 måneders nibor økte med 9 basispunkter siste 12 måneder til 0,10 prosent (0,01 prosent).

Bankens forvaltningskapital var 29,0 milliarder kroner per 31. desember 2018 (26,2 milliarder kroner). Inkludert lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt var forvaltningskapitalen 45,6 milliarder kroner (41,9 milliarder kroner).

Ren kjernekapitaldekning per utgangen av 2018 var 18,9 prosent (23,4 prosent). Bankens kapitaldekning og kjernekapitaldekning var henholdsvis 23,7 og 20,5 prosent (henholdsvis 29,6 og 26,1 prosent). Reduksjonen i kapitaldekning er hovedsakelig knyttet til økt beregningsgrunnlag som følge av konsolidering av bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt i henhold til nytt regelverk fra og med 1.1.2018.

BN Bank har ved utgangen av 2018 overført utlån pålydende 4,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt og 12,0 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt.

Svein Tore Samdal tiltrådte som administrerende direktør i BN Bank i desember 2018.

Visjon, verdier og strategi

Bankens visjon:

BN Bank sin visjon er å være «Best i det lange løp for kunder, ansatte og eiere». Banken skal ikke nødvendigvis være best hver gang og i alle sammenhenger, men bankens kunder, ansatte og eiere skal være trygge på at banken gjør alt den kan for å være best over tid.

Bankens verdier:

Oppriktig - vi skal være ærlige og si ting som det er i alle sammenhenger fra kundedialog til medarbeidersamtaler.

Engasjert - vi skal alltid gjøre en så god jobb som mulig for våre kunder, ansatte og eiere.

Våre verdier skal sikre at vi skaper størst mulig verdi for våre kunder, ansatte og eiere i det lange løp.

Bankens strategi:

Innen personmarked skal BN Bank være den foretrukne banken for kunder som ønsker en effektiv, forutsigbar og løsningsorientert bank med korte beslutningsveier, rask service og et personlig preg. Banken skal fremover sikre lønnsom vekst gjennom å skille seg ut på å love og levere på «Bank – helt enkelt», litt vennligere og mer personlig enn i bransjen for øvrig.

Eiendomsmeglerselskapet BN Bolig skal gi økt distribusjonskraft og bidra til å øke bankens øvrige inntekter. BN Banks personmarkedsvirksomhet er landsdekkende, men banken har flest kunder i Oslo og det sentrale østlandsområdet.

Innen bedriftsmarked er BN Bank en kompetent, rask og forutsigbar spesialist. Hoveddelen av bedriftsmarkedsporteføljen er innen finansiering av næringseiendom. Samtidig legges det opp til å videreutvikle en byggelånsportefølje, knyttet til bolig- og eiendomsprosjekter i Oslo-området. Målet med denne delen av bedriftsmarkedsporteføljen er å øke lønnsomheten og understøtte oppbyggingen av BN Bolig som igjen skal styrke bankens posisjon i personmarkedet. Denne porteføljen skal utgjøre en mindre andel av den samlede bedriftsmarkedsporteføljen.

Regnskapsprinsipper

BN Bank avlegger konsernregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Se note 1 for nærmere informasjon.

Årsregnskapet gir etter styrets vurdering et korrekt bilde av konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede og dette er lagt til grunn i årsregnskapet.

Resultat for 2018

I 2018 oppnådde BN Bank-konsernet et resultat etter skatt på 294 millioner kroner (298 millioner kroner). Korrigert for renter på fondsobligasjoner og resultat fra avhendet virksomhet, gir dette en egenkapitalavkastning etter skatt på 7,7 prosent (8,3 prosent).

En forbedret rentenetto og høyere inntektsføring under tap trekker opp resultatet sammenlignet med tilsvarende periode i 2017. Reduserte provisjonsinntekter, lavere positive verdiendringer på finansielle instrumenter, høyere driftskostnader og negativ resultatandel fra eiendomsmeglerforetaket BN Bolig trekker ned resultatet.

Inntekter

Sum inntekter var 658 millioner kroner i 2018 (642 millioner kroner).

MILLIONER KRONER	2018	2017	ENDRING
SUM INNTEKTER	658	642	16
Margin- og volumeffekter, rentenetto			50
Forsinkelsesrenter og rentenettogebryr			7
Provisjonskostnader			-9
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt			-15
Inntekter av aksjer og eierinteresser			-3
Netto resultat fra finansielle instrumenter			-20
Øvrige endringer			6

Bankens rentenetto ble 524 millioner kroner (470 millioner kroner). Bankens utlånsmargin i forvaltet portefølje målt mot 3 måneders nibor i 2018 var 2,14 prosent (2,19 prosent). Innskuddsmargin for banken målt mot 3 måneders nibor ble 0,10 prosent (0,01 prosent). Bankens gjennomsnittlige margin på markedsfinansiering i 2018 var 0,38 prosentpoeng lavere enn i 2017. Reduksjonen kan delvis forklares med at verdipapirgjeld med forfall i 2017 og 2018 er erstattet med billigere verdipapirgjeld.

Andre driftsinntekter utgjorde 134 millioner kroner i 2018 (172 millioner kroner). Lavere provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt, reduserte positive verdiendringer og negativ resultatandel fra eiendomsmeglerforetaket BN Bolig trekker ned, mens økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt bidrar positivt.

For lån som er overført til SpareBank1 Boligkreditt AS og SpareBank1 Næringskreditt AS mottar banken en provisjon som beregnes som utlånsrenten på lånene fratrukket kostnader i selskapene. For lån overført til SpareBank1 Næringskreditt inkluderer disse kostnadene også et påslag for den kapital eierne har skutt inn på vegne av BN Bank. For 2018 utgjorde dette egenkapitalpåslaget 30 millioner kroner før skatt (28 millioner kroner). Høyere egenkapitalpåslag og lavere utlånsvolum i SpareBank 1 Næringskreditt er hovedforklaringen til reduksjonen i provisjonsinntekter.

I 2018 har verdiendringer på finansielle instrumenter påvirket driftsinntekter positivt med 10 millioner kroner mot 30 millioner kroner i 2017. For nærmere informasjon vedrørende verdiendringene, se note 14.

Driftskostnader

Driftskostnadene utgjorde 273 millioner kroner (255 millioner kroner). Kostnadene i 2017 var påvirket av engangshendelser som samlet ga en positiv effekt på 10 millioner kroner. For øvrig er kostnadsøkningen knyttet til økte personalkostnader, IT-kostnader og konsulentkostnader.

Kostnadene i 2018 utgjorde 42 prosent av sum inntekter (40 prosent). Justert for inntjeningen i Sparebank1 Næringskreditt er kostnadsprosenten 39 prosent (37 prosent).

Tap og nedskrivninger

I 2018 utgjorde tap på utlån -10 millioner kroner (inntektsføring) (-8 millioner kroner).

Tap på utlån i 2018 fordeler seg med -7 millioner kroner innenfor bedriftsmarkedet og -3 millioner kroner innenfor personmarkedet.

Tap på utlån fordeler seg som følger i 2018:

Mill. kr	Trinn 3	Trinn 1 og trinn 2
Bedriftsmarked	2	-9
Personmarked	-9	6
Sum	-7	-3

Med fradrag for nedskrivninger i trinn 3 utgjorde misligholdte og tapsutsatte engasjementer 223 millioner kroner (284 millioner kroner) ved utgangen av 2018, tilsvarende 1,00 prosent (1,36 prosent) av brutto utlån i konsernet. Se note 10 for ytterligere informasjon.

Tapsavsetningene er 112 millioner kroner ved utgangen av 2018. Av dette utgjør trinn 3 nedskrivninger 33 millioner kroner og trinn 1 og trinn 2 nedskrivninger 79 millioner kroner.

Tapsavsetningene per desember 2018 fordeler seg som følger:

	Tapsavsetning (Mill. kr)	% av brutto utlån konsern
Bedriftsmarked	76	0,8
Personmarked	36	0,3

Det bemerkes at tallene ovenfor er tapsavsetninger, men at deler av disse er reversert under utvidet resultat (OCI). Justert for dette utgjør avsetningene 97 millioner kroner fordelt med 64 millioner kroner for Bedriftsmarked og 33 millioner kroner for Personmarked.

Forslag til anvendelse av årsresultatet

Styret foreslår at morbankens resultat på 313 millioner kroner disponeres som følger:

Avsatt til utbytte	0
Overført til annen egenkapital	313
Sum disponert	313

Styret foreslår i tillegg at det gis konsernbidrag til datterdatterselskapet E-18 Eiendommer AS (0,8 millioner kroner) med skattemessig effekt. E-18 Eiendommer AS gir konsernbidrag tilbake til BN Bank ASA uten skattemessig fradrag for å nøytralisere de regnskapsmessige effektene, såkalt sirkelkonsernbidrag.

Balansen

Bankens forvaltningskapital var 29,0 milliarder kroner ved utgangen av 2018, som er en økning på 2,8 milliarder kroner siste 12 måneder. Endringen skyldes først og fremst høyere utlånsvolum og høyere likviditetsbeholdning.

Brutto forvaltet utlån¹ er økt med 2,3 milliarder kroner tilsvarende 6,4 prosent siste 12 måneder. Brutto forvaltet utlån utgjorde 38,9 milliarder kroner per utgangen av 2018 (36,5 milliarder kroner).

Per 31. desember 2018 er det totalt overført en utlånsportefølje på 4,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt (4,2 milliarder kroner) og 12,0 milliarder til SpareBank 1 Boligkreditt (11,5 milliarder kroner). Banken har overført 32 prosent av bedriftsmarkedslåne og 49 prosent av boliglåne til overnevnte selskaper.

Brutto forvaltet utlån var fordelt på følgende segmenter:

Milliarder kroner	31.12.18	31.12.17
Personmarkedet	24,7	23,3
Bedriftsmarked	14,1	13,2

Utlånsveksten siste 12 måneder innenfor bedriftsmarkedet var 0,9 milliarder kroner tilsvarende 6,7 prosent. Prosjekt- og byggelån utgjør ved utgangen av 2018 2,3 milliarder kroner, noe som tilsvarer 16,5 prosent av samlet BM-portefølje.

Utlånsvolumet i personmarkedet har økt med 1,4 milliarder kroner, tilsvarende 6,2 prosent i samme periode. Veksten i boliglån har vært 1,4 milliarder kroner som tilsvarer 6,0 prosent. Bankens portefølje av usikret kreditt er vokst med 175 millioner kroner i 2018 og utgjør ved årsslutt 429 millioner kroner. Dette tilsvarer 1,7 prosent av samlet PM-portefølje. Samtidig er utlånsvolumet i personmarkedet redusert med 113 millioner innen SMB-lån.

Brutto utlån i konsernet² var ved utgangen av 2018 fordelt som følger:

Tall i prosent	31.12.18	31.12.17
Eiendomsdrift	30	32
Personmarkedet	59	58
Øvrige	11	10

Innskudd fra kunder ble økt med 1,3 milliarder kroner i 2018. Samlede innskudd var 14,9 milliarder kroner per 31. desember 2018.

Innskuddsdekningen per 31. desember 2018 var 66,9 prosent. Dette tilsvarer en økning på 1,5 prosentpoeng siste 12 måneder.

Bankens likviditetsportefølje var 4,9 milliarder ved utgangen av 2018 og består av sertifikater og obligasjoner, se note 23 for ytterligere informasjon.

¹ Brutto forvaltet utlån er summen av utlån i BN Bank, SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt

² Brutto utlån i konsernet er summen av bedrifts- og personmarkedet i BN Bank

Banken har samlet utstedt obligasjoner for 3,4 milliarder kroner i 2018. Virksomhetens viktigste finansieringskilder er innskudd, senior obligasjoner utstedt i det norske obligasjonsmarkedet og obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt per 31. desember 2018 var 6,53 prosent. Banken eier ikke aksjer i SpareBank 1 Næringskreditt.

Personmarkedet

I 2018 ble resultat etter skatt for personmarkedet 112 millioner kroner (106 millioner kroner). Høyere forretningsvolum, høyere innskuddsmargin og lavere tap trekker opp, mens lavere utlånsmargin og reduserte positive verdiendringer på finansielle instrumenter trekker resultatet ned sammenlignet med 2017. Personmarkedet oppnådde i 2018 en egenkapitalavkastning på 5,5 prosent³. Tap på utlån innenfor personmarkedet er positivt påvirket av inntektsføring på 15 millioner kroner knyttet til et tidligere tapsengasjement.

Utlånsmarginen⁴ i 2018 ble 1,75 prosent, mens innskuddsmarginen ble 0,08 prosent.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsveksten i personmarkedet henholdsvis 6,2 prosent og 8,9 prosent.

Det er lav risiko knyttet til boliglån i personmarkedet, og tap og mislighold er på et lavt nivå.

Bankens portefølje av forbrukslån utgjør 429 millioner kroner pr 31.12.18. Det er kostnadsført tap på 11,3 millioner kroner på denne porteføljen i 2018.

Bedriftsmarkedet

I 2018 ble resultatet etter skatt for bedriftsmarkedet 182 millioner kroner (187 millioner kroner). Høyere utlånsmarginer og høyere rentenettogebyrer trekker opp, mens lavere utlånsvolum, reduserte verdiendringer fra finansielle instrumenter, høyere kostnader og lavere inntektsføring under tap trekker ned resultatet sammenlignet med 2017. Bedriftsmarkedet oppnådde i 2018 en egenkapitalavkastning på 10,0 prosent i bankkonsernet. Når det tas hensyn til inntjeningen i SpareBank 1 Næringskreditt, ble samlet avkastning innenfor bedriftsmarkedet 9,2 prosent.

Utlånsmarginen⁵ i 2018 ble 2,78 prosent, mens innskuddsmarginen ble 0,58 prosent.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsveksten i bedriftsmarkedet henholdsvis 6,7 prosent og 16,7 prosent.

Garantiporteføljen

Den såkalte garantiporteføljen, som besto av garantier knyttet til en låneportefølje som i sin tid ble solgt til SpareBank 1 SMN, ble avvirket i fjerde kvartal 2017. I 2017 ble det inntektsført 7 millioner kroner under tap knyttet til denne porteføljen.

Resultat etter skatt for garantiporteføljen ble 5 millioner kroner i 2017. Resultat framkommer som en kombinasjon av garantiprovisjon og tilbakeføring av tap.

Soliditet

Bankens kapitaldekning, kjernekapitaldekning og ren kjernekapitaldekning var:

Tall i prosent	31.12.18	31.12.17
Kapitaldekning	23,7	29,6
Kjernekapitaldekning	20,5	26,1
Ren kjernekapitaldekning	18,9	23,4

Banken fikk i mars 2018 meddelt et Pilar 2-tillegg på 2,5 prosent. Med bakgrunn i dette har styret fastsatt at bankens kapitalmål skal være det til enhver tid gjeldende regulatoriske minimumskrav og bufferkrav til ren kjerne i henhold til Pilar 1 (som i dag utgjør 12 prosent) med tillegg av bankens gjeldende Pilar 2-tillegg og en administrasjonsbuffer på 0,50 prosentpoeng, dog minimum 15 prosent. Per utgangen av 2018 er ren kjernekapitaldekning i konsernet høyere enn målsatt.

Se note 3 for ytterligere detaljer vedrørende kapitaldekning og soliditet.

Resultat per selskap

Konsernresultatet på 294 millioner kroner består av 194 millioner kroner fra morbanken og 115 millioner kroner fra datterselskapet BNKreditt. I tillegg er konsernresultatet belastet med resultatandel fra tilknyttet selskap som utgjør -15 millioner kroner.

³ Ved beregning av egenkapitalavkastning er fondsobligasjoner behandlet som gjeld.

⁴ Margin er definert som gjennomsnittlig kunderente minus gjennomsnittlig tre måneders NIBOR

⁵ Margin er definert som gjennomsnittlig kunderente minus gjennomsnittlig tre måneders NIBOR

Morbankens totale resultat i 2018 er på 313 millioner kroner, av dette utgjør 118 millioner kroner inntektsført utbytte fra BNkreditt.

Datterselskaper

BN Bank-konsernet består av banken BN Bank ASA og kredittforetaket Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt). I tillegg inngår eiendomsselskapet Collection Eiendom AS.

BNkreditt avlegger selskapsregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS). Collection Eiendom avlegger regnskapet etter NGAAP. Se note 1 for nærmere informasjon.

Bolig- og Næringskreditt AS

Selskapet hadde per 31. desember 2018 en brutto utlånsportefølje på 6,4 milliarder kroner, mot 6,6 milliarder kroner per 31. desember 2017. Per 31. desember 2018 er det overført en utlånsportefølje på 4,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt.

Resultat etter skatt ble 115 millioner kroner i 2018 mot et resultat etter skatt på 117 millioner kroner i 2017. Høyere rentenetto og lavere kostnader trekker opp, mens lavere verdiendringer og lavere provisjonsinntekter trekker ned resultatet sammenlignet med tilsvarende periode i 2017.

Tap på utlån var -1 millioner kroner (inntektsføring) i 2018, mot -5 millioner kroner (inntektsføring) i 2017. Samlede tapsavsetninger utgjør 50 millioner kroner per utgangen av 2018 mot 51 millioner kroner per utgangen av 2017. Avsetninger etter trinn 1 og trinn 2 utgjør 27 millioner kroner, mens avsetninger etter trinn 3 utgjør 23 millioner kroner.

BNkreditt har utestående obligasjonsgjeld på 17 millioner kroner per utgangen av 2018 mot 18 millioner kroner per utgangen av 2017.

BN Bank har garantert for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning og etterstående finansiering fra banken på minimum 20 prosent. Kapitaldekningen var 48,8 prosent per utgangen av 2018.

Collection Eiendom AS

Collection Eiendom skal eie og forvalte overtatt fast eiendom. Ved utgangen av 2018 eier selskapet aksjene i de samme to eiendomsselskaper som i 2017. I det ene av disse ligger kun et fremførbart underskudd. Det andre eier den samme næringseiendommen som ved utgangen av 2017. Eiendommen har en bokført verdi på 51,4 millioner kroner.

Resultat etter skatt i selskapet ble 0 millioner kroner i 2018 (0 millioner kroner).

BN Bolig AS

BN Bank har i samarbeid med EiendomsMegler 1 Midt-Norge etablert selskapet BN Bolig hvor BN Bank har en eierandel på 50 prosent. Selskapet driver eiendomsmegling i Oslo og det sentrale østlandsområdet. Satsingen på eiendomsmegling i Oslo-markedet skal bidra til sterkere boliglånsvest og økt merkevarekjennskap i bankens viktigste markedsområde.

BN Bolig har i dag tre avdelinger: Hovedkontoret på enden av Barcode-rekken i Oslo, samt kontorer i Asker og i Heggedal. Ved kontoret på Barcode arbeider dedikerte medarbeidere som er spesialisert på megling i enkeltområder i Oslo og omegn, samt selskapets spesialister på nybyggprosjekter.

Resultat etter skatt i selskapet ble minus 31 millioner kroner i 2018 (minus 25 millioner kroner). BN Banks andel utgjør 50 prosent av resultatet.

Administrerende direktør

Styret er svært tilfreds med at de i november 2018 kunne ansette Svein Tore Samdal som ny administrerende direktør i banken. Samdal kommer fra stillingen som konserndirektør Privatmarked i SpareBank 1 SMN og før det viseadministrerende direktør i EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS.

Samtidig vil styret takke avgåtte administrerende direktør Gunnar Hovland for utmerket innsats i løpet av sine 7 år i banken. Styret ønsker han lykke til som ny konsernsjef i Tine.

Risikoforhold

BN Bank har som mål å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan kapitaldekningen kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og framoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente- og valutarisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko og strategisk risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med beregninger med blant annet ulike tidshorisonter, konfidensnivå og forutsetninger.

Kreditrisiko

Tapsnivået over tid i BN Bank er sterkt knyttet til utviklingen i makroøkonomien. Utviklingen i realøkonomien og eiendomsprisene vil derfor påvirke tapsnivået til banken fremover.

Kreditrisikoen i utlånsporteføljen er en funksjon av to hendelser;

- Manglende betalingsevne hos låntakerne.
- Dersom verdi av den underliggende sikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke selskapets krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet.

Begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap.

I 2018 har det vært inntektsføring under tap på utlån på 10 millioner kroner. Tapene inkluderer blant annet inntektsføring på 15 millioner kroner knyttet til et tidligere tapsført engasjement. Forventet tap på utlån som ikke er misligholdt eller hvor det ikke er foretatt tapsavsetninger er 0,10 prosent.

Likviditetsrisiko

Banken har en konservativ likviditetsstrategi, og har som mål at den skal klare seg uten tilgang til ny ekstern finansiering i 12 måneder. Ved utgangen av 2018 tilfredsstilte banken målet med god margin.

Det er styrets oppfatning at banken er godt rustet for eventuelle negative hendelser i finansmarkedene.

Markedsrisiko

BN Bank har ingen egen aksjeportefølje, og bankens markedsrisiko oppstår kun som følge av rente- og valutarisiko.

Inntjeningen i BN Bank skal primært være en funksjon av inn- og utlånsaktivitetene og banken har derfor lave rammer for alle typer markedsrisiko.

Arbeidsmiljø, organisasjon og samfunnsansvar

Banken hadde 125 årsverk (inkludert innleid arbeidskraft) og 128 ansatte ved utgangen av 2018, noe som er en økning på 7 årsverk fra forrige årsskifte.

Banken følger gjeldende regelverk for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør og andre ledende ansatte. Se note 36 for detaljer.

Det er godt samarbeid mellom ledelsen og de ansatte. Banken har et arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra bankens ledelse og ansattes tillitsvalgte.

Sykefraværet i banken var 3,7 prosent i 2018. I 2017 var sykefraværet 3,6 prosent. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2018.

Banken skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av selskapets 128 ansatte er 67 kvinner og 61 menn. Det tilstrebes balanse mellom kvinner og menn på alle stillingsnivåer. I bankens ledergruppe er det en kvinne (20 prosent) ved utgangen av 2018. På avdelingsledernivå er kvinneandelen 50 prosent. Ved utgangen av 2018 består BN Banks styre av 4 kvinner og 4 menn hvorav en kvinne er ansattes representant.

Banken tilstreber å sikre like muligheter for alle. Diskriminering innenfor blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse og utviklingsmuligheter skal ikke forekomme.

Bankens virksomhet påvirker det ytre miljø i hovedsak gjennom kontordrift og reisevirksomhet.

Banken tilrettelegger for, og oppfordrer ansatte til å bruke videokonferanser og annen elektronisk kommunikasjon for å holde reisevirksomheten nede.

BN Bank har kontinuerlig fokus på etterlevelse av retningslinjer og standarder som vedrører bankens samfunnsansvar, og dette gjenspeiles blant annet i bankens etiske retningslinjer. Det vises til eget avsnitt om samfunnsansvar på side 19.

Fremtidsutsikter

BN Bank fikk i 2018 et økonomisk resultat som er i henhold til de planer som ble lagt ved inngangen til året. Styret ser potensiale for ytterligere lønnsomhetsforbedringer i banken, og forventer at iverksatte tiltak vil styrke bankens utvikling både i 2019 og fremover.

Innen personmarkedet skal BN Bank være den foretrukne banken for kunder som ønsker en effektiv, forutsigbar og løsningsorientert bank med korte beslutningsveier, rask service og et personlig preg. Banken skal fremover sikre lønnsom vekst gjennom å skille seg ut på å love og levere på «Bank – helt enkelt», litt vennligere og mer personlig enn i bransjen for øvrig.

Satsingen i eiendomsmeglerforetaket BN Bolig, som banken eier sammen med EiendomsMegler 1 Midt-Norge, fortsetter. Omsetning og resultat i selskapet har vært svakere enn forventet, men det er iverksatt tiltak som skal forbedre dette. Planen er at BN Bolig fremover, foruten å gi økte andre inntekter, skal bidra med økt distribusjonskraft og kjennskap til merkevaren i Oslo og det sentrale Østlandsområdet som er bankens viktigste markedsområde.

Innen bedriftsmarked er BN Bank en kompetent, rask og forutsigbar spesialist. Hoveddelen av bedriftsmarkedsporføljen er innen finansiering av næringseiendom. Samtidig legges det opp til å videreutvikle en byggelånsportefølje, knyttet til bolig- og eiendomsprosjekter i Oslo-området. Målet med denne delen av bedriftsmarkedsporføljen er å øke lønnsomheten og understøtte oppbyggingen av BN Bolig som igjen skal styrke bankens posisjon i personmarkedet. Denne porteføljen skal utgjøre en mindre andel av den samlede bedriftsmarkedsporføljen.

Kostnadene er økt noe i 2018 som følge av økt bemanning og investeringer i IT. Styret legger derfor til grunn at det er et stort potensiale for fortsatt volumvekst uten videre endringer i bankens driftskostnader. Dessuten skal en fortsatt satsing på digitalisering og robotisering gi effektive produksjonsprosesser og bedrede kundeopplevelser. Et fortsatt systematisk og kontinuerlig forbedringsarbeid i samarbeid med Great Place to Work skal sikre konkurransekraft i form av kompetente og prestasjonsorienterte medarbeidere.

Likviditetssituasjonen til banken er god og banken opplevde god innskuddsvekst i 2018. Innskudd er bankens viktigste finansieringskilde og det er en prioritert oppgave å styrke innskuddsdekningen ytterligere.

De økonomiske utsiktene i bankens markedsområder vurderes som gode, og banken arbeider for å styrke sin markedsposisjon innenfor de ulike segmentene den opererer i. Styret vurderer tapsrisikoen i bankens portefølje som moderat.

Bankens kapitalmål vil bli vurdert i løpet av første halvår i 2019 for å ta hensyn til økt motsyklisk kapitalbuffer og endringer i eierbankenes kapitalmål som følge av eventuelle SIFI-krav. Per utgangen av 2018 er ren kjernekapitaldekning i konsernet 18,9 prosent og dermed høyere enn målsatt. Eierbankene i BN Bank kunngjorde den 28. februar 2019 at de hadde blitt enig om en transaksjon som endrer eierskapet i banken. Transaksjonen er betinget av myndighetsgodkjenninger. Styret vil avvente disponering av overskuddskapitalen til etter at denne transaksjonen er gjennomført.

Styret er tilfreds med bankens prestasjoner og resultat for 2018 og vil takke alle bankens ansatte for god og solid innsats.

Trondheim 6. mars 2019
Styret i BN Bank ASA

Finn Haugan
(Leder)

Tore Medhus
(Nestleder)

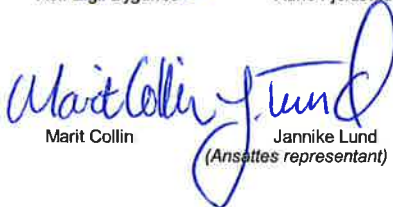

Rolf Eigil Bygdnes

Rune Fjeldstad

Helene Jølsen Anker

Marit Collin

Jannike Lund
(Ansattes representant)

Svein Tore Samdal
(Administrerende direktør)

Ella Skjørestad

Millioner kroner	Note	KONSERN		MORBANK	
		2018	2017	2018	2017
Renteinntekter og lignende inntekter	11	877	809	703	625
Rentekostnader og lignende kostnader	12	353	339	351	310
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		524	470	352	315
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	13	132	146	102	98
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	13	1	1	1	1
Andre driftsinntekter	13	1	2	1	2
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	13	132	147	102	99
Inntekter av aksjer andeler og andre egenkapitalinstrumenter		7	7	7	7
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		-15	-12	0	0
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper	25	0	0	118	115
Netto resultat fra finansielle instrumenter	14	10	30	9	19
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		2	25	134	141
Lønn og andre personalkostnader	15, 17, 36	123	105	101	72
Av- og nedskrivninger og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	26	7	13	7	13
Andre driftskostnader	16	143	137	114	108
Sum andre driftskostnader		273	255	222	193
Driftsresultat før tap på utlån		385	387	366	362
Tap på utlån	10	-10	-8	-9	-3
Resultat før skattekostnad		395	395	375	365
Skattekostnad	18	101	101	62	61
Årsresultat		294	294	313	304
Resultat fra virksomhet holdt for salg	25	0	4	0	0
Resultat inkl avsluttet virksomhet		294	298	313	304
Oppstilling av andre inntekter og kostnader					
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
Aktuarielle gevinster og tap pensjon		0	0	0	0
Skatt på estimatavvik pensjon		0	0	0	0
Sum		0	0	0	0
Poster som vil bli reklassifisert til resultat					
Urealisert verdiendring eiendeler tilgjengelig for salg		4	1	0	1
Skatt på urealisert verdiendring		1	0	0	0
Sum		3	1	0	1
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		3	1	0	1
Totalresultat		297	299	313	305

Millioner kroner	Note	KONSERN		MORBANK	
		2018	2017	2018	2017
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	4,5,6,7,19,20	591	476	591	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4,5,6,7,19,20	373	43	4 500	4 558
Netto utlån til kunder	4,5,6,8,9,10,13,19,20,35,36	22 157	20 687	15 886	14 143
Rentebærende verdipapirer	4,5,6,19,20,23	4 947	3 856	5 305	4 214
Finansielle derivater	4,5,6,19,20,21,22	113	276	106	262
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	4,5,6,19,20,24	729	693	729	693
Investering i eierinteresser	4,5,6,19,20,25	16	7	45	20
Investering i konsernselskaper	4,5,6,19,20,25	0	0	1 600	1 600
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	4,5,6,19,20,25	41	40	5	5
Immaterielle eiendeler	26	25	16	25	16
Varige driftsmidler	26	16	24	16	23
Overtatte eiendommer	27	0	0	0	0
Andre eiendeler	4,5,6,19,20,31	13	50	12	50
Sum eiendeler		29 021	26 168	28 820	26 060
Gjeld					
Innlån fra kredittinstitusjoner	4,5,6,19,20,30,35	19	36	19	35
Innskudd fra og gjeld til kunder	4,5,6,19,20,28	14 909	13 637	14 913	13 641
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	4,5,6,19,20,29	9 027	7 731	9 009	7 713
Finansielle derivater	4,5,6,19,20,21,22	96	198	90	183
Ansvarlig lånekapital	4,5,6,19,20,33	501	500	501	500
Annen kortsiktig gjeld	19, 32	50	74	51	73
Avsetninger	4,5,6,10,16,17,18,32	137	109	87	175
Sum gjeld		24 739	22 285	24 670	22 320
Egenkapital					
Aksjekapital	37	706	706	706	706
Overkurs		415	415	415	415
Hybridkapital	1	524	400	524	401
Annen egenkapital		2 637	2 362	2 505	2 218
Sum egenkapital		4 282	3 883	4 150	3 740
Sum gjeld og egenkapital		29 021	26 168	28 820	26 060
Pantstillelser og garantiansvar	34	334	570	334	570

Trondheim, 6. mars 2018
Styret i BN Bank ASA

Finn Haugan
(Leder)

Tore Medhus
(nestleder)

Rolf Eigil Bygdnes

Rune Fjeldstad

Helen Jølsen Anker

Ella Skjørestad

Marit Collin

Jannike Lund
(Ansattes representant)

Svein Tore Samdal
(Administrerende direktør)

KONSERN					
	Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse 01.01.17	706	415	400	2 476	3 997
Årets resultat	0	0	0	298	298
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Konsernbidrag E18 Eiendommm AS ²⁾	0	0	0	2	2
Urealisert verdiendring eiendel tilgjengelig for salg	0	0	0	1	1
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-15	-15
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-400	-400
Balanse 31.12.17	706	415	400	2 362	3 883
Reklassifisering av verdipapirer fra VV til AK - IFRS 9 ⁴⁾	0	0	0	-15	-15
IFRS 9-effekter avsetning tap på utlån ⁵⁾	0	0	0	5	5
Skatteeffekt ved implementering av IFRS 9	0	0	0	3	3
Balanse 1.1.2018	706	415	400	2 355	3 876
Årets resultat	0	0	0	294	294
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Konsernbidrag E18 Eiendommm AS ²⁾	0	0	0	0	0
Netto verdiendring utlån vurdert til virkelig verdi over OCI	0	0	0	3	3
Tilbakekjøp Fondsobligasjoner	0	0	-101	-1	-102
Emisjon fondsobligasjoner	0	0	225	0	225
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-14	-14
Balanse 31.12.18	706	415	524	2 637	4 282

MORBANK					
	Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital ¹⁾	Sum egenkapital
Balanse 01.01.17	706	415	682	2 044	3 847
Årets resultat	0	0	0	304	304
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Konsernbidrag E18 Eiendommm AS ²⁾	0	0	0	2	2
Urealisert verdiendring eiendel tilgjengelig for salg	0	0	0	1	1
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-14	-14
Utbetaling av utbytte	0	0	0	-400	-400
Balanse 31.12.17	706	415	682	1 937	3 740
Reklassifisering av verdipapirer fra VV til AK - IFRS 9 ⁴⁾	0	0	0	-15	-15
IFRS 9-effekter avsetning tap på utlån ⁵⁾	0	0	0	0	0
Skatteeffekt ved implementering av IFRS 9	0	0	0	4	4
Balanse 1.1.2018, etter implementering av IFRS 9	706	415	682	1 926	3 729
Årets resultat	0	0	0	313	313
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Konsernbidrag E18 Eiendommm AS ²⁾	0	0	0	0	0
Netto verdiendring utlån vurdert til virkelig verdi over OCI	0	0	0	0	0
Tilbakekjøp Fondsobligasjoner	0	0	-101	-1	-102
Emisjon fondsobligasjoner	0	0	225	-1	224
Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne ³⁾	0	0	0	-14	-14
Balanse 31.12.18	706	415	806	2 223	4 150

1) Fond for urealiserte gevinster inngår i annen egenkapital. Pr. 31.12.18 var det avsatt 0 millioner kroner og pr. 31.12.17 var det avsatt 16 millioner kroner.

2) Det ble i 2018 avgitt konsernbidrag med skatteeffekt på TNOK 981 (TNOK 7.344) til datterdatter-selskapet E18 Eiendommer AS som hadde et fremførbart underskudd. Utsatt skattefordel var ikke bokført i dette selskapet. Det ble samtidig gitt tilsvarende beløp i konsernbidrag tilbake til BN Bank ASA fra E18-Eiendommer AS. Effekten av utnyttelse av ikke balanseført utsatt skattefordel bokføres mot egenkapitalen i mor og konsern.

3) Fondsobligasjoner er reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017. Netto utbetalt utbytte til Fondsobligasjonseierne er utbetalte renter til Fondsobligasjonseierne justert for skattefradrag på årets rentekostnad.

4) Forvaltningsporteføljen ble etter IAS 39 klassifisert til virkelig verdi (FVO). Dette forvaltes som en ren likviditetsportefølje som holdes til forfall. Ved overgang til IFRS 9 endrer vi derfor prinsipp til amortisert kost for flytende papirer og sikringsbokføring for fastrentepapirer.

5) Dette er nettoeffekten av endringer i tap på utlån og endringer som følge av vurdering til virkelig verdi på utlån aktuell for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt eller SpareBank 1 Næringskreditt.

Millioner kroner	Konsern		Morbank	
	2018	2017	2018	2017
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Rente-/provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	989	907	635	647
Rente-/provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-162	-130	-162	-130
Innbetaling av renter på andre plasseringer	351	451	335	408
Utbetaling av renter på andre lån	-423	-569	-394	-488
Inn- /utbetalinger (-) på utlån til kunder	-1 540	597	-1 781	-273
Inn-/utbetalinger(-) på innskudd og gjeld fra kunder	933	116	937	115
Inn-/utbetalinger(-) på gjeld til kredittinstitusjoner	322	-176	323	-158
Inn-/utbetalinger(-) ved utstedelse og tilbakekjøp av verdipapirer	1 329	-908	1 329	3
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	20	10	20	10
Andre inn-/utbetalinger	2	10	-67	-6
Utbetalinger til leverandører for varer og tjenester	-157	-158	-123	-125
Utbetalinger til ansatte, pensjoner og sosiale kostnader	-109	-100	-92	-74
Utbetalinger av skatter	-74	-84	-74	-41
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 481	-34	886	-112
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Inn-/utbetalinger(-) på fordringer på kredittinstitusjoner	-25	-34	504	531
Inn-/utbetalinger(-) på kortsiktige plasseringer i verdipapirer	-1 147	1 282	-1 159	795
Inn-/utbetalinger(-) på langsiktige plasseringer i verdipapirer	-25	0	93	0
Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	11	0	11	0
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-22	-18	-22	-18
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 208	1 230	-573	1 308
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Inn-/utbetalinger (-) av ansvarlig lånekapital	0	-300	0	-300
Inn-/utbetalinger (-) Fondsobligasjoner	122	0	122	0
Utbetaling av utbytte til fondsobligasjonseierne	-19	-19	-19	-19
Utbetalinger av utbytte	0	-400	0	-400
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	103	-719	103	-719
Netto kontantstrøm for perioden	376	477	416	477
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 1.1.	519	42	478	1
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 31.12.¹⁾	895	519	894	478

1) Avstemming mot kontanter i balansen

Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	476	591	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	373	43	4 500	4 558
SUM	964	519	5 091	5 034
Avregning mot forretningsbanker	-69	0	-70	-38
Mellommærende mot BN Kreditt	0	0	-4 127	-4 518
SUM	895	519	894	478

Noter

	Side
NOTE 1 - Regnskapsprinsipper mv	32
NOTE 2 - Informasjon om driftssegmenter	39
NOTE 3 - Kapitaldekning	41
KREDITT-, MARKED- OG LIKVIDITETSRISIKO	
NOTE 4 - Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	43
NOTE 5 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - KONSERN	47
NOTE 6 - Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse - MORBANK	52
NOTE 7 - Kontanter, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	56
NOTE 8 - Utlån	57
NOTE 9 - Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt	58
NOTE 10 - Tap og nedskrivninger på utlån og garantier	59
RESULTATREGNSKAP	
NOTE 11 - Renteinntekter og lignende inntekter	62
NOTE 12 - Rentekostnader og lignende kostnader	62
NOTE 13 - Provisjonsinntekter og andre driftsinntekter	63
NOTE 14 - Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	63
NOTE 15 - Lønn og andre personalkostnader	64
NOTE 16 - Andre driftskostnader	64
NOTE 17 - Pensjonskostnader og -forpliktelser	65
NOTE 18 - Skatt	68
BALANSE	
NOTE 19 - Finansielle instrumenter etter kategori	70
NOTE 20 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter	72
NOTE 21 - Finansielle derivater	77
NOTE 22 - Motregningsrett finansielle derivater	78
NOTE 23 - Rentebærende verdipapirer	79
NOTE 24 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	79
NOTE 25 - Investering i eierinteresser	79
NOTE 26 - Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	81
NOTE 27 - Overtatte eiendommer	82
NOTE 28 - Innskudd fra og gjeld til kunder	82
NOTE 29 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	82
NOTE 30 - Innlån fra kredittinstitusjoner	83
NOTE 31 - Andre eiendeler	83
NOTE 32 - Annen kortsiktig gjeld og avsetninger	83
NOTE 33 - Ansvarlig lånekapital	84
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
NOTE 34 - Pantstillelser og garantiansvar pr. 31.12.	84
NOTE 35 - Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	84
NOTE 36 - Opplysninger om nærstående parter	85
NOTE 37 - Aksjonærstruktur og aksjekapital	88
NOTE 38 - Foreslått, ikke vedtatt utbytte	88
NOTE 39 - Hendelser etter balansedagen og betingende forpliktelser	88
NOTE 40 - Resultatregnskap 4 siste kvartal	89
NOTE 41 - Tillitsvalgte og ledelse	90
NOTE 42 - IFRS 9 Finansielle instrumenter	92

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER MV**Informasjon om selskapet**

BN Bank ASA (BN Bank) er et allment aksjeselskap, stiftet og hjemmehørende i Norge, og med forretningskontor i Trondheim. Banken har i tillegg avdelingskontor i Oslo.

Banken kan innenfor rammene av vedtektene og den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

BN Bank ASA avlegger konsernregnskap og selskapsregnskap for 2018 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU.

Nye eller reviderte IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som er tatt i bruk i konsernet med ikrafttredelse i 2018

I 2018 har følgende nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger trådt i kraft med virkning for konsernets årsregnskap:

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter har erstattet IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering, måling og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring.

IFRS 9 benyttes fra og med 1. januar 2018, sammenligningstallene for 2017 er utarbeidet i henhold til IAS 39. Nedenfor er prinsipper for IFRS 9 og IAS 39 beskrevet i egne avsnitt.

Implementering av IFRS 9 medført flere endringer i regnskapet med virkning fra 1. januar 2018. Vi viser til note 42 IFRS 9 Finansielle instrumenter for en nærmere beskrivelse av overgangseffektene ved implementering av IFRS 9.

IFRS 15 – Driftsinntekter fra kontrakter med kunder

IFRS 15 er en felles standard for inntektsføring utgitt av IASB og FASB. Standarden erstatter alle eksisterende IFRS- og US GAAP-krav for inntektsføring og trådte i kraft 1. januar 2018. Standarden hadde ingen effekt for BN Bank ved ikrafttredelse og forventes ikke å ha fremtidige effekter.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

Nye eller reviderte IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som er godkjent, men ikke er trådt i kraft for 2018-regnskapet

Nedenfor er en beskrivelse av standarder og fortolkninger som er vedtatt frem til tidspunkt for avleggelse av konsernregnskapet, men hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid.

IFRS 16 – Leasing

IASB publiserte i januar 2016 regnskapsstandarden IFRS 16 – Leasing. Standarden opphever, for leietakere, det tradisjonelle skillet mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler. Standarden vil i større grad medføre balanseføring av leieobjekter ("bruksrettseiendel") og tilhørende balanseføring av fremtidige leieutgifter. I resultatet erstattes leiekostnader med avskrivninger på aktivert bruksrett og rentekostnader på tilhørende leieforpliktelse. For BN Bank er regnskapsstandarden vurdert å ha en begrenset effekt og det er i første rekke regnskapsføring av leide lokaler som vil endres. Se note 26 for en beskrivelse av overgangseffektene.

Sammenligningstall

Alle beløpmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall. Sammenligningstall er utarbeidet basert på de samme prinsipper som tall for siste periode, med unntak av endringer som følge av implementering av IFRS 9 med virkning fra og med 1.1.2018. Viser til note 42 for en nærmere beskrivelse av dette.

Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

Ved anvendelse av konsernets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse på enkelte områder utøvd skjønn og lagt til grunn antagelser om fremtidige hendelser som grunnlag for regnskapsføringen. Det vil naturlig nok være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som bygger på bruk av skjønn og forutsetninger om fremtidige hendelser. Ved utøvelse av skjønn og fastsettelse av forutsetninger om fremtidige hendelser vil ledelsen se hen til tilgjengelig informasjon på balansedagen, historisk erfaring med lignende vurderinger, samt markedets og tredjeparters vurdering av de aktuelle forholdene. Selv om ledelsen legger til grunn sitt beste skjønn og bygger på de beste estimater tilgjengelig, må man påregne at faktiske utfall i enkelte tilfeller kan avvike vesentlig fra det som legges til grunn for regnskapsføringen. Poster som inneholder vesentlige estimater er nærmere omtalt nedenfor.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter er til dels beregnet basert på forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Dette gjelder særlig ved fastsettelse av relevant påslag for kredittrisiko ved virkelig verdifastsettelse for fastrentepapirer i form av innlån, utlån og verdipapirer utstedt av andre. Ledelsen har i slike tilfeller basert sine vurderinger på den informasjon som er tilgjengelig i markedet kombinert med beste skjønn. Slik informasjon vil blant annet være kredittvurderinger gjennomført av andre kredittinstitusjoner.

Avsetning til tap på utlån

Avsetning til tap på utlån beregnes basert på modeller tilpasset IFRS 9. Se nærmere beskrivelse under avsnittet «IFRS 9 – Finansielle instrumenter».

Brukstid for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med begrenset levetid

Det estimeres en forventet restverdi, brukstid og tilhørende avskrivningssatser for varige driftsmidler og immaterielle eiendeler med begrenset levetid. Forventet brukstid og restverdi vurderes på nytt minst en gang i året.

Regnskapsprinsipper

Finansielle instrumenter

Klassifisering og måling

Finansielle eiendeler

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. For finansielle eiendeler skiller det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktsfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold.

Viser til Note 42 og tabellen under avsnitt "Klassifisering" for en nærmere beskrivelse av vår klassifisering etter IFRS 9.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument, som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en

virksomhetsoverdragelse, kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over OCI.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser som er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet skal endringer i verdien som skyldes selskapets egen kredittrisiko innregnes i OCI, med mindre innregningen i OCI skaper eller forsterker et regnskapsmessig misforhold.

Sikringsbokføring

Etter IFRS 9 skal sikringseffektiviteten knyttes opp mot ledelsens risikostyring. Standarden oppstiller flere kvalitative krav, herunder at det skal være en økonomisk sammenheng mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt, og at kredittrisiko ikke skal dominere verdiendringene til sikringsinstrumentet. Det er tilstrekkelig med en prospektiv (fremadskuende) effektivitetstest. Sikringsdokumentasjon kreves fortsatt.

Tapsavsetning utlån

Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktsmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

For kundefordringer uten vesentlige finansieringskomponenter skal en forenklet modell benyttes, der det avsettes for forventet tap over hele levetiden fra førstegangs balanseføring.

Nærmere beskrivelse av bankens nedskrivningsmodell

Tapsanslaget skal lages kvartalsvis, og vil bygge på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller trinn 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig. For bedriftsmarkedslån tilsier dette en økning på minst 2 risikoklasser og PD er høyere enn 4. For personmarkedslån innebærer dette en økning i PD på minimum 150 % og en PD over 0,6 %. Vider vil også lån som er misligholdt over 30 dager overføres til trinn 2.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under gjeldende regelverk defineres som misligholdte og nedskrevne. Viser til avsnittet «Kredittrisiko» i note 5 for en nærmere beskrivelse av vurderinger rundt objektive bevis.

Misligholdte lån

Misligholdte lån defineres som lån hvor låneavtalen ikke er overholdt og dette ikke skyldes normale forsinkelser eller andre tilfældige forhold hos lånekunden. Lån som ikke er betjent 90 dager etter terminforfall, anses i alle tilfeller som misligholdt. Tapsutsatte engasjementer hvor det er åpnet konkurs- eller gjeldsforhandlinger, iverksatt rettslig inkasso, utpanting er foretatt, utlegg er tatt eller hvor andre forhold som svikt i likviditet eller soliditet eller brudd på øvrige klausuler i låneavtaler med banken, defineres også som misligholdte. Reforhandlede lån behandles som tapsutsatte lån ettersom dette er lån som ellers kunne blitt misligholdt.

Konstaterte tap

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelige og bokføres som konstaterte tap. Dette omfatter tap hvor konsernet har mistet sitt krav overfor debitor ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom og ved gjeldsettergivelse. Dette gjelder også i de tilfeller banken på annen måte har innstilt inndrivelse eller gitt avkall på deler av eller hele engasjementer.

Fastrenteutlån

Fastrenteutlån balanseføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. I BN Bank vil man ved verdsettelse av utlån til virkelig verdi beregne en kundespesifikk margin på hvert enkelt kundeengasjement, og denne margin inngår i alle senere verdsettelsler slik at det som ellers kunne gitt opphav til en dag en gevinst eller et dag en tap vil amortiseres over hele utlånets løpetid. Ved vurdering til virkelig verdi kommer tap til uttrykk gjennom endringer i kredittrisikopåslag i diskonteringsrentene, samt gjennom justeringer av forventede kontantstrømmer som ligger til grunn for neddiskontering.

De objektive bevis om verdifall som danner grunnlag for nedskrivning av lån til amortisert kost, er de samme typer av hendelser som danner grunnlag for endrede vurderinger av kredittrisiko og forventede kontantstrømmer ved virkelig verdiberegninger for lån vurdert til virkelig verdi. Tap knyttet til utlån vurdert til virkelig verdi er presentert under tap på utlån.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjellig fra de gamle vilkårene. Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet

regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Motregning og nettopresentasjon

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

Finansielle instrumenter – Klassifisering av påløpte renter

Påløpte renter vises gjennomgående sammen med verdien av de tilhørende finansielle instrumenter, både for innlån, utlån, derivater og rentepapirer emittert av andre. For innlån og utlån gjelder denne klassifiseringen uavhengig av om instrumentet er vurdert til amortisert kost eller virkelig verdi.

IAS 39 – Finansielle instrumenter (gjeldende for 2017-tallene)

Tilordning til ulike kategorier mv

Finansielle instrumenter vil ved første gangs balanseføring tilordnes en kategori av finansielle instrumenter som beskrevet i IAS 39. De ulike kategoriene som er definert i IAS 39 og er aktuelle for BN Bank, er til virkelig verdi med verdiendring over resultat, tilgjengelig for salg og lån, fordringer og øvrige forpliktelser til amortisert kost.

Innenfor kategorien *virkelig verdi med verdiendring over resultat* kan tilordning til kategorien være pliktig, eller tilordning kan skje frivillig dersom nærmere angitte kriterier er oppfylt. I BN Bank vil alle derivater være pliktig vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat. I tillegg vil alle fastrentepapirer i bankporteføljen pekes ut som til virkelig verdi over resultat, herunder egne utstedte verdipapirer og innskudd og utlån med faste renter. I denne sammenheng regnes alle papirer som har fast rente i hele papirets løpetid, som fastrentepapirer. Papirer som har faste renter på rullerende basis, regnes ikke som fastrentepapirer. Fastrentepapirer pekes ut som til virkelig verdi over resultat for å unngå det som ellers ville bli en regnskapsmessig asymmetri gjennom at tilhørende rentesikringsinstrumenter er innregnet til virkelig verdi. Ved at man ved virkelig verdiinnregning unngår de vesentligste deler av denne regnskapsmessige asymmetri, anser man kriteriene for å kunne innregne instrumentene til virkelig verdi som oppfylte.

Alle finansielle instrumenter i forvaltningsporteføljen som ikke er derivater, pekes ut som til virkelig verdi over resultat. Utpeking skjer med utgangspunkt i at dette er papirer som følges opp og styres på basis av virkelig verdi. Det foreligger en dokumentert investeringsstrategi for forvaltningsporteføljen. Forvaltningsporteføljen er bankens likviditetsreserve og skal investeres i rentepapirer med lav risiko og god likviditet. Etter at hensynet til verdipapirenes likviditet og forvaltningsporteføljen risiko er oppfylt, er målet best mulig bidrag til bankens rentenetto. Resultatet av forvaltningsporteføljen rapporteres til ledelsen på månedlig basis.

Finansielle instrumenter, andre enn de som er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat og tilgjengelig for salg til virkelig verdi med verdiendring mot andre inntekter og kostnader, vil innregnes til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemethode.

Alle finansielle instrumenter innregnes første gang på handelsdato for instrumentet (og ikke på oppgjørsmåned).

Finansielle instrumenter som vurderes til sikringsbokføring

Konsernet anvender verdisikring på utstedte verdipapirer og tilhørende sikringsinstrument. Konsernet vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendring tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

Utlån, tap og avsetninger for tap på utlån vurdert til amortisert kost

Konsernet balansefører utlån til virkelig verdi med tillegg av direkte kostnader på etableringstidspunktet. I kostpris inngår utlånets hovedstol, gebyrer og eventuelle direkte kostnader.

I senere perioder vurderes disse utlånene til amortisert kost, og renteinntekter inntektsføres etter effektiv rentes metode. Den effektive rentesatsen er den renten som neddiskonterer lånets kontantstrømmer over forventet løpetid til lånets amortiserte kost på etableringstidspunktet. Effektiv rentes metode innebærer også at det foretas inntektsføring av renter av engasjement som er nedskrevet. For slike lån inntektsføres internrenten på etableringstidspunktet korrigert for renteendringer frem til tidspunktet for nedskrivning. Det inntektsføres renter basert på lånets nedskrevne verdi.

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

I resultatregnskapet består posten tap på utlån av konstaterte tap, endringer i nedskrivninger på lån og avsetninger på garantier, samt inngang på tidligere avskrevne fordringer.

Finansielle derivater

Finansielle derivater vurderes pliktig til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Slike finansielle instrumenter utgjør for BN Banks del valutaterminer, FRA-kontrakter, rentebytteavtaler og kombinerte rente- og valutabytteavtaler.

Obligasjoner og sertifikater – generelt

Obligasjoner/sertifikater emittert av andre består av forvaltningsporteføljen og beholdning anskaffet som økonomisk

sikring mot renterisiko på innlånssiden. For egne obligasjoner/sertifikater skilles det mellom oppkjøp for refinansieringsformål og kjøp/salg av egne obligasjoner i forbindelse med markedspleie.

Obligasjoner og sertifikater – Klassifisering

Obligasjoner og sertifikater emittert av andre er hovedsakelig klassifisert som kortsiktige plasseringer i verdipapirer. Obligasjonslån hvor beslutningen om å erverve obligasjonene er foretatt på bakgrunn av ordinære utlånskriterier, er klassifisert som utlån. Den regnskapsmessige behandling er dermed analog med ordinære utlån. Egne obligasjoner/sertifikater går til fradrag i henholdsvis obligasjons- og sertifikatgjelden.

Obligasjoner og sertifikater – Verdsattelse av

forvaltningsportefølje

Obligasjoner og sertifikater som inngår i forvaltningsportefølje, er frivillig klassifisert som til virkelig verdi med verdiendringer mot resultat.

Obligasjoner og sertifikater – Gevinst- / tapsberegning

Ved beregning av gevinst/tap ved salg av obligasjoner og sertifikater blir inngangsverdien fastsatt til veid gjennomsnittlig inntakskost for hele beholdningen av angjeldende obligasjon/sertifikat.

Finansielle garantier

Finansielle garantier vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Ved kontraktsetablering måles provisjonen for hele kontraktperioden. Garantien inntektsføres i takt med opptjening, og presenteres under linjen "Andre driftsinntekter".

Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi

Finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked, verdsattes til observerte markedspriser. Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, verdivurderes ved bruk av verdsattelsesteknikker. Verdsattelsesteknikker baserer seg på nylig inngåtte transaksjoner mellom uavhengige parter, referanse til instrumenter med tilnærmet samme innhold eller diskonterte kontantstrømmer. Verdsattelse baserer seg så langt som mulig på eksternt observerte parameterverdier. Alle utlån og innskudd som er vurdert til virkelig verdi, er vurdert på basis av diskonterte kontantstrømmer.

Der verdsattelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi skjer ved bruk av verdsattelsesteknikker, vil verdsattelse potensielt kunne gi opphav til en gevinst eller et tap dag en dersom virkelig verdi i henhold til verdsattelsesmodell avviker fra transaksjonspris. Slike gevinster og tap kan ikke innregnes i resultatregnskapet dag en. I BN Bank vil man ved verdsattelse av utlån til virkelig verdi beregne en kundespesifikk margin på hvert enkelt kundeengasjement, og denne margin inngår i alle senere verdsattelser slik at det som ellers kunne gitt opphav til en dag en gevinst eller et dag en tap vil amortiseres over hele utlånets løpetid. For innlån og papirer i forvaltningsportefølje kontrolleres resultat av verdsattelse mot transaksjonspris, og ved ikke uvesentlige avvik vil det beregnes et spesifikt tillegg i diskonteringsrenten pr kontrakt som tillegges

diskonteringsrenten i alle senere verdsattelser slik at "dag en gevinst" eller et "dag en tap" amortiseres over hele papirets løpetid.

Øvrige regnskapsprinsipper

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter morbanken BN Bank ASA (BN Bank) og de heleide datterselskapene Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) og Collection Eiendom AS.

Datterselskaper er alle enheter (inklusive foretak med avgrenset formål - Special Purpose Entities) der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til konsernet og blir utelatt fra konsolideringen når kontroll opphører.

Oppkjøpsmetoden for virksomhetssammenslutninger innebærer blant annet at alle vederlag ved kjøp av virksomhet skal regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Betingede vederlag klassifiseres normalt som gjeld og etterfølgende verdiendringer resultatføres. Konsernet kan for hvert enkelt oppkjøp velge om eventuelle ikke-kontrollerende interesser i det oppkjøpte selskapet skal måles til virkelig verdi eller kun til andel av nettoeiendelene eksklusive goodwill. Alle transaksjonskostnader skal resultatføres.

Datterselskaper som er besluttet avhendt innen 12 måneder klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5.

Det er anvendt enhetlige regnskapsprinsipper for alle selskaper som inngår i konsernregnskapet.

Konsernregnskapet skal vise eiendeler og gjeld, den økonomiske stilling og resultat for selskap som inngår i konsernet, som om disse selskapene var én økonomisk enhet. Interne mellomværende, aksjer, vesentlige transaksjoner og gevinster/tap som er oppstått ved overføring av eiendeler som fortsatt er i behold, mellom selskapene i konsernet, er derfor eliminert.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

I morselskapets selskapsregnskap er datterselskaper og tilknyttede selskaper innregnet til kostpris. Utbytte inntektsføres i det året utbytte er endelig vedtatt.

I konsernregnskapet behandles tilknyttede selskaper etter egenkapitalmetoden.

Inntekts- og kostnadsføring

Renter fra utlån med flytende renter, inkludert utlån med rullerende rentebinding, inntektsføres over utlånets løpetid med lånets effektive rente. Gebyrer og provisjoner inngår i beregningen av effektiv rente. Renter (nominelle) fra fastrenteutlån inntektsføres som renteinntekter

etter hvert som de opptjenes, samt at endringer i virkelig verdi av forventede fremtidige kontantstrømmer resultatføres over linje for verdiendringer av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

Renter (nominelle) fra finansielle instrumenter målt til virkelig verdi inntektsføres eller kostnadsføres etter hvert som de opptjenes.

Renter fra finansielle derivater som inngår i sikringsbokføring klassifiseres sammen med rentene på sikringsobjektet under rentekostnader.

Renter fra finansielle derivater som sikrer fastrenteutlån eller fastrente innlån som frivillig føres til virkelig verdi, klassifiseres sammen med rentene på de underliggende objektene under rentekostnader.

Provisjoner, gebyrer og lignende som ikke inngår i effektiv renteberegning for innlån eller utlån, resultatføres etter hvert som de opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Valuta

Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Balanseposter i utenlandsk valuta er i det vesentlige sikret ved tilsvarende poster på motsatt side i balansen eller ved gjennomføring av sikringshandler. Valutaterminer benyttes kun som sikringsforretninger og inngås for å sikre identifiserte poster. Eiendeler og gjeld i fremmed valuta er omregnet til norske kroner etter bankenes midtkurser for valuta på balansedagen. Valutaterminer er vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Overtatte eiendommer

Eiendommer som er overtatt ved inndrivelse av misligholdte engasjementer, og hvor konsernet ikke tar sikte på å beholde eiendommen til varig eie eller bruk, presenteres på egen linje i balansen. Overtatte eiendommer er på overtakelsestidspunktet vurdert til det laveste av overtakelseskost og antatt realisasjonsverdi. Ved senere regnskapsavregninger vurderes eiendommene til det laveste av denne anskaffelseskost og antatt realisasjonsverdi på balansedagen. Gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer føres under tap på utlån ettersom det er en nær tilknytning mellom den overtatte eiendommen og opprinnelig utlån. Når det vedtas en plan for avhendelse av overtatte eiendommer, vil eiendommene presenteres på egen linje i balansen som holdt for salg.

Overføring av utlån

BN Bank har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom BN Bank og kredittforetakene, forestår BN Bank forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. BN Bank mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til

overførte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med BN Bank foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra BN Bank samtidig som BN Banks rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. BN Bank har beregnet det beløp som knytter seg til gjenværende involvering som svært liten og BN Bank har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de overførte utlånene.

Det vises til beskrivelse i note 9.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte av- og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Dersom den virkelige verdi av et driftsmiddel er vesentlig lavere enn bokført verdi, og dette skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående, skrives driftsmiddelet ned til virkelig verdi.

Immaterielle eiendeler

Kjøpte datasystemer og programvarer oppføres i balansen til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få programmene operative) og avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid.

Utgifter til utvikling eller vedlikehold kostnadsføres etter hvert som de påløper.

Pensjonskostnader og – forpliktelser

Konsernet har gått over til innskuddsbasert pensjonsordning fra 1.1.2017 for alle ansatte. Selskapet har et par usikrede ordninger som løper over drift, og som innregnes som ytelsesbasert ordning. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskaper.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet inn faste bidrag til et forsikringselskap. Selskapet har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler dersom det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelser som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad, i takt med at plikten til å betale innskudd påløper. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Pensjonsordninger som ikke er innskuddsplaner, er ytelsesplaner. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn. Nåverdi av innregnede pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelse av økonomiske og aktuarmessige forutsetninger. Endring i slike forutsetninger vil medføre endringer i innregnede beløp for pensjonsforpliktelsene og pensjonskostnaden. Diskonteringsrente er fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett slik denne fremkommer på balansedagen. Andre viktige forutsetninger for

pensjonsforpliktelsene er årlig lønnsvekst, årlig regulering av pensjoner og forventet G-regulering. For slike forutsetninger og for avkastning og diskonteringsrente vil man se hen til veiledninger og anbefalinger som er tilgjengelig på balansedagen. For demografiske forutsetninger vil estimater og skjønn bygge på erfaringsmateriale tilgjengelig hos aktuarer.

Skatt

Skatt periodiseres som en kostnad uavhengig av betalingstidspunktet. Skattekostnaden reflekterer således årets og fremtidig betalbar skatt som følge av årets aktivitet. Skatt som ventes utlignet på årets resultat, inngår i årets skattekostnad og benevnes betalbar skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Eventuelle netto utsatt skattefordel føres opp som en eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende forskjellene vil kunne realiseres.

Presentasjon av utbytte

Foreslått utdeling av utbytte presenteres som egenkapital inntil endelig vedtak av utdelingen har funnet sted. Utdeling presenteres deretter som avsatt utbytte inntil utbetaling av utbytte skjer.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser

Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt (juridisk eller faktisk) som er resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket, vil kreves for å gjøre opp plikten, og det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Kontanter

I linje for kontanter inngår kontantbeholdninger og innskudd og fordringer hos kredittinstitusjoner og sentralbanker.

Kontantstrømpoppstillingen presenteres ved bruk av den direkte metode, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er blitt identifisert som konsernledelsen.

NOTE 2 INFORMASJON OM DRIFTSSEGMENTER

Segmentrapporteringen er regelmessig gjennomgått med ledelsen. Ledelsen har valgt å inndelegge rapporteringssegmentene etter underliggende forretningsområder.

KONSERN			
Millioner kroner	BM	PM	SUM 2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	267	257	524
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	35	97	132
Inntekter av aksjer andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	7	7
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	0	-15	-15
Netto resultat fra finansielle instrumenter	-1	11	10
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	-1	3	2
Lønn og andre personalkostnader	41	82	123
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	-1	8	7
Andre driftskostnader	25	118	143
Sum andre driftskostnader	65	208	273
Driftsresultat før tap på utlån	236	149	385
Tap på utlån	-7	-3	-10
Driftsresultat etter tap på utlån	243	152	395
Beregnet skattekostnad	61	40	101
Resultat etter skatt	182	112	294
Resultat fra virksomhet holdt for salg	0	0	0
Resultat inkl virksomhet holdt for salg	182	112	294

Millioner kroner	BM	PM	Sum 2018
Balanse			
Utlån (brutto) forvaltet portefølje	14 116	24 735	38 851
Innskudd fra og gjeld til kunder	788	14 121	14 909

KONSERN				
Millioner kroner	BM	PM	Garanti- portefølje SMN	Sum 2017
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	216	254	0	470
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	53	94	0	147
Inntekter av aksjer andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	7	0	7
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	0	-12	0	-12
Netto resultat fra finansielle instrumenter	8	22	0	30
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	8	17	0	25
Lønn og andre personalkostnader	21	84	0	105
Av- og nedskrivninger og gevinster/tap på ikke-finansielle virksomheter	3	10	0	13
Andre driftskostnader	21	116	0	137
Sum andre driftskostnader	45	210	0	255
Driftsresultat før tap på utlån	232	155	0	387
Tap på utlån	-13	12	-7	-8
Driftsresultat etter tap på utlån	245	143	7	395
Beregnet skattekostnad	62	37	2	101
Resultat etter skatt	183	106	5	294
Resultat fra virksomhet holdt for salg	4	0	0	4
Resultat inkl virksomhet holdt for salg	187	106	5	298

Millioner kroner	BM	PM	Garanti- portefølje SMN	Sum 2017
Balanse				
Utlån (brutto) forvaltet portefølje	13 232	23 286	0	36 518
Innskudd fra og gjeld til kunder	675	12 962	0	13 637

Konsernet opererer i et geografisk begrenset område og rapportering på geografiske segmenter gir lite tilleggsinformasjon. Utlån er imidlertid fordelt geografisk i note 5 og 6.

NOTE 3 KAPITALDEKNING**Prosess for vurdering av kapitalbehov**

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og fremoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente-, valuta- og spreadrisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko, juridisk risiko, strategisk risiko, risiko knyttet til pensjonsforpliktelser og system risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med vurderinger og beregninger basert på ulike forutsetninger.

BN Bank har gjennomført vurderingene for 2018 med tilhørende rapportering til Finanstilsynet. Bankens risiko-, kapital- og likviditetssituasjon er god. Styring og kontroll av risiko vurderes som tilfredsstillende, og banken er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til risikonivå. Bankens kapitalmål er det til enhver tid gjeldende regulatoriske minimumskrav og bufferkrav i henhold til Pilar 1 med tillegg av bankens gjeldende Pilar 2-tilllegg og en administrasjonsbuffer på 0,5 prosentpoeng. Per utgangen av 2018 utgjør dette 15,0 prosent. Ren kjernekapitaldekning er 17,35 prosent ved utgangen av 2018 og således godt over kapitalmålet.

Regelverk**Generelt**

Med hjemmel i Finansforetaksloven § 14-1 stilles det et minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner:

- 4,5 prosent i ren kjernekapitaldekning
- 6,0 prosent i kjernekapitaldekning
- 8,0 prosent i ansvarlig kapital

Krav til beregningsgrunnlaget er fastsatt i kapitalkravsforskriften, der det blant annet angis krav til beregningsgrunnlag for kredittrisiko og operasjonell risiko. Kapitalkravsforskriften omhandler også krav til kapitaldekning for markedsrisiko m.v. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Konsernet har ingen handelsaktivitet i finansielle instrumenter slik dette er definert i forskriften. Disse reglene har dermed ingen betydning for konsernets kapitaldekning.

Etter reglene består ansvarlig kapital av to hovedkomponenter:

1. Kjernekapital: Egenkapital (aksjekapital, overkursfond og annen egenkapital) og fondsobligasjoner.
2. Tilleggskapital: Evigvarende og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital

Til fradrag i kjernekapitalen kommer immaterielle eiendeler.

Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital medtas som tilleggskapital etter følgende regler:

- Lånet skal ha en opprinnelig løpetid på minst 5 år. Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital avkortes forholdsmessig de siste 5 årene før forfall med 20
- Summen av de postene som inngår i tilleggskapitalen kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen, og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital kan ikke utgjøre mer enn 50 prosent av kjernekapitalen.

Til fradrag i ansvarlig kapital kommer eierandeler i andre finansinstitusjoner ut over visse rammer.

Kapitalkrav for konsernforhold

Kapitaldekningsreglene gjelder også på konsolidert basis. Av finansforetaksloven § 18-2,1a skal full konsolidering anvendes for datterforetak. Etter finansforetaksloven § 17-13 skal finansforetak som deltar i samarbeidende grupper foreta forholdsmessig konsolidering uavhengig av størrelsen på eierandelen. For eierandeler mindre enn 10 prosent kan man etter forskrift om overgangsregel til finansforetaksloven utsette kravet om konsolidering til 1. januar 2018. BN Bank har benyttet overgangsregel. Fra 1.1.2018 forholdsmessig konsoliderer BN Bank eierandelen i SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Kredittkort.

Ved beregning av morbankens kapitaldekning, gis aksjepostene i datterselskapene en vektning på 100 prosent.

I henhold til Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak skal fradraget for ikke-vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor fases inn med følgende proSENTSATS:

i 2015:	40 prosent
i 2016:	60 prosent
i 2017:	80 prosent

Kapitaldekning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Aksjekapital	706	706	706	706
Overkursfond	415	415	415	415
Avsatt utbytte ⁴	0	0	0	0
Fond for urealiserte gevinster	0	16	0	16
Annen egenkapital	2 610	2 345	2 502	2 201
Sum egenkapital ³	3 731	3 482	3 623	3 338
Kjernekapital				
Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-26	-16	-25	-16
Fradrag for avsatt utbytte	0	0	0	0
Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	0	-276	0	-287
Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-110	-40	-68	-31
Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-23	-6	-17	-5
Sum ren kjernekapital	3 572	3 144	3 513	2 999
Fondsobligasjoner, hybridkapital ^{1 og 3}	302	400	225	400
Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	0	-34	0	-36
Sum netto annen kjernekapital	3 874	3 510	3 738	3 363
Tilleggskapital utover kjernekapital				
Tidsbegrenset ansvarlig kapital ¹	606	500	500	500
Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	0	-34	0	-36
Sum tilleggskapital	606	466	500	464
Netto ansvarlig kapital	4 480	3 976	4 238	3 827
Minimumskrav ansvarlig kapital Basel III²				
Engasjement med spesialiserte foretak	451	393	179	129
Engasjement med øvrige foretak	22	44	15	35
Engasjement med massemarked SMB	7	0	2	0
Engasjement med massemarked pant i fast eiendom	443	233	255	232
Egenkapitalposisjoner	8	57	127	60
Sum kredittrisiko IRB	932	727	578	456
Operasjonell risiko	91	85	52	49
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	242	188	432	371
Overgangsordning	224	73	0	0
Kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko)	22	3	2	3
Minimumskrav ansvarlig kapital	1 511	1 076	1 064	879
Beregningsgrunnlag	18 887	13 444	13 302	10 991
Bufferkrav				
Bevaringsbuffer (2,5%)	472	336	333	275
Motsyklisk buffer (2,0%)	378	269	266	220
Systemrisikobuffer (3,0 %)	567	403	399	330
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	1 417	1 008	998	824
Tilgjengelig ren kjernekapital (fratrullet 4,5%)	2 722	2 540	2 915	2 505
Kapitaldekning				
Ren kjernekapitaldekning	18,9 %	23,4 %	26,4 %	27,3 %
Kjernekapitaldekning	20,5 %	26,1 %	28,1 %	30,6 %
Kapitaldekning	23,7 %	29,6 %	31,9 %	34,8 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,5 %	12,8 %	12,1 %	12,5 %

¹ For nærmere detaljer, se note 34.² Fra og med 2. kvartal 2014 fikk BN Bank godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til foretaksengasjement. Fra og med 2. kvartal 2015 fikk BN Bank godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til massemarkedsengasjement med pantsikkerhet i boligeiendom. Historiske minimumskrav til ansvarlig kapital er rapportert etter standardmetoden.³ I balansen er fondsobligasjoner reklassifisert fra gjeld til egenkapital fra og med 1.1.2017. Fra 1.1.2018 inkluderer kapital forholdsmessig konsolidering av investeringer i finansiell sektor.⁴ Kapitaldekning avviker i forhold til Q4-rapport 2018 på bakgrunn av endringer i eiersammensetningen, se nærmere omtale i styrets beretning.

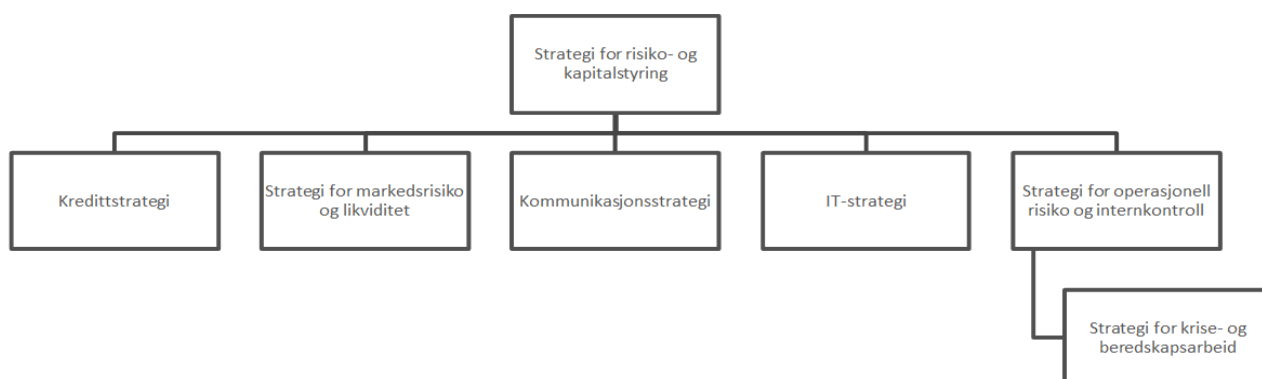
NOTE 4 RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVALITATIV BESKRIVELSE**Risikostyring i BN Bank**

Konsernet har som del av sin forretningsstrategi å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

Organisering**Styret**

Styret har ansvaret for å påse at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatt risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styret fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, samt etiske regler som skal bidra til en høy etisk standard.

Figuren nedenfor viser hvilke risikostrategier bankens styre har vedtatt og forholdet mellom disse.

Internrevisor

Internrevisjonen er styrets redskap for å påse at risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir gjennomgått og vurdert implementert.

Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Avdeling for Risikostyring og Compliance

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av linje- og støtteenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har også fullmakt til å rapportere direkte til styret dersom det finnes påkrevd. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikobildet, og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Risikostyringsprosessen

Det foreligger forsvarlige og hensiktsmessige strategier og prosesser for risikostyring og kontroll, og vurdering av bankens samlede kapitalbehov. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). For å strukturere rammeverket kan prosessen deles inn i fem hoveddeler.

i) Identifisering av risiko

For alle risikoer foreligger det et passende system for risikoovervåking. Det foreligger også en prosess for å fange opp endringer i eksisterende risikoer og eventuell eksponering for nye risikoer. Sistnevnte gjelder spesielt i forbindelse med endring av eksisterende eller opprettelse av nye virksomhetsområder eller produkter.

ii) Tallfesting av risikoeksponering

For å analysere bankens eksponering av risiko, blir alle vesentlige risikoer vurdert opp mot bankens egenkapital.

iii) Vurdering av kapitalbehov

Bankens kapitalbehov vurderes ut fra kvaliteten på styring og kontroll av de ulike risikoene og risikonivået banken er utsatt for. Kapitalmålet blir videre tilpasset bankens forretningsplaner og vekstambisjoner, utvikling i rammebetingelser, kapitalplanlegging og kriseberedskap.

iv) Rammesetting (ex ante kontroll)

Alle vesentlige risikoer har en ramme.

v) Risikoovervåking og ex post kontroll

I tilfeller der risiko ikke er kvantifiserbar er formålet med risikoovervåkingen å kontrollere prosessrelaterte krav eller kvalitative krav. Rapportering av risikoovervåkingen følger en fast frekvens og gir et dekkende bilde av situasjonen. I tilfeller der risikoeksponering oppstår raskt eller uventet skal det utarbeides ad hoc rapportering. Med ex post kontroll menes at dersom risikoovervåkingen avdekker at reell eksponering er større enn ønsket eksponering, så skal det gjøres tiltak. Ex post kontroll kan sees på som det siste trinnet i risikostyringsprosessen og samtidig startpunktet for en ny prosess.

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller BN Bank mellom følgende risikoer:

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor BN Bank. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter/kunder, i hovedsak utlån, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Oppgjørsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at alle transaksjoner ikke skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko. I utlånsporteføljen er kredittrisiko en funksjon av to hendelser, og begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap. Den ene er manglende betalingsevne eller -vilje hos låntakerne. Den andre er at verdien av den underliggende pantesikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke BN Banks krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet. Utlånsengasjementer i bedrifts- og personmarkedet risikoklassifiseres før det treffes kredittbeslutning. Klassifiseringen oppdateres minst én gang per år for bedrifter og månedvis for portefølje personmarked.

Overvåkingen er basert på et internt risikoklassifiseringssystem. BN Bank har modellverktøy for analyse av kredittrisiko innenfor hhv. næringsseiendom, øvrig næringsvirksomhet og personmarkedet. Modellene tilordner hver debitor en PD-klasse og en LGD-klasse. PD-klassifiseringen angir sannsynligheten for at engasjementet misligholdes mens LGD-klassifiseringen gir et estimat på tapsraten (i forhold til eksponeringsstørrelsen) gitt at engasjementet misligholdes. PD og LGD er henholdsvis en forkortelse av det engelske Probability of Default og Loss Given Default. Produktet av den PD og LGD som tilordnes et enkeltengasjement gir engasjementets forventede tap i prosent av eksponeringsstørrelsen.

Kredittdmodellene skiller seg fra hverandre når det gjelder hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. For eiendomsselskaper fokuseres det på nivå og usikkerhet på kontantstrømmene som genereres fra de eiendommene som finansieres for klassifisering i forhold til misligholdssannsynlighet. For andre typer foretak fokuseres det sterkere på tidligere oppnådde resultater/kontantstrøm, markedssituasjon, ledelse m.v. For klassifisering i forhold til tap ved mislighold fokuseres det på verdi og usikkerhet på verdi av de eiendommer som tjener som pantesikkerhet for lånet. For personmarkedet er oppmerksomheten knyttet til debitors inntekts- og formuesforhold i tillegg til ulike adferdsvariable. For LGD beregning er også her pantesikkerheten og pantets verdi i forhold til lånestørrelse sentralt.

Ledelsen mottar månedlig rapportering av kredittrisiko basert på risikoklassifiseringssystemet. Sentralt i denne sammenhengen er utviklingen i utlån basert på rammer og måltall fastsatt av styret. I notene 5 og 6 vises en vurdering av kredittrisiko ved utgangen av 2017 og 2018.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke evner å finansiere økninger i utlån og innfri bankens forpliktelser etter hvert som de forfaller (refinansieringsrisiko). Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som banken ønsker å benytte ikke fungerer (markedslikviditet). Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av kvalitative krav. Ledelsen mottar månedlig rapportering av likviditetsrisiko i forhold til rammer og mål. Styret mottar kvartalsvis rapportering av likviditetsrisikoen i forhold til rammer og mål. I notene 5 og 6 vises en vurdering av likviditetsrisiko ved utgangen av 2017 og 2018.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Konsernet overvåker forretningsrisiko gjennom kvalitative og kvantitative analyser av ulike forhold. De vesentligste faktorene som kan bli påvirket av endringer i markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer, er volum og marginer i inn- og utlånsvirksomheten, tap på utlån og driftskostnader.

Renterisiko

Renterisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis rentebindingstiden for bankens forpliktelser og fordringer på og utenfor balansen, ikke er sammenfallende. Bankens egenkapital skal i hovedsak være eksponert mot korte renter. Dette skal oppnås ved at forpliktelser og fordringer med rentebinding ut over ett år tilnærmet skal utligne hverandre. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer for rentefølsomhet. Det andre sentrale verktøyet i renterisikostyringen er gap-analysen som sammenligner rentebinding på aktiva- og passivasiden per periode og omfatter poster både på og utenfor balansen. Ledelsen og styret mottar jevnlig rapportering av eksponering mot fastsatte måltall og rammer. I notene 5 og 6 vises en vurdering av renterisikoen ved utgangen av 2017 og 2018.

Valutarisiko

Valutarisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko banken har hvis valutakursene endres. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer. Det utarbeides rapporter over total- og nettoposisjon i hver valuta. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av denne analysen. I notene 5 og 6 vises en vurdering av valutarisikoen ved utgangen av 2017 og 2018.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som den risiko konsernet har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne rutiner, mennesker, systemer eller fra eksterne hendelser. Operasjonell risiko inkluderer mislighetsrisiko. Mislighetsrisiko består av flere typer uønskede handlinger, som blant annet hvitvasking, korrupsjon, bedrageri, interne misligheter (underslag, økonomisk utroskap, tyveri og lignende). De sistnevnte handlingene inngår i begrepet økonomisk kriminalitet. Fastsettelse av eksponeringen av operasjonell risiko skjer ved bruk av basismetoden i kapitalkravsforskriften, i tillegg til kvalitative analyser. Banken har etablert rutiner for jevnlig overvåking av operasjonell risiko med kvartalsvis rapportering til ledelsen og styret.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at BN Bank blir påført et negativt resultat fra eierposter i strategiske eide selskaper, eller at banken må tilføre ny egenkapital i strategisk eide selskaper, enten dette skyldes kraftig vekst eller for å sikre videre drift som følge av underskudd. Fastsettelse av eierrisiko skjer med utgangspunkt i selskapenes egen vurdering av kapitalbehov samt egne kvalitative analyser.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko er risiko for tap som følge av forringet omdømme. Dette inkluderer svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter og myndigheter.

Bankvirksomhet er avhengig av tillit, både i markedet og i forhold til regulatoriske myndigheter. Hendelser som er negative for bankens omdømme kan skade likviditet og forretningsmuligheter.

Compliance risiko

Compliance risiko er risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner, bøter, økonomisk tap eller svekket omdømme som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Kapitalbehovet for denne risikoen baseres på kvalitative analyser/vurdering av styring og kontroll. Det er kvartalsvis rapportering av bankens compliance risiko til ledelse og styret.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for tap eller sviktende inntjening på grunn av feilslåtte strategiske satsninger, herunder vekstambisjoner, inntreden i nye markeder og/eller oppkjøp.

Konsentrasjoner av risiko

Konsentrasjonsrisiko henspeiler på den risikoen banken påtar seg som følge av at utlånsporteføljen ikke er tilstrekkelig diversifisert. Det medfører at banken vil være sårbar for enkelthendelser innenfor de områdene hvor man har en konsentrasjon.

Bransjekonsentrasjon er en ekstra risiko som banken påtar seg ved å gi ekstra mye lån til spesifikke bransjer, det vil si en ekstra risiko fordi banken har fordelt kundene ujevnt over bransjene. Vår bedriftsmarkedsportefølje er i hovedsak rettet mot engasjementer med pantesikkerhet i næringseiendom, men eksponering knyttet til byggelån og øvrig prosjektfinansiering er økt i løpet av 2018. Risikofaktorene er først og fremst arealledighet, leiepriser og renten. Sistnevnte er en generell makrovariabel, men eiendomsselskaper er tynge eksponert mot renten enn mange andre bransjer som følge av høy låneandel og fordi eiendom er en eiendel med lang levetid.

Størrelsesrisiko er den ekstra risiko som banken påtar seg ved å gi store lån til enkeltkunder i stedet for å spre risikoen på flere mindre engasjement. BN Bank har høy konsentrasjonsrisiko knyttet til store engasjement innenfor næringseiendom.

Geografisk konsentrasjonsrisiko er risikoen for tap som følge av konsentrasjon i begrensede geografiske områder. Boliglån er primært konsentrert i Oslo/Akershus og har ellers eksponering i sentrale strøk i landet for øvrig. Næringseiendom er konsentrert om Oslo/Akershus som også er det klart best fungerende markedet innenfor næringseiendom.

Sikringsinstrumenter

Konsernet benytter følgende sikringsinstrumenter:

- Rentebytteavtaler (renteswapper) - avtaler om å bytte rentebetingelser for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.
 - FRA-kontrakter - avtale om å bytte en avtalt rente mot en fremtidig fastsatt rente for et bestemt nominelt beløp for en bestemt periode.
 - Valuta-terminer – avtale om kjøp eller salg av fremmed valuta med oppgjør på et bestemt fremtidig tidspunkt.
- Formålet med bruk av sikringsinstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

NOTE 5 RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE - KONSERN**Markedsrisiko****Renterisiko**

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31. desember. Konsernets renterisiko beregnes ved at det simuleres renteskift på ett prosentpoeng for hele rentekurven for alle balanseposter.

Risikoen har gjennom hele 2018 vært lav og innenfor den totale rammen fastsatt av bankens styre.

Rentekurverisiko konsern (mill. kr)	KONSERN	
	Renterisiko, ved 1 %-poeng endring	
	2018	2017
Løpetid		
0-3 mnd	2,7	0,4
3-6 mnd	0,6	1,3
6-12 mnd	3,6	6,1
1-2 år	-0,8	-0,5
2-5 år	-2,3	-2,4
> 5 år	-1,2	-1,2
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	2,6	3,8

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld er basert på avtalte/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder.

Konsernet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 20.

Rentefølsomhet

Egenkapitalens rentefølsomhet viser den økonomiske eksponeringen for renteendringer. Den økonomiske eksponeringen er nåverdien av alle fremtidige resultatendringer som følge av renteskiftet. På hvilket tidspunkt resultatendringene fremkommer i regnskapet, kan ikke leses ut fra denne analysen.

I beregningen av den oppgitte rentefølsomheten er det forutsatt at utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. Når det gjelder øvrige rentebærende eiendels- og gjeldsposter, er det forutsatt renteløpetid frem til dato for førstkomende renteregulering. Tilsvarende er det for verdipapirer med tilbakesalgs- og gjenkjøpsklausuler forutsatt renteløpetid frem til dato for neste utøvelsesmulighet. Det er videre forutsatt at det ikke er knyttet renterisiko til ikke-rentebærende poster.

Konsernets policy når det gjelder renterisiko er at verdien av konsernets egenkapital skal være lite følsom for renteendringer.

Valutarisiko

Netto valutaposisjon måles i hver valuta. Videre summeres henholdsvis lange og korte posisjoner. Eksponering er den høyeste absoluttverdien av lang og kort posisjon.

Valutaposisjon 31.12.2018

								KONSERN
Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	Samlet
Netto posisjon (absoluttverdi)	0,36	0,99	0,96	0,38	0,36	0,59	0,37	2,09

Valutaposisjon 31.12.2017

								KONSERN
Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	Samlet
Netto posisjon (absoluttverdi)	0,16	0,86	1,75	0,06	0,14	0,89	0,42	2,78

Sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

		KONSERN	
Millioner kroner		Effekt egenkapital	
		2018	2017
Renter +/- 1 %-poeng		3	4
Valutakurser +/- 10 % ¹		2	3

¹ Beregnet på absoluttposisjon per 31.12.2018 og 31.12.2017.

Sensitivitetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Eksponering for markedsrisiko måles her gjennom partielle analyser der det ses på variasjon i en og en markedsvariabel, og dens mulige påvirkning på resultat/egenkapital.

Rentefølsomheten beregnes med utgangspunkt i hovedstol, (nåverdi for utlån) og løpetiden frem til neste renteendring for de ulike rentebærende variablene. Rentefølsomheten beregnes både for fastsatte løpetidsbånd, og totalt.

Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 1 %-poeng for hele rentekurven på alle balanseposter og tilhørende sikring.

Kreditrisiko**Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2018**

Personmarked						KONSERN
Millioner kroner	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total ECL	Netto utlån ¹
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Lav	11 739	3	1	0	4	11 735
Middels	476	0	4	0	4	472
Høy	461	1	17	0	18	443
Misligholdt og nedskrevet	89	0	5	5	10	79
Samlet	12 765	4	27	5	36	12 729

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Bedriftsmarked						KONSERN
Millioner kroner	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total ECL	Netto utlån ¹
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Lav	8 987	21	14	0	35	8 952
Middels	345	4	4	0	8	337
Høy	47	0	6	0	6	41
Misligholdt og nedskrevet	151	0	0	28	28	123
Samlet	9 530	25	24	28	76	9 454

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2017

Personmarked						KONSERN
Risikokategori	Brutto utlån	Forventet tap	Individuell nedskrivning	Gruppe-avsetning ^{*)}	SUM taps-avsetninger ^{*)}	Netto utlån ^{*)}
Lav	10 876	3	0			
Middels	460	1	0			
Høy	347	8	0			
Misligholdt og nedskrevet	51	3	2			
Samlet	11 734	16	2	22	24	11 710

Bedriftsmarked						KONSERN
Risikokategori	Brutto utlån	Forventet tap	Individuell nedskrivning	Gruppe-avsetning ^{*)}	SUM taps-avsetninger ^{*)}	Netto utlån ^{*)}
Lav	8 661	7	0			
Middels	156	2	0			
Høy	37	3	0			
Misligholdt og nedskrevet	249	41	30			
Samlet	9 103	54	30	53	83	9 020

*) For 2017 ble gruppenedskrivninger foretatt på samlet portefølje. Beløpet fremkommer derfor kun på summelinje

For prinsipp knyttet til ECL-tap etter IFRS 9 vises til note 1.

Risikokategori er en kategorisering av risiko med bakgrunn i kombinasjoner av PD-klasse og LGD-klasse

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise avhengig av risikoklassifisering hvor både låneutmåling og beregnet misligholdssansynlighet gjenspeiles.

Forfalte utlån 31.12.18

									KONSERN
Millioner kroner	Ikke forfalt	Forfalt				Levetid ECL - Levetid ECL - 12 mnd ECL ikke objektive objektive bevis på tap bevis på tap			Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Personmarked	12 284	240	95	45	102	-4	-27	-5	12 729
Bedriftsmarked	9 523	4	2	0	1	-25	-24	-28	9 454
Utlån	21 807	243	97	45	102	-28	-50	-33	22 183

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.17

									KONSERN
Millioner kroner	Ikke forfalt, ikke nedskrevet	Forfalt, ikke nedskrevet				Individuell Gruppe- Brutto utlån nedskrivning nedskrivning			Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager	Brutto utlån	Individuell nedskrivning	Gruppe-nedskrivning	
Personmarked	11 291	347	48	11	37	11 734	-2	-22	11 710
Bedriftsmarked	9 071	6	0	0	26	9 103	-30	-53	9 020
Utlån	20 362	353	48	11	63	20 837	-32	-75	20 730

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

Trinn 3 tapsavsetninger skal foretas når det er inntruffet et objektivt bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12

			KONSERN	
Millioner kroner	2018	2017		
Oslo/Akershus	16 103	14 039		
Sør-/Østlandet for øvrig	2 758	2 525		
Vestlandet	1 452	1 767		
Trøndelag	1 236	1 664		
Nord-Norge	292	257		
Utlån	454	585		
Utlån	22 295	20 837		

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling er basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kredittrisiko

			KONSERN	
Millioner kroner	2018	2017		
<i>Balanseført:</i>				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	476		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	373	43		
Netto utlån til kunder	22 157	20 687		
Rentebærende verdipapirer	4 947	3 856		
Finansielle derivater	113	276		
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	729	693		
Investering i eierinteresser	16	7		
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	41	40		
Andre eiendeler	13	50		
<i>Utenfor balansen:</i>				
Finansielle garantier	84	70		
Finansielle garantier SpareBank 1 SMN	250	500		
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	2 859	2 819		
Maksimal kredittrisiko	32 173	29 517		

Maksimal kredittrisiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko**Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.18**

							KONSERN
Millioner kroner	Totalt	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	0	591	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	373	0	373	0	0	0	0
Netto utlån til kunder	22 157	5 005	112	112	1 839	6 302	8 787
Rentebærende verdipapirer	4 947	0	383	1 071	171	2 817	505
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	729	0	0	0	0	0	729
Sum	28 797	5 005	1 459	1 183	2 010	9 119	10 021
Innlån fra kredittinstitusjoner	19	0	19	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 909	14 157	0	0	752	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 027	0	112	0	120	8 795	0
Hybridkapital	524	0	0	0	0	0	524
Ansvarlig lånekapital	501	0	0	0	0	0	501
Sum	24 980	14 157	131	0	872	8 795	1 025

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.17

							KONSERN
Millioner kroner	Totalt	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Kontanter og fordringer på sentralbanker	476	476	0	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	43	43	0	0	0	0	0
Netto utlån til kunder	20 687	3 471	7	95	275	1 017	15 824
Rentebærende verdipapirer	3 856	0	40	0	255	2 811	750
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	693	318	0	0	0	0	375
Sum	25 755	4 308	47	95	530	3 828	16 949
Innlån fra kredittinstitusjoner	36	36	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	13 637	12 510	72	78	977	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7 731	189	0	0	1 470	5 472	600
Hybridkapital	400	0	0	0	0	0	400
Ansvarlig lånekapital	500	0	0	0	0	0	500
Sum	22 304	12 735	72	78	2 447	5 472	1 500

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter (bortsett fra poster på udefinert løpetid). Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid. Når det gjelder utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt, seniorlån osv. klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlånene har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 4.

NOTE 6 RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE - MORBANK**Markedsrisiko****Renterisiko**

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31. desember. Konsernets renterisiko beregnes ved at det simuleres renteskift på ett prosent for hele rentekurven for alle balanseposter.

Risikoen har gjennom hele 2018 vært lav og innenfor den totale rammen fastsatt av bankens styre.

	MORBANK	
	Renterisiko, 1 %-poeng endring	
Rentekurverisiko konsern (mill. kr)	2018	2017
Løpetid		
0-3 mnd	2,7	0,4
3-6 mnd	0,6	1,3
6-12 mnd	3,6	6,1
1-2 år	-0,8	-0,5
2-5 år	-2,3	-2,4
> 5 år	-1,2	-1,2
Total renterisiko, effekt på resultat før skatt	2,6	3,8

Renterisiko avdekkes og styres på konsernnivå. Det foreligger en intern avtale mellom BN Bank og BNkreditt som utligner eventuelle gap mellom selskapene.

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld er basert på neste avtalte/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder. (I samsvar med finansavtaleloven §18 og §50).

Konsernet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 4.

Rentefølsomhet

Egenkapitalens rentefølsomhet viser den økonomiske eksponeringen for renteendringer. Den økonomiske eksponeringen er nåverdien av alle fremtidige resultatendringer som følge av renteskiftet. På hvilket tidspunkt resultatendringene fremkommer i regnskapet, kan ikke leses ut fra denne analysen.

I beregningen av den oppgitte rentefølsomheten er det forutsatt at renten på innskudd og utlån med flytende rente endres med to ukers varsel for bedriftsmarkedskunder og to måneders varsel for personmarkedskunder. Når det gjelder øvrige rentebærende eiendels- og gjeldsposter, er det forutsatt renteløpetid frem til dato for førstkomende renteregulering. Tilsvarende er det for verdipapirer med tilbakesalgs- og gjenkjøpsklausuler forutsatt renteløpetid frem til dato for neste utøvelsesmulighet. Det er videre forutsatt at det ikke er knyttet renterisiko til ikke-rentebærende poster.

Konsernets policy når det gjelder renterisiko er at verdien av konsernets egenkapital skal være lite følsom for renteendringer.

Valutarisiko

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.18

									MORBANK
Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	Samlet	
Netto posisjon (absoluttverdi)	0,36	0,99	0,96	0,38	0,36	0,59	0,37	2,09	

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.17

									MORBANK
Millioner kroner	USD	EUR	SEK	DKK	CHF	GBP	Øvrige	Samlet	
Netto posisjon (absoluttverdi)	0,16	0,86	1,75	0,06	0,14	0,89	0,42	2,78	

Sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

			MORBANK	
Millioner kroner	Effekt egenkapital		2018	2017
Renter +/- 1 %-poeng			3	4
Valutakurser +/- 10 % ¹			2	3

¹ Beregnet på absoluttposisjon per 31.12.2018 og 31.12.2017.

Sensitivitetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Eksponering for markedsrisiko måles her gjennom partielle analyser der det ses på variasjon i en og en markedsvariabel og dennes påvirkning på virkelig verdi av egenkapitalen.

Rentefølsomheten beregnes med utgangspunkt i hovedstol (nåverdi for utlån) og løpetiden frem til neste renteendring for de ulike rentebærende variablene. Rentefølsomheten beregnes både for fastsatte løpetidsbånd, og totalt.

Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på 1 %-poeng for hele rentekurven for alle balanseposter og tilhørende sikring.

Kreditrisiko**Tap fordelt på risikokategorier 31.12.2018**

						MORBANK
Personmarked	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Sum ECL	Netto utlån ¹
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Lav	11 725	3	1	0	4	11 721
Middels	474	0	4	0	4	470
Høy	473	1	17	0	18	455
Misligholdt og nedskrevet	93	0	5	5	10	83
Samlet	12 765	4	27	5	36	12 729

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

						MORBANK
Bedriftsmarked	Brutto utlån ¹	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Sum ECL	Netto utlån ¹
Risikokategori		Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Lav	2 863	10	3	0	13	2 850
Middels	223	2	0	0	2	221
Høy	47	0	6	0	6	41
Misligholdt og nedskrevet	41	0	0	5	5	36
Samlet	3 174	12	9	5	26	3 148

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Forventet tap 31.12.17

						MORBANK
Personmarked	Brutto utlån	Forventet tap	Individuell nedskrivning	Gruppeavsetning ¹⁾	SUM tapsavsetninger ¹⁾	Netto utlån ¹⁾
Risikokategori						
Lav	10 876	3	0			
Middels	460	1	0			
Høy	347	8	0			
Misligholdt og nedskrevet	51	3	2			
Samlet	11 734	16	2	22	24	11 710

						MORBANK
Bedriftsmarked	Brutto utlån	Forventet tap	Individuell nedskrivning	Gruppeavsetning ¹⁾	SUM tapsavsetninger ¹⁾	Netto utlån ¹⁾
Risikokategori						
Lav	2 288	3	0			
Middels	34	1	0			
Høy	37	3	0			
Misligholdt og nedskrevet	108	28	15			
Samlet	2 467	35	15	19	34	2 433

For prinsipp knyttet til ECL-tap etter IFRS 9 vises til note 1.

Risikokategori er en kategorisering av risiko med bakgrunn i kombinasjoner av PD-klasse og LGD-klasse

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Boliglån prises basert på en prismatrise avhengig av risikoklassifisering hvor både låneutmåling og beregnet misligholdssannsynlighet gjenspeiles.

Forfalte utlån 31.12.18

Millioner kroner	Ikke forfalt	Forfalt				MORBANK			
						12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Netto utlån ¹
Personmarked	12 284	240	95	45	102	-4	-27	-5	12 729
Bedriftsmarked	3 170	4	0	0	0	-12	-9	-5	3 148
Utlån	15 454	244	95	45	102	-16	-35	-10	15 877

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

ECL (forventet kreditttap) inkluderer også tap knyttet til ubenyttede kreditter og garantier, samt avsetning trinn 1 for lån vurdert til virkelig verdi over OCI. Avsetning trinn 1 "VVOCI-lån" er reversert i balansen basert på en vurdering av virkelig verdi.

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.17

Millioner kroner	Ikke forfalt, ikke nedskrevet	Forfalt, ikke nedskrevet				MORBANK			
						Brutto utlån	Individuell nedskrivning	Gruppe-nedskrivning	Netto utlån ¹
		<30 dager	30-60 dager	60-90 dager	> 90 dager				
Personmarked	11 279	347	48	11	37	11 734	-2	-22	11 710
Bedriftsmarked	2 361	0	0	0	0	2 467	-15	-19	2 433
Utlån	13 640	347	48	11	37	14 201	-17	-41	14 143

¹Utlån inkluderer også lån som i konsernregnskapet er klassifisert som "holdt for salg".

Trinn 3 tapsavsetninger skal foretas når det er inntruffet et objektive bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12.

Millioner kroner	MORBANK	
	2018	2017
Oslo/Akershus	10 245	8 465
Sør-/Østlandet for øvrig	2 575	2 199
Vestlandet	1 418	1 525
Trøndelag	1 055	1 291
Nord-Norge	287	247
Utlån	359	473
Brutto utlån	15 939	14 200

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kredittrisiko

Millioner kroner	MORBANK	
	2018	2017
Balanseført:		
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	591	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4500	4558
Netto utlån til kunder	15 886	14 143
Rentebærende verdipapirer	5 305	4 214
Finansielle derivater	106	262
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	729	693
Investering i eierinteresser	45	20
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	5	5
Andre eiendeler	12	50
Utenfor balansen:		
Finansielle garantier	84	70
Finansielle garantier SpareBank 1 SMN	250	500
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	2 855	1 960
Maksimal kredittrisiko	30 368	26 951

Maksimal kredittrisiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.18

							MORBANK
Millioner kroner	Totalt	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	0	591	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 500	4 245	255	0	0	0	0
Utlån	15 886	4 440	58	110	871	2 644	7 763
Rentebærende verdipapirer	4 855	0	384	1 071	171	2 724	505
Ansvarlig utlån	450	0	0	0	0	0	450
Sum	26 282	8 685	1 288	1 181	1 042	5 368	8 718
Innlån fra kredittinstitusjoner	19	19	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 913	14 161	0	0	752	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 009	0	179	0	120	8 710	0
Hybridkapital	524	0	0	0	0	0	524
Ansvarlig lånekapital	502	1	0	0	0	0	501
Sum	24 967	14 181	179	0	872	8 710	1 025

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.17

							MORBANK
Millioner kroner	Totalt	Udefinert	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. til 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 1 år	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Kontanter og fordringer på sentralbanker	476	476	0	0	0	0	0
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 558	4 558	0	0	0	0	0
Utlån	14 143	1 480	6	237	131	1 002	11 287
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	4 456	318	40	255	0	2 793	1 050
Ansvarlig utlån	451	1	0	0	0	0	450
Sum	24 084	6 833	46	492	131	3 795	12 787
Innlån fra kredittinstitusjoner	35	35	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	13 641	12 514	72	78	977	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7 713	171	97	103	1 270	5 472	600
Hybridkapital	400	0	0	0	0	0	400
Ansvarlig lånekapital	500	0	0	0	0	0	500
Sum	22 289	12 720	169	181	2 247	5 472	1 500

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter inkludert stipulerte renter (bortsett fra poster på udefinert løpetid). Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid. Når det gjelder utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt og seniorlån klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlånene har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 4.

NOTE 7 KONTANTER, UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDIT TINSTITUSJONER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:</i>				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	476	591	476
Kontanter og fordringer på sentralbanker vurdert til amortisert kost	591	476	591	476
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner uten løpetid	39	32	39	32
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner med løpetid	325	0	325	0
Fordring på nærstående selskaper	9	11	9	9
Fordring på datterselskap	0	0	4 127	4 517
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	373	43	4 500	4 558
Sum kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	964	519	5 091	5 034

NOTE 8 UTLÅN

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Utlån vurdert til amortisert kost:</i>				
Rammekreditter	2 843	3 138	2 843	3 138
Byggelån	407	322	407	322
Nedbetalingslån	3 102	17 016	1 789	10 532
Sum utlån vurdert til amortisert kost	6 352	20 476	5 039	13 992
<i>Utlån vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Nedbetalingslån	189	211	131	151
Sum utlån utpekt til virkelig verdi over utvidet resultat	189	211	131	151
<i>Utlån vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat:</i>				
Rammekreditter	684	0	684	0
Nedbetalingslån	14 932	0	10 032	0
Sum utlån utpekt til virkelig verdi	15 616	0	10 716	0
Sum utlån	22 157	20 687	15 886	14 143

Oversikt over forvaltet utlån

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Utlån BM og PM	22 250	20 794	15 939	14 201
Brutto utlån	22 250	20 794	15 939	14 201
Tapsavsetning på utlån til amortisert kost	-35	-107	-25	-58
Tapsavsetning på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat (FVOCI)	-73	0	-33	0
Reversering over utvidet resultat	15	0	5	0
Sum netto utlån	22 157	20 687	15 886	14 143
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt (SP1NK)	4 542	4 147	0	0
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt (SP1BK)	12 014	11 543	12 014	11 543
Sum utlån inkl. overført til SB1NK og SB1BK	38 713	36 377	27 900	25 686
Solgt portefølje	0	0	0	0

NOTE 9 OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT OG SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT**Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt**

SpareBank1 Næringskreditt ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Obligasjonene til SpareBank1 Næringskreditt har en Aa1 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank1 Boligkreditt i Stavanger. BN Bank har ingen eierandeler i SpareBank 1 Næringskreditt per 31. desember 2018. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseidendom til konkurransedyktige priser. SpareBank1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringsseidendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån fra BNkreditt. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt er sikret med pant i næringsseidendom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt og BNkreditt har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2018 er bokført verdi av overførte utlån 4,5 milliarder kroner. BNkreditt forestår forvaltningen av overførte utlån og BNkreditt mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har garantert for engasjementer som er overført i den grad engasjementene overstiger 25 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt sin ansvarlige kapital. Per 31. desember 2018 utgjør de nevnte garantiene 0 millioner kroner.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BNkreditt til SpareBank 1 Næringskreditt tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per 31. desember 2018 og per 31. desember 2017.

Garanti stilt fra BN Bank til BNkreditt

For å ivareta eksisterende obligasjonseieres interesser i BNkreditt har BN Bank i forbindelse med overføringen av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt inntatt for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning på minst 20 prosent til enhver tid. I den grad kapitaldekningen er lavere enn 20 prosent skal morbanken stå tilbake for sitt tilgodehavende i BNkreditt og/eller stille garanti. Per 31. desember 2018 har BNkreditt en kapitaldekning på 48,8 prosent. Beløpet morbanken står tilbake for utgjør 0 millioner kroner per 31. desember 2018.

Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. BN Bank har en eierandel på 6,53% pr 31. desember 2018. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån til foretaket. Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overførte utlån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og BN Bank har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2018 er bokført verdi av overførte utlån 12,0 milliarder kroner. BN Bank forestår forvaltningen av overførte utlån og BN Bank mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

BN Bank har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at BN Bank skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har BN Bank valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at BN Bank skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BN Bank til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per utgangen av 2018 og 2017.

NOTE 10 TAP OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN OG GARANTIER

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt i note 1. Lån misligholdt mer enn 3 måneder er definert som lån som i.h.t. låneavtalen ikke er betjent 90 dager etter terminforfall. Som førsteprioritetsinstitusjon kan konsernet likevel få tilgang på inntekter, enten ved tvangsbruk eller ved frivillige løsninger. Tap og nedskrivninger på utlån beskrevet i denne note gjelder utlån vurdert til amortisert kost, utlån vurdert til virkelig verdi og løpende verdiendringer og gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer.

Resultatført tap på utlån

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Konstaterte tap utover tidligere års nedskrivninger	4	35	4	35
Konstaterte tap på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	6	5	6	5
<i>Periodens nedskrivninger:</i>				
Endring i gruppenedskrivninger	0	14	0	14
Endring i nedskrivninger Trinn 1*)	10	0	7	0
Endring i nedskrivninger Trinn 2	-12	0	-1	0
Sum endring i gruppenedskrivninger	-2	14	6	14
Økning på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	7	6	0	1
Avsetning på engasjementer uten tidligere nedskrivninger	6	1	6	1
Reduksjon på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	-12	-58	-12	-48
Sum endring i individuelle nedskrivninger	1	-51	-6	-46
Brutto tap på utlån	9	3	10	8
Inngått på tidligere konstaterte tap	-19	-11	-19	-11
Tap på utlån	-10	-8	-9	-3
Inntektsførte renter på nedskrevne lån	0	0	0	0

*) Utlån som kvalifiserer for salg til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS bokføres til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI). Dette medfører at tapsavsetninger på Trinn 1 for disse lånene reverseres over OCI.

I det følgende presenteres balanseført avsetning totalt for porteføljen som omfattes av nedskrivningsreglene etter IFRS 9.

Avsetning til tap på utlån

Millioner kroner	KONSERN				
	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Bedriftsmarked	16	6	0	0	22
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Personmarked	8	12	-4	0	16
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Bedriftsmarked*)	71	-17	0	0	54
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Personmarked*)	18	2	0	0	20
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	113	3	-4	0	112
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	112	1	-4	0	109
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1	2	0	0	3

*) Balanseført avsetning til tap på "Utlån til virkelig verdi over OCI" inkluderer tapsavsetning for trinn 1, trinn 2 og trinn 3, jfr tabell "Balanseført tapsavsetning pr 31. desember 2018"

Balanseført tapsavsetning per 31. desember 2018

					KONSERN
Millioner kroner	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Inngående balanse*)	16	64	33	113	
Overført til trinn 1	13	-13	0	0	
Overført til trinn 2	0	0	0	0	
Overført til trinn 3	0	-1	1	0	
Netto ny måling av tap	-11	8	3	0	
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	16	11	0	27	
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-6	-18	0	-24	
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-4	-4	
Utgående balanse	28	51	33	112	

*) Viser til note 42 for en oppstilling over effekter ved overgang fra IAS 39 til IFRS 9.

					MORBANK
Millioner kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert	Valuta og andre bevegelser	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Bedriftsmarked	10	2	0	0	12
Avsetning til tap på utlån til amortisert kost - Personmarked	8	12	-4	0	16
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Bedriftsmarked*)	26	-12	0	0	14
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over OCI - Personmarked*)	18	2	0	0	20
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	62	4	-4	0	62
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	61	2	-4	0	59
Annen gjeld - avsetninger, garantier, ubenyttet kreditt, lånetilsagn	1	2	0	0	3

*) Balanseført avsetning til tap på "Utlån til virkelig verdi over OCI" inkluderer tapsavsetning for trinn 1, trinn 2 og trinn 3, jfr tabell "Balanseført tapsavsetning pr 31. desember 2018"

Balanseført tapsavsetning per 31. desember 2018

					MORBANK
Millioner kroner	12 mnd ECL	Levetid ECL - ikke objektive bevis på tap	Levetid ECL - objektive bevis på tap	Total	
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3		
Inngående balanse *)	8	37	17	62	
Overført til trinn 1	3	-3	0	0	
Overført til trinn 2	0	0	0	0	
Overført til trinn 3	0	-2	2	0	
Netto ny måling av tap	-3	0	-4	-7	
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	12	10	0	22	
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-4	-7	0	-11	
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-4	-4	
Utgående balanse	16	35	11	62	

*) Viser til note 42 for en oppstilling over effekter ved overgang fra IAS 39 til IFRS 9.

Balansført tapsavsetning pr 31. desember 2017

Millioner kroner	31.12.2017	
	KONSERN	MORBANK
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 1.1.*)	41	21
<i>Periodens nedskrivning:</i>		
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	6	1
Nedskrivning på engasjementer uten tidligere individuelle nedskrivninger	1	1
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	-16	-6
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 31.12.	32	17
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 1.1.	61	27
Periodens gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån	14	14
Gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån pr. 31.12.	75	41

*) I tillegg til avsetninger spesifisert ovenfor var det pr 1.1 2017 avsatt totalt 42 millioner til tap på den såkalte garantiporteføljen. Dette var en portefølje som besto av garantier knyttet til en låneportefølje som i sin tid ble solgt til SpareBank 1 Midt-Norge. Den ble avvirket i fjerde kvartal 2017 og i løpet av 2017 ble det inntektsført 7 millioner kroner under tap knyttet til denne porteføljen.

Lån misligholdt mer enn 3 måneder pr. 31.12.

KONSERN			
Millioner kroner	2018	2017	2016
Brutto hovedstol	103	97	95
Individuelle nedskrivninger	5	2	0
Netto hovedstol	98	95	95

MORBANK			
Millioner kroner	2018	2017	2016
Brutto hovedstol	102	71	12
Individuelle nedskrivninger	5	2	0
Netto hovedstol	97	69	12

Øvrige lån hvor det er foretatt individuell nedskrivning pr. 31.12.

KONSERN			
Millioner kroner	2018	2017	2016
Brutto hovedstol	153	219	383
Individuelle nedskrivninger	28	30	82
Netto hovedstol	125	189	301

MORBANK			
Millioner kroner	2018	2017	2016
Brutto hovedstol	41	107	221
Individuelle nedskrivninger	5	15	62
Netto hovedstol	36	92	159

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån

KONSERN						
Millioner kroner	2018		2017		2016	
	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%
Bedriftsmarkedet	1	0,01	26	0,29	83	0,88
Personmarkedet	102	0,80	71	0,61	12	0,10
Totalt	103	0,46	97	0,47	95	0,44

MORBANK						
Millioner kroner	2018		2017		2016	
	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%	Brutto utestående	%
Bedriftsmarkedet	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Personmarkedet	102	0,80	71	0,61	12	0,10
Totalt	102	0,64	71	0,50	12	0,09

NOTE 11 RENTEINNETEKTER OG LIGNENDE INNETEKTER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	10	107	80
Renter og lignende inntekter av fordring på datterselskap	0	0	13	13
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	291	709	221	448
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner	67	5	66	5
Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	368	724	407	545
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	6	10	4	4
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner	10	76	9	75
Sum renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	16	85	13	80
<i>Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat:</i>				
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	493	0	283	0
Sum renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	493	0	283	0
Sum renter og lignende inntekter	877	809	703	625

NOTE 12 RENTEKOSTNADER OG LIGNENDE KOSTNADER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:</i>				
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	0	2	0	2
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	121	106	121	106
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	213	61	213	61
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	16	27	16	27
Andre rentekostnader og lignende kostnader	11	12	11	12
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	361	208	361	208
<i>Rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	20	16	20	16
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	-28	115	-30	86
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over res	-8	131	-10	102
Sum rentekostnader og lignende kostnader	353	339	351	310

NOTE 13 PROVISJONSINTEKTER OG ANDRE DRIFTSINTEKTER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Provisjonsinntekter</i>				
Garantiprovisjoner	1	1	1	1
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS ¹	85	81	85	81
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt AS ¹	30	48	0	0
Netto andre provisjonsinntekter/kostnader	16	16	16	16
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	132	146	102	98
Provisjonskostnader ved betalingsformidling og låneformidling	1	1	1	1
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	1	1	1	1
Netto provisjonsinntekter / -kostnader	131	145	101	97
<i>Andre driftsinntekter:</i>				
Driftsinntekter faste eiendommer	0	0	0	0
Øvrige driftsinntekter	1	2	1	2
Andre driftsinntekter	1	2	1	2
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter	132	147	102	99

¹ For lån som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS og SpareBank 1 Boligkreditt AS mottar BN Bank en provisjon som beregnes som renten på utlånene fratrukket kostnader i SpareBank 1 Næringskreditt og SpareBank 1 Boligkreditt.

NOTE 14 VERDIENDRINGER FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, GEVINST OG TAP

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Verdiendring rentederivater pliktig til virkelig verdi over resultat	5	1	4	-2
Verdiendring valutaderivater pliktig til virkelig verdi over resultat ¹	-18	-11	-18	-11
Verdiendring aksjer	4	0	4	0
Sum verdiendring finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi	-9	-10	-10	-13
Verdiendring innskudd utpekt til virkelig verdi over resultat	3	-2	3	-2
Verdiendring innlån utpekt til virkelig verdi over resultat	0	13	0	0
Verdiendring utlån utpekt til virkelig verdi over resultat	-2	1	-5	18
Verdiendring kortsiktige finansielle plasseringer utpekt til virkelig verdi	0	19	0	20
Sum verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi	1	31	-2	36
Verdiendring rentederivater, sikring ²	-35	-62	-35	-42
Verdiendring innlån, sikret ²	52	61	52	41
Verdiendring plasseringer, sikret ²	-19	0	-19	0
Sum verdiendring finansielle instrumenter til sikring	-2	-1	-2	-1
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	-10	20	-14	22
Realiserte kursgevinster/-tap(-) obligasjoner og sertifikater vurdert til amortisert kost	-2	-7	-2	-7
Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost ¹	22	17	25	4
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og	10	30	9	19

¹ Agio/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost skyldes hovedsakelig agio-/disagioeffekter som oppstår ved at innlån og utlån i utenlandsk valuta omregnes til dagskurs. Valutaterminkontrakter og kombinerte rente- og valutaderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Nettoeffekten vedrørende valuta ble for konsern en inntektsføring på 4 millioner i 2018. Årseffekten for 2017 ble en inntektsføring på 5 millioner. Eksponeringen mot valutavisingninger er lav.

² BN Bank benytter verdisikring for nye fastrente innlån og tilhørende sikringsinstrumenter. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom hovedstol, rentestrømmen, løpetid og sikringsforretningen. Det er renterisikoen som sikres og sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og sikringsobjektet blir regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kredittrisikoen blir ikke sikret og påvirker dermed ikke verdsettelsene. Verdien av sikringsinstrumentene er per 31. desember 2018 positiv med 81 millioner. Per 31. desember 2017 var verdiene positiv med 159 millioner.

³ Realiserte kursgevinster/-tap obligasjoner, sertifikater og innlån vurdert til amortisert kost utgjorde en kostnadsføring på 2 millioner i 2018. Årseffekten i 2017 var en kostnadsføring på 7 millioner.

NOTE 15 LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Lønn til ansatte og honorarer til tillitsvalgte ¹	83	55	70	33
Innleid arbeidshjelp	3	4	3	4
Netto pensjonskostnader ²	12	21	8	16
Sosiale kostnader	25	25	20	19
Lønn og andre personalkostnader	123	105	101	72
Antall fast ansatte på heltid pr. 31.12.	109	107	109	107
Antall fast ansatte på deltid pr. 31.12.	7	4	7	4
Antall vikarer pr. 31.12.	12	11	12	11
Antall årsverk pr. 31.12.	121	115	121	115
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	118	111	118	111

¹ Lønnskostnaden i 2017 inkluderer en engangseffekt på -20 millioner kroner i forbindelse med reversering av avsetninger vedrørende beslutningen om å avvikle bedriftsmarkedsavdelingen.

² Pensjonskostnaden i 2017 inkluderer en engangseffekt på 11 millioner kroner i forbindelse med overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjonsordning.

NOTE 16 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
IT-kostnader	71	65	57	51
Markedsføring	32	39	24	33
Driftskostnader faste eiendommer	13	12	10	9
Kontorholdskostnader	4	4	3	3
Avgifter bankdrift	10	6	10	6
Reiseutgifter og representasjon	5	3	4	1
Diverse driftskostnader	8	8	6	5
Andre driftskostnader	143	137	114	108

NOTE 17 PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTELSE

Konsernet har per 31.12.2018 innskuddspensjon for alle sine ansatte. Ytelsesordningen ble besluttet avviklet i styremøte 24.januar 2017, og ansatte i ytelsesordningen gikk over til innskuddsbasert pensjon med virkning fra 1.1.2017. Ved overgang til innskuddsbasert pensjonsordning fikk ansatte fripolise på opptjente rettigheter fra ytelsesordningen. Konsernet hadde netto pensjonsmidler, og endringen medførte en engangskostnad på 6 millioner kroner, og effekten ble tatt inn regnskapet i 1.kvartal 2017. SpareBank1 Liv har overtatt forvaltning av fripolisene mot et engangshonorar på 5 millioner kroner. Konsernet har fortsatt usikret pensjonsordning som aktuarberegnes. Premien til innskuddsbasert pensjonsordning kostnadsføres løpende etterhvert som den påløper. Kostnad til innskuddsordning er inkludert i aktuarberegnet pensjonskostnad nedenfor. Pensjonsordningen tilfredstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP).

Pensjon for lønn ut over 12G omfattes av en egen innskuddsordning fra og med 2007.

En tidligere ledende ansatt hadde en avtale om en pensjonsalder på 60 år. Pensjonen utgjør 70 prosent av ordinær lønn ved fratredelsestidspunktet, og vil bli regulert årlig i henhold til utviklingen i folketrygdens grunnbeløp (G). Pensjon fra fylte 67 år er i hovedsak sikret i konsernets kollektive pensjonsordninger inntil 12G, mens pensjon over 12G og pensjon før dette tidspunktet er usikret, og dekkes over konsernets drift.

Etter konsernets vurdering tilfredsstiller det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett kravene i IAS 19 til å være høykvalitetsobligasjoner samt at dette markedet er tilstrekkelig dypt. OMF-rentekurve er derfor lagt til grunn som utgangspunkt for pensjonsberegningen per 31.12.2018. Diskonteringskurve hensyntar at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkter i fremtiden.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. De fremtidige pensjonsytelsene er basert på lønnsnivået ved oppnådd pensjonsalder. Konsernets pensjonsordninger knyttet til de usikrede pensjonsforpliktelsene er brutto-pensjonsordninger. Den estimerte forpliktelsen korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over påløpt pensjonsforpliktelse.

Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av aktuar basert på informasjon fra konsernet.

Konsernets juridiske forpliktelse vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

Risiko for endringer i forutsetninger vil gjenspeile seg i endringer i selskapets forpliktelse. Selskapet har ingen påvirkning i forhold til forvaltning av innbetalte pensjonsmidler.

Ved beregning av pensjonsforpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn for de ulike år

	2018	2017
Diskonteringsrente ¹	2,8%	2,3%
Forventet regulering av løpende pensjoner	3,1%	0,1%
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,1%	3,1%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,8%	2,3%
Demografiske forutsetninger om uførhet	I73	I73
Demografiske forutsetninger om dødelighet	GAP07	GAP07

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

¹ Diskonteringsrenten er fastsatt med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet. BN Bank konsernet benytter OMF rentekurve som diskonteringsrente.

Sammensetningen av netto pensjonskostnad

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening kollektive ordninger	0	0	0	0
Nåverdi av årets pensjonsopptjening usikrede ordninger	0	1	0	1
Avvikling ytelsesordning, tidligere feil, planendring	2	11	1	8
Netto pensjonskostnad sikret og usikret ordning	2	12	1	9
Innskuddsbaserte ordninger	10	9	7	7
Netto pensjonskostnader	12	21	8	16

Bevegelse pensjonsforpliktelse

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Netto forpliktelser IB	26	20	19	15
Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	0	1	0	1
Netto pensjonskostnad	0	1	0	1
Utbetalinger over drift	-2	-2	-1	-1
Avkorting og oppgjør ført mot resultatet (avvikling ytelsespensjon)	2	6	1	4
Netto pensjonsforpliktelse UB	26	26	19	19

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Virkelig verdi av pensjonsmidler	0	-2	0	-1
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	0	-2	0	-1
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i usikrede ordninger	26	28	19	21
Netto pensjonsforpliktelse innregnet i balansen	26	26	19	19

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - sikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	0	110	0	81
Avvikling ytelsespensjon, oppgjør	0	-110	0	-81
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	0	0	0	0

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - usikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	28	29	21	21
Nåverdi av pensjonsopptjening	0	1	0	1
Utbetalte ytelser	-2	-2	-1	-1
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	26	28	19	21
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 01.01.	28	139	21	103
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 31.12.	26	28	19	21

Bevegelse i virkelig verdi av pensjonsmidler - sikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Virkelig verdi av pensjonsmidler 01.01.	2	119	1	88
Aktuarielle tap (gevinster) på pensjonsmidlene	0	-1	0	-1
Avvikling ytelsespensjon, oppgjør	-2	-116	-1	-86
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31.12.	0	2	0	1

Bevegelse i virkelig verdi av pensjonsmidler - usikret ordning

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Virkelig verdi av pensjonsmidler 01.01.	2	2	2	2
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31.12.	2	2	2	2
Sum pensjonsmidler sikrede og usikrede ordninger 01.01.	4	121	3	90
Sum pensjonsmidler sikrede og usikrede ordninger 31.12.	2	4	2	3

Medlemmer av ordningene

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Aktive medlemmer av ytelsesordningen	0	0	0	0
Aktive medlemmer av innskuddsordningen	126	118	93	87
Pensjonister og uføre i ordningene	3	5	2	4
Sum personer som er med i pensjonsordningene	129	123	95	91

Plassering av pensjonsmidler 31.12.

Millioner kroner	2018		2017	
	Beløp	%	Beløp	%
Egenkapitalinstrumenter	0	12,8	1	12,8
Gjeldsinstrumenter	2	69,1	3	69,1
Eiendom	0	17,6	1	17,6
Andre investeringer	0	0,5	0	0,5
Sum pensjonsmidler	2	100,0	4	100,0

Pensjonsmidler er ikke investert i egne finansielle instrumenter eller andre eiendeler i selskapet. Pensjonsmidler forvaltes av forsikringsselskapet og reguleres av gjeldende lover.

Millioner kroner	KONSERN						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Nåverdi av pensjonsopptjening	26	28	139	139	135	112	118
Virkelig verdi av pensjonsmidler	2	4	121	120	106	81	76
Underskudd/(overskudd)	-24	-24	-18	-21	-29	-31	-42
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	0	-110	0	-2	19	19	-22
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-2	-117	-6	4	15	-3	-4

Millioner kroner	MORBANK						
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Nåverdi av pensjonsopptjening	19	21	103	89	87	72	76
Virkelig verdi av pensjonsmidler	2	3	90	77	68	52	49
Underskudd/(overskudd)	-17	-17	-13	-13	-19	-20	-27
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	0	-81	0	-1	12	-12	-14
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-1	-87	-4	3	10	-2	-3

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Sensitivitetsanalyse anses uvesentlig basert på at det kun er 2 gjenværende usikrede ordninger per 31.12.2018.

Pensjonsforpliktelsen er sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett gi en økning i pensjonsforpliktelsen. En økning i G-regulering av pensjoner vil medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

NOTE 18 SKATT

Beregning av betalbar skatt

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Resultat før skattekostnad	395	395	375	365
<i>Permanente resultatforskjeller:</i>				
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskaper	0	0	-117	-115
Ikke fradragsberettigede kostnader	17	13	1	1
Ikke skattepliktige inntekter	-9	-7	-9	-7
Implementering av IFRS 9, bokføringer mot egenkapitalen	-13	0	-15	0
Ikke resultatførte renter og kurseffekter på fondsobligasjoner	-22	-19	-22	-19
<i>Endringer i midlertidige resultatforskjeller knyttet til:</i>				
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-3	0	-4	5
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	42	-99	40	351
<i>Andre poster ført mot utvidet resultat:</i>				
Aktuarielle gevinster/tap pensjon	0	1	0	1
Skattepliktig inntekt	407	284	249	582
Betalbar skatt (25 %)	102	71	62	146
25 % av årets foreslåtte konsernbidrag utover skattemessig underskudd	0	0	0	-74
For mye betalt skatt tidligere år	0	-2	0	-2
Betalbar skatt i balansen	102	69	62	69

Morbanken hadde skattemessig overskudd i 2018 på 249 millioner. Betalbar skatt i Morselskapet var på 62 millioner i 2018, mens datterselskapet BNKreditt hadde betalbar skatt på 40 millioner i 2018.

Spesifisering av skattekostnad

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Betalbar skatt	102	71	62	146
Effekt av skattemessig rentekostnader vedr fondsobligasjon	5	5	5	5
Endring utsatt skatt ført direkte mot egenkapitalen	4	0	4	0
Endring utsatt skatt ført over OCI	0	0	0	0
Endring i utsatt skatt	-10	25	-9	-89
Skattekostnad	101	101	62	61

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats (25%)

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Resultat før skattekostnad	395	395	375	365
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (25%)	99	99	94	91
Skatteeffekt av permanente forskjeller	2	2	-32	-30
Skatteeffekt av poster ført mot utvidet resultat	0	0	0	0
Skattekostnad	101	101	62	61
Effektiv skattesats	26%	25%	16%	17%

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Skatteøkende midlertidige forskjeller:</i>				
Bygning og øvrige anleggsmidler	2	0	2	0
Gevinst-/tapkonto	6	4	5	2
Avgitt ikke bokført konsernbidrag	0	0	0	299
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer ¹	22	63	22	57
Langsiktige plasseringer ¹	50	63	20	55
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	80	130	49	413
<i>Skattereduserende midlertidige forskjeller:</i>				
Kortsiktig gjeld ¹	9	9	6	7
Langsiktig gjeld ¹	21	35	13	38
Netto pensjonsforpliktelse	26	26	19	19
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	56	70	38	64
Grunnlag utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	24	60	11	349
Beregnet utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) (25 % av beregningsgrunnlaget)	6	15	3	87

Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) i balansen

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01	15	-8	87	103
Endring utsatt skatt i resultatet	-11	24	-9	-89
Skattevirkning ved konsernbidrag	0	0	-75	74
Endring utsatt skatt av poster ført mot utvidet resultat	2	-1	0	-1
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 31.12	6	15	3	87

¹ Midlertidig forskjell er i hovedsak knyttet til finansielle instrumenter.

Utsatt skattefordel er balanseført når det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

NOTE 19 FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER KATEGORI

Pr. 31. desember 2018

KONSERN

Millioner kroner	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat - opsjon	Virkelig verdi over OCI - gjelds- instrumenter	Virkelig verdi over OCI - egenkapital- instrumenter	Amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Total bokført verdi
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	591	0	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	373	0	373
Netto utlån til kunder	0	189	15 616	0	6 352	0	22 157
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	3 967	980	4 947
Rentederivater	112	0	0	0	0	0	112
Valutaderivater	1	0	0	0	0	0	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	729	0	0	0	0	729
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	41	0	41
Sum finansielle instrumenter eiendeler	113	918	15 616	0	11 324	980	28 951
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-19	0	-19
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	0	-14 158	0	-14 909
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-4 715	-4 312	-9 027
Rentederivater	-74	0	0	0	0	0	-74
Valutaderivater	-22	0	0	0	0	0	-22
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	-501	0	-501
Fondsobligasjoner	0	0	0	0	-526	0	-526
Sum finansielle instrumenter gjeld	-96	-751	0	0	-19 919	-4 312	-25 078

Pr. 31. desember 2017

KONSERN

Millioner kroner	Virkelig verdi	Derivater til virkelig verdi øremerket til sikring	Frivillig klassifisert til virkelig verdi	Tilgjengelig for salg	Lån, fordringer og øvrige forpliktelses- til amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Totalt
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	476	0	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	43	0	43
Netto utlån til kunder	0	0	211	0	20 476	0	20 687
Rentebærende verdipapirer	0	0	3 856	0	0	0	3 856
Rentederivater	52	223	0	0	0	0	275
Valutaderivater	1	0	0	0	0	0	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	0	693	0	0	693
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	40	0	40
Sum finansielle instrumenter eiendeler	53	223	4 067	693	21 035	0	26 071
Innlån fra kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-36	0	-36
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-1 139	0	-12 498	0	-13 637
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-202	0	-3 576	-3 953	-7 731
Rentederivater	-123	-64	0	0	0	0	-187
Valutaderivater	-11	0	0	0	0	0	-11
Ansvarlig lånekapital*)	0	0	0	0	-500	0	-500
Fondsobligasjoner*)	0	0	0	0	-401	0	-401
Sum finansielle instrumenter gjeld	-134	-64	-1 341	0	-17 011	-3 953	-22 503

*) Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

Pr. 31. desember 2018

MORBANK

Millioner kroner	Virkelig verdi over resultat (pliktig)	Virkelig verdi over resultat - opsjon	Virkelig verdi over OCI - gjelds- instrumenter	Virkelig verdi over OCI - egenkapital- instrumenter	Amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Total bokført verdi
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	591	0	591
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	4500	0	4 500
Netto utlån til kunder	0	130	10 716	0	5 040	0	15 886
Rentebærende verdipapirer	0	0	0	0	3 874	980	4 854
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	451	0	451
Rentederivater	0	105	0	0	0	0	105
Valutaderivater	0	1	0	0	0	0	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	729	0	0	0	0	729
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	5	0	5
Sum finansielle instrumenter eiendeler	0	965	10 716	0	14 461	980	27 122
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-19	0	-19
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	0	-14 162	0	-14 913
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-4 697	-4 312	-9 009
Rentederivater	-68	0	0	0	0	0	-68
Valutaderivater	-22	0	0	0	0	0	-22
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	0	-501	0	-501
Fondsobligasjoner	0	0	0	0	-526	0	-526
Sum finansielle instrumenter gjeld	-90	-751	0	0	-19 905	-4 312	-25 058

Pr. 31. desember 2017

MORBANK

Millioner kroner	Virkelig verdi	Derivater til virkelig verdi øremerket til sikring	Frivillig klassifisert til virkelig verdi	Tilgjengelig for salg	Lån, fordringer og øvrige forpliktelses- til amortisert kost	Sikring til amortisert kost	Totalt
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	503	0	503
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	4 531	0	4 531
Netto utlån til kunder	0	0	151	0	13 992	0	14 143
Rentebærende verdipapirer	0	0	3 763	0	0	0	3 763
Ansvarlig utlån	0	0	0	0	451	0	451
Rentederivater	52	209	0	0	0	0	261
Valutaderivater	1	0	0	0	0	0	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	0	693	0	0	693
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	0	0	0	0	5	0	5
Sum finansielle instrumenter eiendeler	53	209	3 914	693	19 482	0	24 351
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	-35	0	-35
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	0	-1 139	0	-12 502	0	-13 641
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	0	0	-3 778	-3 935	-7 713
Rentederivater	-123	-49	0	0	0	0	-172
Valutaderivater	-11	0	0	0	0	0	-11
Ansvarlig lånekapital*)	0	0	0	0	-500	0	-500
Fondsobligasjoner*)	0	0	0	0	-401	0	-401
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0	0	-30	0	-30
Sum finansielle instrumenter gjeld	-134	-49	-1 139	0	-17 246	-3 935	-22 503

*) Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

NOTE 20 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER**Metoder for å fastsette virkelig verdi****Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer**

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes).

Rentebytteavtaler med kredittspread

Verdsettelse av rentebytteavtaler med kredittspread til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) med påslag for opprinnelig kredittspread på rentebytteavtalen.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til priser innhentet fra Nordic Bond Pricing. Prisene utarbeides med grunnlag av observasjoner fra markedet, som for eksempel omsetninger og kjøps/salgs interesser. Innhentede data bearbeides i anerkjente modeller for å beregne daglige priser.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin som reflekterer prisen på våre egne innlån, og et ytterligere påslag lik det opprinnelige marginpåslaget på lånet.

Innlån utpekt til virkelig verdi

Innlån utpekt til virkelig verdi er vurdert til priser innhentet fra Nordic Bond Pricing. Prisene utarbeides med grunnlag av observasjoner fra markedet, som for eksempel omsetninger og kjøps/salgs interesser. Innhentede data bearbeides i anerkjente modeller for å beregne daglige priser.

Sikret innlån

Innlån som inngår i verdisikring er vurdert ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av opprinnelig kredittmargin.

Innskudd

For innskudd vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin.

Aksjer

Aksjene består hovedsakelig av bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Verdsettelsen av disse aksjene er tilnærmet lik kapitalen som er skutt inn i disse selskapene.

Nivåinndeling

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt ved bruk av verdsettelsesteknikker som anvender direkte eller indirekte observerbare markedsdata.
- Nivå 3: Verdsettelse er basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	15 809	15 809
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	729	729
Rentederivater ¹	0	112	0	112
Valutaderivater	0	1	0	1
Sum eiendeler	0	113	16 538	16 651
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	-751
Rentederivater ¹	0	-74	0	-74
Valutaderivater	0	-22	0	-22
Sum forpliktelser	0	-847	0	-847

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2018 positiv med 81 millioner.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2017

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	209	209
Rentebærende verdipapirer	523	3 333	0	3 856
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	693	693
Rentederivater ¹	0	275	0	275
Valutaderivater	0	1	0	1
Sum eiendeler	523	3 609	902	5 034
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-1 139	0	-1 139
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-201	0	-201
Rentederivater ¹	0	-187	0	-187
Valutaderivater	0	-11	0	-11
Sum forpliktelser	0	-1 538	0	-1 538

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2017 positiv med 159 millioner.

Morbanks eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2018

Millioner kroner	MORBANK			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	10 846	10 846
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	729	729
Rentederivater ¹	0	105	0	105
Valutaderivater	0	1	0	1
Sum eiendeler	0	106	11 575	11 681
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-751	0	-751
Rentederivater ¹	0	-68	0	-68
Valutaderivater	0	-22	0	-22
Sum forpliktelser	0	-841	0	-841

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2018 positiv med 81 millioner.

Morbanks eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2017

Millioner kroner	MORBANK			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån	0	0	151	151
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	523	3 240	0	3 763
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	0	693	693
Rentederivater ¹	0	261	0	261
Valutaderivater	0	1	0	1
Sum eiendeler	523	3 502	844	4 869
Innskudd fra og gjeld til kunder	0	-1 139	0	-1 139
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-201	0	-201
Rentederivater ¹	0	-172	0	-172
Valutaderivater	0	-11	0	-11
Sum forpliktelser	0	-1 523	0	-1 523

¹ Verdien av sikringsinstrumentene øremerket til verdisikring er per 31. desember 2017 positiv med 159 millioner.

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2018

				KONSERN
Millioner kroner	Utlån VVOCI*)	Fastrente- utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	15 319	210	693	16 222
Investeringer i perioden/nye avtaler	7 991	0	36	8 027
Forfalt	0	-27	0	-27
Verdiendringer finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	18	-2	0	16
Utgående balanse	15 629	-15 629	0	16 539
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	18	-2	0	16

*) Utlån VVOCI omfatter alle utlån som kvalifiserer for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Konsernets finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2017

				KONSERN
Millioner kroner	Utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt	
Inngående balanse	293	602	895	
Investeringer i perioden/nye avtaler	12	90	102	
Forfalt	-94	0	-94	
Netto gevinster på finansielle instrumenter	-2	1	-1	
Utgående balanse	209	693	902	
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	3	1	4	

Morbanks finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2018

				MORBANK
Millioner kroner	Utlån VVOCI*)	Fastrente-utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt
Inngående balanse	9 985	151	693	10 829
Investeringer i perioden/nye avtaler	6 338	0	36	6 374
Forfalt	0	-20	0	-20
Netto gevinster på finansielle instrumenter	10	-1	0	9
Utgående balanse	10 716	130	729	11 575
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	10	-1	0	9

*) Utlån VVOCI omfatter alle utlån som kvalifiserer for overføring til SpareBank 1 Boligkreditt AS eller SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Morbanks finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2017

				MORBANK
Millioner kroner	Utlån	Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	Totalt	
Inngående balanse	184	602	786	
Investeringer i perioden/nye avtaler	12	90	102	
Forfalt	-46	0	-46	
Netto gevinster på finansielle instrumenter	1	1	2	
Utgående balanse	151	693	844	
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	1	1	2	

Sensitivitetsanalyse nivå 3

For å vise sensitiviteten i fastrenteutlånene kan vi endre diskonteringsrenten med 10 basispunkter. Ettersom fastrenteutlånene er sikret så vil vi få tilsvarende endring med motsatt fortegn på sikringsinstrumentene. Vi har av den grunn valgt å ikke vise sensitivitetsanalysen isolert for fastrenteutlånene, men viser til note 6 som viser en sensitivitetsanalyse for konsernet.

Virkelig verdi sammenlignet med innregnet verdi

Millioner kroner	2018		2017	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	591	476	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	373	373	43	43
Netto utlån til kunder	22 157	22 157	20 687	20 687
Rentebærende verdipapirer	4 962	4 947	3 856	3 856
Rentederivater	112	112	275	275
Valutaderivater	1	1	1	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	729	729	693	693
Investering i eierinteresser	16	16	7	7
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	41	41	40	40
Gjeld til kredittinstitusjoner	-19	-19	-36	-36
Innskudd fra og gjeld til kunder	-14 910	-14 909	-13 637	-13 634
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-9 067	-9 027	-7 818	-7 731
Rentederivater	-74	-74	-187	-187
Valutaderivater	-22	-22	-11	-11
Ansvarlig lånekapital*)	-507	-501	-508	-500
Fondsobligasjoner*)	-525	-526	-404	-401
Annen kortsiktig gjeld	-50	-50	-74	-74
Sum	3 808	3 839	0	3 403

*) Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

Millioner kroner	2018		2017	
	Virkelig verdi	Innregnet verdi	Virkelig verdi	Innregnet verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	591	591	476	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 500	4 500	4 558	4 558
Utlån	15 886	15 886	14 143	14 143
Rentebærende verdipapirer	4 869	4 854	3 764	3 763
Ansvarlig utlån	452	452	450	451
Rentederivater	105	105	261	261
Valutaderivater	1	1	1	1
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	729	729	693	693
Investering i eierinteresser	45	45	20	20
Investering i konsernselskaper	1 600	1 600	1 600	1 600
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	5	5	5	5
Gjeld til kredittinstitusjoner	-19	-19	-35	-35
Innskudd fra og gjeld til kunder	-14 914	-14 913	-13 641	-13 638
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-9 050	-9 009	-7 800	-7 713
Rentederivater	-68	-68	-172	-172
Valutaderivater	-22	-22	-11	-11
Ansvarlig lånekapital*)	-507	-501	-508	-500
Fondsobligasjoner*)	-525	-526	-404	-401
Sum	3 087	3 119	3 400	3 501

*) Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

Virkelig verdi på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost er basert på priser innhentet fra Nordic Bond Pricing. Prisene utarbeides med grunnlag av observasjoner fra markedet, som for eksempel omsetninger og kjøps/salgs interesser. Innhentede data bearbeides i anerkjente modeller for å beregne daglige priser. Finansielle derivater er i sin helhet vurdert til virkelig verdi og det vil følgelig ikke presenteres noe avvik mellom virkelig verdi og innregnet verdi i balansen.

Nivåinndeling ved virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdssettelse er foretatt ved bruk av verdssettelsesteknikker som anvender direkte eller indirekte observerbare markedsdata.
- Nivå 3: Verdssettelse er basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdssettelsen.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2018

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	516	4 446	0	4 962
Sum eiendeler	516	4 446	0	4 962
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-9 067	0	-9 067
Ansvarlig lånekapital	0	-507	0	-507
Sum forpliktelser	0	-9 574	0	-9 574

Konsernets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2017

Millioner kroner	KONSERN			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	0	0
Sum eiendeler	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-7 617	0	-7 617
Ansvarlig lånekapital	0	-508	0	-508
Sum forpliktelser	0	-8 125	0	-8 125

Morbanks eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2018

Millioner kroner	MORBANK			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Ansvarlig utlån	0	452	0	452
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	516	4 353	0	4 869
Sum eiendeler	516	4 805	0	5 321
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-9 050	0	-9 050
Ansvarlig lånekapital	0	-507	0	-507
Sum forpliktelser	0	-9 557	0	-9 557

Morbanks eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2017

Millioner kroner	MORBANK			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Ansvarlig utlån	0	450	0	450
Sum eiendeler	0	450	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-7 599	0	-7 599
Ansvarlig lånekapital	0	-508	0	-508
Sum forpliktelser	0	-8 107	0	-8 107

Lån og fordringer utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

Utlån	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko	0	3	-1	1
Endring i virkelig verdi akkumulert som følge av endret kredittrisiko	-4	-5	-2	-2

Akkumulert endring i virkelig verdi av lån og fordringer som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kredittrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt.

Finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

Innlån	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko	0	0	0	0
Endring i virkelig verdi akkumulert som følge av endret kredittrisiko	0	0	0	0

Akkumulert endring i virkelig verdi av forpliktelser som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kredittrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt.

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall ¹⁾

Millioner kroner	2018		2017	
	KONSERN		KONSERN	
	Virkelig verdi	Betalingsforpliktelse ²⁾	Virkelig verdi	Betalingsforpliktelse ²⁾
Fondsobligasjoner ³⁾	525	527	404	402
Ansvarlig lånekapital ³⁾	507	501	508	501
Gjeld til kredittinstitusjoner	19	19	36	36
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 067	8 996	7 818	7 643
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 909	14 909	13 637	13 634
Sum	25 027	24 952	22 403	22 216

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall ¹⁾

Millioner kroner	2018		2017	
	MORBANK		MORBANK	
	Virkelig verdi	Betalingsforpliktelse ²⁾	Virkelig verdi	Betalingsforpliktelse ²⁾
Fondsobligasjoner ³⁾	525	527	404	402
Ansvarlig lånekapital ³⁾	507	501	508	501
Gjeld til kredittinstitusjoner	19	19	36	36
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 050	8 979	7 800	7 626
Innskudd fra og gjeld til kunder	14 913	14 913	13 641	13 638
Sum	25 014	24 939	22 389	22 203

1) Forskjellen mellom virkelig verdi og betalingsforpliktelse er differansen mellom clean value og pålydende på kontraktene.

2) Kolonnen betalingsforpliktelse i denne oppstillingen består av nominell betalingsforpliktelse med tillegg av påløpte renter på måletidspunktet. Betalingsforpliktelse i henhold til denne noten samsvarer dermed ikke med pålydende verdier på henholdsvis ansvarlig lånekapital i note 33 og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer i note 29.

3) Fondsobligasjoner er reklassifisert til egenkapital fra og med 1.1.2017 og skilles dermed ut på egen linje i tabellen ovenfor fra og med 2017.

NOTE 21 FINANSIELLE DERIVATER**Eiendeler**

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Rentederivater	112	275	105	261
Valutaderivater	1	1	1	1
Sum finansielle derivater, eiendeler	113	276	106	262

Forpliktelser

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Rentederivater	74	187	68	172
Valutaderivater	22	11	22	11
Sum	96	198	90	183

Alle finansielle derivater er pliktig vurdert til virkelig verdi over resultat.

NOTE 22 MOTREGNINGSRETT FINANSIELLE DERIVATER

Fra og med 2013 skal BN Bank-konsernet opplyse om hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på, iht. IFRS 7.13 A-F. BN Bankkonsernet har ingen poster som er nettoført i balansen, iht. IFRS 7.13.C a-c.

Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av motpartene.

Finansielle eiendeler per 31.12.2018			KONSERN		MORBANK		
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør		Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	7	7	0		7	5	2
Motpart 2	57	44	13		56	44	12
Motpart 3	17	5	12		17	5	12
Motpart 4	18	18	0		18	18	0
Motpart 5	12	8	4		6	6	0
Motpart 6	2	0	2		2	0	2
Sum	113	82	31		106	78	28

Finansielle forpliktelser per 31.12.2018			KONSERN		MORBANK		
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør		Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	11	7	4		5	5	0
Motpart 2	44	44	0		44	44	0
Motpart 3	5	5	0		5	5	0
Motpart 4	29	18	11		28	18	10
Motpart 5	8	8	0		8	6	2
Motpart 6	0	0	0		0	0	0
Sum	97	82	15		90	78	12

Finansielle eiendeler per 31.12.2017			KONSERN		MORBANK		
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør		Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	41	18	23		41	9	32
Motpart 2	101	77	24		101	77	24
Motpart 3	33	11	22		33	11	22
Motpart 4	26	26	0		26	26	0
Motpart 5	30	11	19		19	11	8
Motpart 6	2	0	2		2	0	2
Sum	233	143	90		222	134	88

Finansielle forpliktelser per 31.12.2017			KONSERN		MORBANK		
Motpart	Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør		Beløp i balansen	Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør ¹	Beløp etter mulig nettooppgjør
Motpart 1	18	18	0		9	9	0
Motpart 2	77	77	0		77	77	0
Motpart 3	11	11	0		11	11	0
Motpart 4	38	26	12		35	26	9
Motpart 5	11	11	0		11	11	0
Motpart 6	0	0	0		0	0	0
Sum	155	143	12		143	134	9

1) Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør som ikke er presentert netto i balansen

NOTE 23 RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Rentebærende verdipapirer vurdert til amortisert kost:</i>				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av staten	513	0	513	0
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	4 434	0	4 341	0
Ansvarlig utlån	0	0	451	451
Sum rentebærende verdipapirer vurdert til amortisert kost	4 947	0	5 305	451
<i>Rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi over resultat:</i>				
Sertifikater og obligasjoner utstedt av staten	0	523	0	523
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	0	3 333	0	3 240
Sum rentebærende verdipapirer utpekt til virkelig verdi over resultat	0	3 856	0	3 763
Rentebærende verdipapirer	4 947	3 856	5 305	4 214

NOTE 24 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINSTRUMENTER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg:</i>				
Aksjer	729	693	729	693
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	729	693	729	693
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	729	693	729	693

NOTE 25 INVESTERING I EIERINTERESSER

Konsernselskaper

									KONSERN	
Millioner kroner	Selskapets aksjekapital	Eierandel ¹⁾	Bokført verdi i konsern 31.12.2018	Bokført EK i selskapet 1.1.2018	Kapital-forhøyelse m.m	Ned-skrivning	Bokført EK i selskapet 31.12.2018	Årsresultat 2018	Årsresultat 2017	
BN Bolig AS ²⁾	16	50%	16	14	50	0	32	-31	-25	
Aksjer i felleskontrollert virksomhet			16	14			32	-31	-25	

1) Eierandel er lik stemmeandel.

2) BN Bolig AS ble stiftet i juni 2016 og har foretningskontor i Oslo. Selskapet ble stiftet med et totalt kapitalinnskudd på 10 millioner kroner i aksjekapital og 30 millioner kroner i overkurs. I 2018 er det foretatt en gjeldskonvertering på 20 millioner kroner og en emisjon på 30 millioner kroner. Selskapet behandles etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Vår andel av resultatet for 2018 utgjorde -15,6 millioner kroner. For 2017 utgjorde dette -12,3 millioner kroner.

									MORBANK	
Millioner kroner	Selskapets aksjekapital	Eierandel ¹⁾	Bokført verdi i MOR 31.12.2018	Bokført EK i selskapet 1.1.2018	Kapital-forhøyelse m.m	Ned-skrivning	Bokført EK i selskapet 31.12.2018	Årsresultat 2018	Årsresultat 2017	
Bolig- og Næringskreditt AS, Trondheim	600	100%	1 600	1 686	0	0	1 764	115	117	
Collection Eiendom AS, Trondheim ²⁾	4	100%	5	5	0	0	5	0	0	
Aksjer i datterselskap			1 605	1 691			1 769	115	117	
BN Bolig AS ³⁾	16	50%	45	14	50	0	32	-31	-25	
Aksjer i felleskontrollert virksomhet			45	14			32	-31	-25	

1) Eierandel er lik stemmeandel.

2) I balansen klassifisert som "Holdt for salg"

3) BN Bolig AS ble stiftet i juni 2016 og har foretningskontor i Oslo. Selskapet ble stiftet med et totalt kapitalinnskudd på 10 millioner kroner i aksjekapital og 30 millioner kroner i overkurs. I 2018 er det foretatt en gjeldskonvertering på 20 millioner kroner og en emisjon på 30 millioner kroner.

For 2017 ble det gitt utbytte fra Bolig- og Næringskreditt til morselskapet på 117 millioner kroner. For 2018 er det foreslått å gi utbytte fra Bolig- og Næringskreditt til morselskapet på 115 millioner kroner.

Øvrige eiendeler klassifisert som holdt for salg

I forbindelse med mislighold av et låneforhold i 2015 overtok banken en næringseiendom. Eierskapet til denne lå i datterdatterselskapet CESS AS, eiendommen ble solgt i 2017. I 2014 overtok banken 100% av aksjene i et eiendomsselskap som følge av et misligholdt låneforhold. Dette selskapet eier en næringseiendom som for tid en er utleid. Aksjene er eid av datterselskapet Collection Eiendom AS, i konsernregnskapet behandles dette som ene eiendel holdt for salg. Bankens jobber kontinuerlig med salg av dette selskapet.

NOTE 26 IMMATERIELLE EIENDELER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

KONSERN og MORBANK 2018					
Millioner kroner	Utvikling IT-systemer	Immaterielle eiendeler	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger og andre faste eiendommer	Varige driftsmidler
Anskaffelseskost pr. 01.01.18	76	76	11	22	33
Tilgang	22	22	0	0	0
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	-8	-8
Anskaffelseskost pr. 31.12.18	98	98	11	14	25
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.18	60	60	9	0	9
Årets ordinære avskrivninger	13	13	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.18	73	73	9	0	9
Bokført verdi pr. 31.12.18	25	25	2	14	16
Avskrivningsmetode	Lineær		Lineær	Lineær	
Levetid	3 år		3 - 5 år	100 år	

Avganger i 2018 gjelder salg av to leiligheter, salgssum utgjorde 14 millioner kroner, noe som medførte en regnskapsmessig gevinst på 6 millioner kro

KONSERN og MORBANK 2017					
Millioner kroner	Utvikling IT-systemer	Immaterielle eiendeler	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger og andre faste eiendommer	Varige driftsmidler
Anskaffelseskost pr. 01.01.17	68	68	13	13	26
Tilgang	9	9	0	9	9
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-1	-1	-2	0	-2
Anskaffelseskost pr. 31.12.17	76	76	11	22	33
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 01.01.17	49	49	10	0	10
Årets ordinære avskrivninger	12	12	1	0	1
Utrangering av ferdig avskrevet driftsmidler	-1	-1	-2	0	-2
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.17	60	60	9	0	9
Bokført verdi pr. 31.12.17	16	16	2	22	24
Avskrivningsmetode	Lineær		Lineær	Lineær	
Levetid	3 år		3 - 5 år	100 år	

Utvikling av IT-systemer er egenutviklede immaterielle eiendeler.
Avskrivningsplanen reflekterer antatt brukstid på driftsmidlene.

Effekter ved implementering av IFRS 16 fra og med 1. januar 2019

IFRS 16 Leieavtaler trådte i kraft med virkning for regnskapsår som begynner 1. januar 2019 eller senere. Standarden fastsetter regler for innregning, måling og presentasjon av leieavtaler og innebærer i all hovedsak balanseføring av bruksretten og tilhørende leieforpliktelse for alle leieavtaler. Bruksrettene vil bli klassifisert på samme linje i balansen som underliggende eiendel ville blitt klassifisert, men vil bli spesifisert i note.

BN Bank velger å bruke forenklet metode ved implementering av IFRS 16. Dette innebærer at verdi på bruksrett og leieforpliktelse beregnes basert på gjenværende leieperiode og marginal lånerente pr 1. januar 2019. Ved fastsetteles av leieperiode vurderes særskilt eventuelle opsjoner om forlengelse på hver enkelt avtale. Dersom det er rimelig sikkert at opsjon vil bli utøvd vil opsjonsperioden medregnes.

Leieavtaler med varighet under 12 måneder og leieavtaler hvor verdi på underliggende eiendel anses å være lav vil ikke bli innregnet i balansen.

BN Bank har foretatt en gjennomgang av sine leieavtaler og konklusjonen er at alle leieavtaler vedrørende våre lokaler skal innregnes i balansen. Dette gjelder total 3 leieavtaler, og estimert nåverdi av fremtidige leievtaler i leieperioden utgjør 60,3 millioner kroner. Dette er bokført som en bruksrett og tilhørende leieforpliktelse i balansen. Bruksrett avskrives over leieperioden og det beregnes en kalkulert rente på leieforpliktelsen. Dette innebærer at kostnader knyttet op til disse leieforholdene fra og med 2019 blir klassifisert som avskrivninger og rentekostnader. Tidligere er disse kostnadene blitt klassifisert som andre driftskostnader. Ut over disse leieavtalene har vi ingen vesentlige leieavtaler.

NOTE 27 OVERTATTE EIENDOMMER

Konsernet har pr. 31.12.18 ingen overtatte eiendommer.

NOTE 28 INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
<i>Innskudd fra og gjeld kunder vurdert til amortisert kost:</i>				
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	13 538	12 215	13 542	12 216
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	620	283	620	286
Innskudd fra og gjeld til kunder vurdert til amortisert kost	14 158	12 498	14 162	12 502
<i>Innskudd fra og gjeld kunder utpekt til virkelig verdi:</i>				
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid, utpekt til virkelig verdi	751	1 139	751	1 139
Innskudd fra og gjeld til kunder utpekt til virkelig verdi	751	1 139	751	1 139
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	14 909	13 637	14 913	13 641

NOTE 29 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER**Pålydende verdier**

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Pålydende verdi sertifikater	0	200	0	200
Netto pålydende verdi sertifikater	0	200	0	200
Pålydende verdi obligasjoner	9 129	7 559	9 112	7 542
Pålydende verdi egne obligasjoner	-200	-200	-200	-200
Netto pålydende verdi obligasjoner	8 929	7 359	8 912	7 342
Netto pålydende verdi gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 929	7 559	8 912	7 542

Innregnede verdier

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Sertifikater utpekt til virkelig verdi	0	201	0	201
Sum innregnet verdi av sertifikater	0	201	0	201
Obligasjoner vurdert til amortisert kost	4 654	3 577	4 654	3 577
Obligasjoner vurdert til amortisert kost (sikret gjeld)	4 373	3 953	4 355	3 935
Obligasjoner utpekt til virkelig verdi	0	0	0	0
Sum innregnet verdi av obligasjoner	9 027	7 530	9 009	7 512
Sum innregnet verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	9 027	7 731	9 009	7 713

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Konsernet har emittert obligasjoner og sertifikater for pålydende 3 540 millioner kroner i 2018, enten som nyemisjoner eller utvidelse av eksisterende åpne lån, alle emisjoner er foretatt i morselskapet.

Millioner kroner	KONSERN			MORBANK		
	Sertifikater	Obligasjoner	SUM	Sertifikater	Obligasjoner	SUM
Netto gjeld (pålydende) 01.01.2018	200	7 359	7 559	200	7 342	7 542
Nyemisjoner	0	3 540	3 540	0	3 540	3 540
Oppkjøp og forfall av eksisterende	-200	-1 970	-2 170	-200	-1 970	-2 170
Netto gjeld (pålydende) 31.12.2018	0	8 929	8 929	0	8 912	8 912

NOTE 30 INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

	KONSERN		MORBANK	
Millioner kroner	2018	2017	2018	2017
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:</i>				
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	19	36	19	35
Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	19	36	19	35
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til virkelig verdi:</i>				
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner, utpekt til virkelig verdi	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	19	36	19	35

NOTE 31 ANDRE EIENDELER

	KONSERN		MORBANK	
Millioner kroner	2018	2017	2018	2017
Opptjente ikke betalte inntekter og forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	13	50	12	50
Finansielle garantier	0	0	0	0
Andre eiendeler	13	50	12	50

NOTE 32 ANNEN KORTSIKTIG GJELD OG AVSETNINGER

Annen kortsiktig gjeld

	KONSERN		MORBANK	
Millioner kroner	2018	2017	2018	2017
Annen gjeld	35	57	35	57
Avsetninger for forpliktelser	15	17	15	17
Annen kortsiktig gjeld	50	74	50	74

Bevegelse i avsetninger for forpliktelser - legale forpliktelser

	KONSERN		MORBANK	
Millioner kroner	2018	2017	2018	2017
Inngående balanse	17	39	17	39
Nye avsetninger i perioden	13	12	13	12
Utgifter ført mot avsetning	-15	-14	-15	-14
Tilbakeført, ikke benyttet avsetning	0	-20	0	-20
Utgående balanse	15	17	15	17

Avsetninger knytter seg til feriepenger, prestasjonslønn, sluttpakker og andre avtalefestede utbetalinger til ansatte.

I 2015 ble det foretatt en regnskapsmessig avsetning på totalt 39 millioner kroner i forbindelse med beslutningen om å avvike bankens bedriftsmarkedssatsning. I 2017 ble store deler av denne avsetningen reversert som følge av en ny strategi for bankens bedriftsmarkedssatsning. I løpet av 2017 ble avsetningen reversert med totalt 20 millioner kroner som følge av reverserte avsetninger og 4 millioner som følge av utbetaling av vederlag. I løpet av 2018 ble det reversert 2,3 millioner som følge av utbetalinger og pr 31.12.2018 har banken en avsetning på 2,5 millioner kroner relatert til inngåtte avtaler vedr avviklingsprosessen. Det ble i tillegg avsatt 2,3 millioner kroner i forbindelse med sluttpakke til en ledende ansatt. Dette er i resultatoppstillingen klassifisert under Lønn og generelle administrasjonskostnader.

Avsetninger

	KONSERN		MORBANK	
Millioner kroner	2018	2017	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelse (se note 17)	26	26	19	19
Betalbar skatt	102	69	62	69
Utsatt skatt	6	14	3	87
Finansielle garantier	3	0	3	0
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	137	109	87	175

NOTE 33 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlige lån vurdert til amortisert kost

ISIN-nummer	2018		2017		KONSERN og MORBANK		
	Innregnet verdi	Pålydende	Innregnet verdi	Pålydende	Valuta	Forfall	1.mulige innfrielse
	31.12.18 ²	(mill. kr)	31.12.17 ²	(mill. kr)			
1073190.4 ¹	500	500	500	500	NOK	11.03.2025	11.03.2020
Ansvarlige lån vurdert til amortisert kost	500	500	500	500			
Ansvarlig lånekapital	500	500	500	500			

¹ Renten reguleres hver tredje måned. Renten fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 2,1 prosentpoeng. Lånet kan innfris helt eller delvis etter 5 år. Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at lånet helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggskapital kan lånet innfries. Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene kan lånet innfries. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Renten på lånet er 3,38 prosent pr. 31. desember 2018. Lånet inngår i sin helhet i ansvarlig kapital, se note 3.

² Tall er uten påløpte renter

NOTE 34 PANTSTILLELSE OG GARANTIER PR. 31.12.

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Pantstillelser				
Bokført verdi av verdipapirer stillet som sikkerhet for D-lån	2 560	2 591	2 560	2 591
Stillet sikkerhet i obligasjoner for trekkadgang i Norges Bank	2 560	2 591	2 560	2 591
Garantiansvar				
Kontraktsgarantier	71	55	71	55
Betalingsgarantier	13	15	13	15
Garanti gitt til SpareBank 1 Næringskreditt ¹	0	0	0	0
Garanti gitt til SpareBank 1 SMN ²	250	500	250	500
Sum garantiansvar	334	570	334	570

¹ Se note 9 for ytterligere informasjon om overføring av lån til SpareBank 1 Næringskreditt.

² Solgt portefølje til SpareBank 1 SMN er i sin helhet overført i 4.kvartal 2017.

NOTE 35 ANSATTE OG TILLITSVALGTES LÅNEFORHOLD

Tusen kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Lån til ansatte pr. 31.12.	315 311	273 201	315 311	273 201
Lån til tillitsvalgte pr. 31.12.	5 468	5 483	5 468	5 483

Kriteriene for lån til ansatte inkludert ledende ansatte er de samme som for ordinære personkunder. Det vil si at alle ansatte er underlagt den samme kredittvurdering og de samme låneutmålingskriterier som øvrige kunder. Den eneste forskjellen er at de ansatte har fått en subsidiert rente for lån inntil 4 millioner kroner. Renten på disse lånene er beste kunderente minus 0,85 prosentpoeng. Lån til selskaper der tillitsvalgte er styremedlem og/eller har bestemmende innflytelse, ytes på ordinære kundevilkår.

NOTE 36 OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

BN Bank har gjennomført transaksjoner med nærstående parter som beskrevet i herværende note, samt note 34. I tillegg foreligger det transaksjoner med nærstående selskaper som datterselskaper, jmfør note 25. Transaksjoner med datterselskaper er eliminert i konsernregnskapet. BN Banks aksjonærer fremkommer i note 36. Foruten lån gitt til særskilte betingelser til ansatte med flere, er alle transaksjoner med nærstående inngått på markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som identifiseres i denne note og note 34, samt eliminerte transaksjoner innenfor konsernet BN Bank, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Godtgjørelser, lån og sikkerhetsstillelser til administrerende direktør, ledende ansatte, tillitsvalgte og valgt revisor

Ytelser til ledende ansatte i banken 2018

Tusen kroner	Honorar	Lønn	Prestasjons- lønn ^{1,2}	Natural- ytelser og andre skatte- pliktige godt- gjørelser	Innbetalt pensjons- premie	Samlet godt- gjørelse	Lån og sikkerhets- stillelser
Ledende ansatte							
Svein Tore Samdal, adm.direktør ^{3,5}	0	246	0	14	12	271	0
Svend Lund, viseadm.direktør ^{3,5}	0	2 460	0	380	317	3 156	4 699
Trond Særaas, direktør økonomi og finans ^{3,5}	0	1 571	0	221	189	1 980	2 820
Herborg Aanestad, direktør risikostyring ^{4,5}	0	1 214	0	113	140	1 468	816
Stig Tore Laugen, direktør kommunikasjon ^{4,5}	0	1 170	0	189	123	1 481	2 424
Tidligere ledende ansatte							
Gunnar Hovland, adm.direktør ^{3,5}	0	2 863	0	476	390	3 729	7 305
Trond B. Larsen ^{3,5}	0	1 610	0	2 157	139	3 906	1 944
Styret							
Finn Haugan, styrets leder	300	0	0	0	0	300	0
Tore Medhus, styrets nestleder	239	0	0	0	0	239	0
Øvrige styremedlemmer	996	0	0	0	0	996	5 468
Tidligere styremedlemmer							
Øvrige styremedlemmer	186	0	0	0	0	186	0
Sum	1 721	11 133	0	3 548	1 310	17 713	25 477

¹ Se note 15 for nærmere detaljer.

² Noten angir utbetalt prestasjonslønn og overskuddsdeling i regnskapsåret, opptjent tidligere år.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁴ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 3 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁵ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 17 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler og inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 35).

Styret i BN Bank ASA besluttet 10. august 2015 å iverksette et prosjekt med det formål å avvike bedriftsmarkedsporteføljen i banken. For å sikre gjennomføring av prosjektet mottok enkelte ledende ansatte et prosjektillegg. En del av prosjektillegget utbetales løpende og inngår under Lønn. Den andre delen av prosjektillegget utbetales ved prosjektslutt og inngår også under posten Lønn, men er ikke en del av feriepenges grunnlaget. Styret besluttet å avslutte prosjektet med virkning fra 1.2.2017, og de ledende ansatte omfattet av ordningen gikk tilbake til gjeldende betingelser ved prosjektstart. Samlet avsetning ved prosjektslutt var kroner 2 052 713 eksklusive sosiale kostnader for den delen av prosjektillegget som skal utbetales etter avslutning av prosjektet. Av dette utgjorde kroner 768 625 avsetning for utbetaling til administrerende direktør. Per 31.12.2018 er restavsetningen kroner 1 179 767 av prosjektillegget. Prosjektillegget utbetales etter med 50 % ved prosjektslutt (2017) og de siste 50% utbetales over de 3 påfølgende år.

Ytelser til ledende ansatte i banken 2017

Tusen kroner	Honorar	Lønn	Prestasjons- lønn ^{1,2}	Natural- ytelser og andre skatte- pliktige godtgjørelser	Innbetalt pensjons- premie	Samlet godtgjørelse	Lån og sikkerhets- stillelser
Ledende ansatte							
Gunnar Hovland, adm.direktør ^{3,5}	0	3 135	0	420	363	3 918	6 906
Svend Lund, viseadm.direktør ^{3,5}	0	2 720	0	365	303	3 387	4 371
Trond Søråas, direktør økonomi og finans ^{3,5}	0	1 716	0	206	188	2 109	3 011
Herborg Aanestad, direktør risikostyring ^{4,5}	0	1 235	0	110	142	1 487	2 668
Stig Tore Laugen, direktør kommunikasjon ^{4,5}	0	1 159	0	199	123	1 480	2 641
Styret							
Finn Haugan, styrets leder	300	0	0	0	0	300	0
Tore Medhus, styrets nestleder	236	0	0	0	0	236	0
Øvrige styremedlemmer	884	0	0	0	0	884	0
Tidligere styremedlemmer							
Øvrige styremedlemmer	168	0	0	0	0	168	5 483
Sum	1 588	9 965	0	1 298	1 118	13 969	25 080

¹ Se note 15 for nærmere detaljer.

² Notene angir utbetalt prestasjonslønn og overskuddsdeling i regnskapsåret, opptjent tidligere år.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁴ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 3 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden. Avsatt ikke utbetalt etterlønn inngår under Naturalytelser og andre skattepliktige godtgjørelser.

⁵ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 17 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler og inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 34).

Styret i BN Bank ASA besluttet 10. august 2015 å iverksette et prosjekt med det formål å avvikle bedriftsmarkedsporteføljen i banken. For å sikre gjennomføring av prosjektet mottok enkelte ledende ansatte et prosjekttilllegg. En del av prosjekttillegget utbetales løpende og inngår under Lønn. Den andre delen av prosjekttillegget utbetales ved prosjektslutt og inngår også under posten Lønn, men er ikke en del av feriepenges grunnlaget. Styret har besluttet å avslutte prosjektet med virkning fra 1.2.2017, og de ledende ansatte omfattet av ordningen går tilbake til gjeldende betingelser ved prosjektstart. Samlet avsetning ved prosjektslutt var kroner 2 052 713 eksklusive sosiale kostnader for den delen av prosjekttillegget som skal utbetales etter avslutning av prosjektet. Av dette utgjør kroner 768 625 avsetning for utbetaling til administrerende direktør. Per 31.12.2017 er restavsetningen kroner 1 026 356 av prosjekttillegget. Den delen av prosjekttillegget som utbetales etter avslutning av prosjektet, utbetales 50% ved prosjektslutt og de siste 50% utbetales over de 3 påfølgende år.

Godtgjørelse til revisor

Tusen kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Godtgjørelse til valgt revisor				
Ordinært revisjonshonorar lovpålagt revisjon	660	677	605	629
Skatterådgivning	0	19	0	19
Andre attestasjonstjenester	0	0	0	0
Honorar for annen bistand	295	249	292	249
Sum godtgjørelse til valgt revisor (inkl mva)	955	945	897	897

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

Millioner kroner		KONSERN 2018	2017
Renteinntekter			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	30	61
Andre inntekter			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	2	3
Rentekostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	0	1
Fordringer pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	2	33
Gjeld pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	5	9
BN Bolig AS	SpareBank 1-Alliansen	5	5

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

Millioner kroner		MORBANK 2018	2017
Renteinntekter			
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	110	83
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	30	61
Andre inntekter			
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	-4	18
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	2	3
Rentekostnader			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1 Alliansen	0	1
Fordringer pr 31.12.			
Bolig- og Næringskreditt AS	Datterselskap	4 579	4 969
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	2	33
Gjeld pr 31.12.			
Collection Eiendom AS	Datterselskap	4	4
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	5	9
BN Bolig AS	SpareBank 1-Alliansen	5	5

BN Bank har syndikert utlån til andre parter både gjennom etablering av ordinære syndikatlån og gjennom bilaterale risikoavlastningsavtaler. Avtalene er utformet slik at utlånene kvalifiserer for å fraregnes balanse og resultat hva gjelder den risikoavlastede/syndikerte delen av utlånene. Omfang av slike fraregnede utlån risikoavlastet fra/syndikert til nærstående parter er gjengitt nedenfor.

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

Millioner kroner	KONSERN		MORBANK	
	2018	2017	2018	2017
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 SMN	46	0	46	0
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet fra nærstående parter	46	0	46	0

NOTE 37 AKSJONÆRSTRUKTUR OG AKSJEKAPITAL**Aksjonærer pr. 31. desember**

Navn	2018		2017	
	Eierandel	Antall aksjer	Eierandel	Antall aksjer
SpareBank 1 SMN	33,0 %	4 658 389	33,0 %	4 658 389
SpareBank 1 SR-Bank	23,5 %	3 317 338	23,5 %	3 317 338
SpareBank 1 Nord-Norge	23,5 %	3 317 338	23,5 %	3 317 338
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	20,0 %	2 823 266	20,0 %	2 823 266
Sum	100 %	14 116 331	100 %	14 116 331

Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom aksjonærene. Aksjonærene klassifiserer sin deltakelse i BN Bank ASA som investering i et tilknyttet foretak og vurderer denne etter egenkapitalmetoden.

Aksjekapital pr. 31. desember 2018

Det er utstedt 14.116.331 aksjer à kroner 50. Det foreligger ingen fullmakt fra generalforsamlingen til å utvide aksjekapitalen eller kjøpe egne aksjer. Det er ikke utestående noen form for gjeldsinstrumenter med konverteringsrett til aksjer, og det er heller ikke utstedt noen form for opsjoner som kan føre til en økning i antall aksjer. Det er ingen vedtaktsbegresninger vedrørende stemmerett, alle aksjer har lik stemmerett.

Det ble vedtatt i ordinær generalforsamling 2018 i morselskapet å gi utbytte på 0 millioner kroner.

NOTE 38 FORESLÅTT, IKKE VEDTATT UTBYTTE

Millioner kroner	MORBANK	
	2018	2017
Totalt foreslått utbytte ^{*)}	0	0
Foreslått utbytte pr aksje (hele kroner)	0	0
Antall aksjer	14 116 331	14 116 331

^{*)} Beslutning om utbytte for 2018 avventes til endring i eierskapet som er meldt Oslo Børs 28. februar 2019, er godkjent av myndighetene.

NOTE 39 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN OG BETINGENDE FORPLIKTELSE

BN Bank mottok den 3. juli 2015 en stevning knyttet til et engasjement som på det tidspunktet var gjenstand for nedskrivning. Tap knyttet til engasjementet er regnskapsmessig konstatert og restkravet er verdsatt til kroner 0 i bankens balanse per 31. desember 2018. I stevningen kreves erstatning for tap kunden mener å ha lidt som følge av bankens handlinger. Stevningen innebærer etter bankens syn ikke behov for avsetning for fremtidige forpliktelser.

Ut over det som er beskrevet ovenfor foreligger ikke eiendeler eller forpliktelser som det knytter seg betingede utfall til og der disse utfall kan ha vesentlig påvirkning på konsernets finansielle stilling. Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen.

NOTE 40 RESULTATREGNSKAP 4 SISTE KVARTAL

Spesifikasjon av resultatet

					KONSERN
Millioner kroner	1.kv 2018	2. kv 2018	3. kv 2018	4. kv. 2018	Året 2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	125	120	131	148	524
Sum andre driftsinntekter	36	41	29	28	134
Sum andre driftskostnader	62	67	69	75	273
Driftsresultat før tap på utlån	99	94	91	101	385
Tap på utlån	-22	0	8	4	-10
Resultat før skatt	121	94	83	97	395
Beregnet skattekostnad	31	22	22	26	101
Resultat etter skatt videreført virksomhet	90	72	61	71	294
Resultat fra virksomhet "holdt for salg"	0	0	0	0	0
Resultat inklusive virksomhet "holdt for salg"	90	72	61	71	294

Spesifikasjon av resultatet

					KONSERN
Millioner kroner	1.kv 2017	2. kv 2017	3. kv 2017	4. kv. 2017	Året 2017 ^{*)}
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	111	113	108	123	470
Sum andre driftsinntekter	37	41	48	46	172
Sum andre driftskostnader	55	70	64	66	255
Driftsresultat før tap på utlån	93	84	92	103	387
Tap på utlån	-21	9	0	4	-8
Resultat før skatt	114	75	92	99	395
Beregnet skattekostnad	29	20	23	29	101
Resultat etter skatt videreført virksomhet	85	55	69	70	294
Resultat fra virksomhet "holdt for salg"	4	0	0	0	4
Resultat inklusive virksomhet "holdt for salg"	89	55	69	70	298

*) Fondsobligasjoner ble i 4. kvartal 2017 reklassifisert fra gjeld til egenkapital. Utbetaling til fondsobligasjonseierne ble samtidig reklassifisert fra rentekostnad til utbytte. 1.-3. kvartal 2017 er ikke korrigert, sum kvartaler tilsvarer dermed ikke årsresultatet for 2017. Effekten utgjør 5 millioner kroner pr kvartal i perioden 1.-3. kvartal 2017.

Spesifikasjon av resultatet

					MORBANK
Millioner kroner	1.kv 2018	2. kv 2018	3. kv 2018	4. kv. 2018	Året 2018
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	82	78	86	106	352
Sum andre driftsinntekter	33	35	24	27	119
Sum andre driftskostnader	49	55	56	63	223
Driftsresultat før tap på utlån	66	58	54	70	248
Tap på utlån	-13	2	5	-3	-9
Driftsresultat etter tap på utlån	79	56	49	73	257
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskap	0	118	0	0	118
Resultat før skatt	79	174	49	73	375
Beregnet skattekostnad	20	12	12	18	62
Resultat etter skatt	59	162	37	55	313

Spesifikasjon av resultatet

					MORBANK
Millioner kroner	1.kv 2017	2. kv 2017	3. kv 2017	4. kv. 2017	Året 2017 ^{*)}
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	69	77	71	83	315
Sum andre driftsinntekter	30	26	35	34	125
Sum andre driftskostnader	38	56	50	49	193
Driftsresultat før tap på utlån	61	47	56	68	247
Tap på utlån	-11	4	-2	6	-3
Driftsresultat etter tap på utlån	72	43	58	62	250
Inntekter fra eierinteresser i konsernselskap	115	0	0	0	115
Resultat før skatt	187	43	58	62	365
Beregnet skattekostnad	18	11	14	18	61
Resultat etter skatt	169	32	44	44	304

*) Fondsobligasjoner ble i 4. kvartal 2017 reklassifisert fra gjeld til egenkapital. Utbetaling til fondsobligasjonseierne ble samtidig reklassifisert fra rentekostnad til utbytte. 1.-3. kvartal 2017 er ikke korrigert, sum kvartaler tilsvarer dermed ikke årsresultatet for 2017. Effekten utgjør 5 millioner kroner pr kvartal i perioden 1.-3. kvartal 2017.

NOTE 41 TILLITSVALGTE OG LEDELSE

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjonærene den øverste myndighet i konsernet. Generalforsamlingen velger ekstern revisor og styre. Alle selskapene har samme revisor.

Valgkomité

<i>Medlemmer</i>	<i>Stilling</i>
Knut Solberg, leder	Adm.direktør, SIT
Gro Tveit, nestleder	Konserndirektør HR i SpareBank 1 SR-Bank ASA
Jan-Frode Janson	Konsernsjef SpareBank 1 Nord-Norge
Tormod Kojen	Analytiker, BN Bank ASA

Valgkomitéen består av tre medlemmer valgt av generalforsamlingen og ett medlem valgt av og blant de ansatte.

Ingen av medlemmene eier aksjer i BN Bank.

Ekstern revisor

	<i>Antall aksjer</i>
KPMG AS, ved statsautorisert revisor Sverre Einersen	0

Styre*Medlemmer***Finn Haugan, leder**

Konsernsjef i SpareBank 1 SMN. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2019.

Tore Medhus, nestleder

Konserndirektør bedriftsmarked i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2009 og valgperiode utløper i 2019.

Rolf Eigil Bygdnnes

Konserndirektør finans i SpareBank 1 Nord-Norge. Valgt første gang i 2014 og valgperiode utløper i 2019

Rune Fjeldstad

Administrerende direktør, SpareBank 1 BV. Valgt første gang i 2017 og valgperiode utløper 2019.

Helene Jebsen Anker

Selvstendig næringsdrivende – konsulentvirksomhet. Valgt første gang i 2009 og valgperioden utløper i 2019.

Ella Skjørestad

Markedsdirektør i Sparebank 1 SR-Bank ASA. Valgt første gang i 2011 og valgperiode utløper 2020.

Marit Collin

Adm.dir Kantega AS. Valgt første gang i 2018 og valgperiode utløper 2019.

Jannike Lund

Senior økonomikonsulent i BN Bank. Ansattes representant. Valgt første gang i 2014 og valgperioden utløper i 2020.

Varamedlemmer**Per Ivar Egeberg (ansattes representant)**

Kundeansvarlig Bedriftsmarked i BN Bank ASA

Ingen styremedlemmer eier aksjer i BN Bank.

Konsernets ledelse

<i>Navn</i>	<i>Antall år i konsernet</i>	<i>Stilling</i>	<i>Hovedansvarsområde</i>
Konsernledelse pr. 31.12.2018			
Svein Tore Samdal	0	Adm.direktør	
Svend Lund	24	Viseadm. Direktør	
Trond Søraas	22	Direktør	Økonomi og Finans
Herborg Aanestad	7	Direktør	Risikostyring og Compliance
Stig Tore Laugen	4	Direktør	Kommunikasjon

Ingen i konsernets ledelse eier aksjer i BN Bank. Godtgjørelse til ledende ansatte og styre fremgår av note 36. Lån til ledere, tillitsvalgte og styremedlemmer fremgår av note 35.

NOTE 42 IFRS 9 - FINANSIELLE INSTRUMENTER**Regnskapsprinsipper****IFRS 9**

IFRS 9 *Finansielle instrumenter* erstattet dagens IAS 39 *Finansielle instrumenter – innregning og måling* med virkning fra 1. januar 2019. IFRS 9 omhandler innregning, klassifisering og måling, nedskrivning, fraregning og sikringsbokføring. I 2015 satt SpareBank1 Gruppen sammen et tverrfaglig implementeringsteam med deltakere fra alle bankene som anvender IFRS, som har jobbet med forberedelser til gjennomføring og implementering av IFRS 9. Prosjektet, som BN Bank er en del av, har hatt en styringsgruppe, og følgende undergrupper.

1. Modeller og metodikk

Utvikling av beregningsløsning og modeller for å etablere forventningsrette fremadskuende estimater for forventet tap.

2. Strategi, organisering og prosesser

Definere opp hvordan organiseringen av det løpende arbeidet med regnskapsføring etter IFRS 9 skal organiseres mellom de samarbeidende bankene.

3. Regnskap og rapportering

Konkretisere selve regnskapsføringen og noter inkl. prinsippnote og notemaler.

4. Klassifisering og måling

Kartlegge gruppens finansielle instrumenter og klassifisere instrumenter i ulike kategorier.

BN Bank har deltatt i alle prosjektgruppene og har fortløpende vurdert behovet for interne tilpasninger og effekter av nytt regelverk.

Overgangsregler

IFRS 9 skal anvendes retrospektivt, med unntak for sikringsbokføring. Retrospektiv anvendelse innebærer at BN Banks åpningsbalansen pr 1.1.18 ble utarbeidet som om vi alltid har anvendt de nye prinsippene. Det betyr ikke at sammenligningstallene for 2017 må omarbeides etter de nye prinsippene, og standarden sier at det heller ikke har lov til å omarbeide sammenligningstallene med mindre dette kan gjøres uten bruk av etterpåklokskap. Effektene av nye prinsipper i åpningsbalansen for 2018 ble ført mot egenkapitalen.

BN Bank har valgt å innføre sikringsbokføring etter IFRS 9. Dette innebærer at sikringsbokføring skal gjennomføres etter prinsippene i IFRS 9 prospektivt fra dato for overgang til IFRS 9.

Klassifisering og måling**Finansielle eiendeler**

Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter, derivater og egenkapitalinstrumenter, hvor gjeldsinstrumenter er alle finansielle eiendeler som ikke er derivater eller egenkapitalinstrumenter.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal måles til amortisert kost. Instrumenter med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell både for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og for salg, skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, med renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presentert i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over OCI skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Dette gjelder instrumenter med kontantstrømmer som ikke bare er betaling av normal rente og hovedstol, og instrumenter som holdes i en forretningsmodell hvor formålet i hovedsak ikke er mottak av kontraktsfestede kontantstrømmer.

Instrumenter som i utgangspunktet skal måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI kan utpekes til måling til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet dersom dette eliminerer eller vesentlig reduserer et regnskapsmessig misforhold.

Viser til tabellen under avsnitt "Klassifisering" for en nærmere beskrivelse av vår klassifisering etter IFRS 9.

Derivater og investeringer i egenkapitalinstrumenter

Alle derivater skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring i resultatet, men derivater som er utpekt som sikringsinstrumenter skal regnskapsføres i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. Investeringer i egenkapitalinstrumenter skal måles i balansen til virkelig verdi. Verdiendringer skal som hovedregel føres i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument, som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en virksomhetsoverdragelse, kan utpekes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over OCI.

Finansielle forpliktelser

For finansielle forpliktelser er reglene i hovedsak de samme som i dagens IAS 39. En endring fra IAS 39 er at for finansielle forpliktelser som er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet skal endringer i verdien som skyldes selskapets egen kredittrisiko innregnes i OCI, og ikke i det ordinære resultatet som i dag, med mindre innregningen i OCI skaper eller forsterker et regnskapsmessig misforhold.

Sikringsbokføring

IFRS 9 forenkler kravene til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten knyttes nærmere ledelsens risikostyring. Kravet om en sikringseffektivitet på 80–125 prosent er fjernet og erstattet med mer kvalitative krav, herunder at det skal være en økonomisk sammenheng mellom sikringsinstrument og sikringsobjekt, og at kredittrisiko ikke skal dominere verdiendringene til sikringsinstrumentet. Etter IFRS 9 er det tilstrekkelig med en prospektiv (fremadskuende) effektivitetstest, mens sikringseffektiviteten etter IAS 39 må vurderes både prospektivt og retrospektivt (tilbakeskuende). Sikringsdokumentasjon kreves fortsatt.

Tapsavsetning utlån

Etter IAS 39 skal nedskrivninger for tap bare finne sted når det er objektive bevis for at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring. Etter IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 vil gjelde for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over OCI, og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og leieavtalefordringer omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Forventet kredittap er beregnet basert på nåverdien av alle kontantstrømmer over gjenværende forventet levetid, dvs. forskjellen mellom de kontraktmessige kontantstrømmer i henhold til kontrakten og den kontantstrømmen som banken forventer å motta, diskontert med effektiv rente på instrumentet.

I tillegg til den generelle modellen er det egne prinsipper for utstedte, herunder reforhandlede lån som behandles som nye, og kjøpte lån hvor det er påløpt kredittap ved førstegangs balanseføring. For disse skal det beregnes en effektiv rente som hensyntar forventet kredittap, og ved endringer i forventede kontantstrømmer skal endringen diskonteres med den opprinnelig fastsatte effektive renten og resultatføres. For disse eiendelene er det derved ikke behov for å overvåke hvorvidt det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangs balanseføring da forventet tap over hele levetiden uansett skal hensyntas.

For kundefordringer uten vesentlige finansieringskomponenter skal en forenklet modell benyttes, der det avsettes for forventet tap over hele levetiden fra førstegangs balanseføring.

Nærmere beskrivelse av bankens fremtidige nedskrivningsmodell

Tapsanslaget skal lages kvartalsvis, og vil bygge på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Tapsestimatene vil bli beregnet basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette vil danne grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn.

Trinn 1:

Dette er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler, som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er objektive bevis på tap på balansedato. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under gjeldende regelverk defineres som misligholdte og nedskrevne.

Innregning og fraregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handledagen, det vil si tidspunktet banken blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentlige er overført.

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Modifiserte eiendeler og forpliktelser

Dersom det gjøres modifiseringer eller endringer i vilkårene til en eksisterende finansiell eiendel eller forpliktelse behandles instrumentet som en ny finansiell eiendel dersom de reforhandlede vilkårene er vesentlig forskjell fra de gamle vilkårene.

Dersom vilkårene er vesentlig forskjellig fraregnes den gamle finansielle eiendelen eller forpliktelsen, og en ny finansiell eiendel eller forpliktelse innregnes. Generelt vurderes et utlån til å være en ny finansiell eiendel dersom det utstedes ny lånedokumentasjon, samtidig som det foretas ny kredittprosess med fastsettelse av nye lånevilkår.

Dersom det modifiserte instrumentet ikke vurderes å være vesentlig forskjellig fra det eksisterende instrumentet, anses instrumentet regnskapsmessig å være en videreføring av det eksisterende instrumentet. Ved en modifisering som regnskapsføres som en videreføring av eksisterende instrument, diskonteres de nye kontantstrømmene med instrumentets opprinnelige effektive rente og eventuell forskjell mot eksisterende balanseført beløp resultatføres.

Innføringen av IFRS 9 har resultert i følgende prinsippendringer og effekter

Det følger i det videre en beskrivelse av de ulike finansielle instrumentene og hvordan de er klassifisert etter IAS 39 og IFRS 9 med tilhørende beskrivelse av hvilke vurderinger som er lagt til grunn i klassifiseringen.

Klassifisering

Instrument/post Eiendeler	Beskrivelse	IAS 39*	IFRS 9*
P.t lån som ikke kvalifiserer for overføring til boligkreditt eller næringskreditt	P.t. vilkår er normale vilkår i Norge for utlån til bolig med flytende rente og til deler av bedriftsmarkedet, og vilkårene er normalt standardiserte og gjelder likt for alle utlån av denne typen. Låntagers rett til tidlig innløsning og konkurransen mellom banker gjør at lånenes kontantstrømmer i liten grad vil kunne avvike fra hva som er definert som betaling av renter og hovedstol på gitte datoer i IFRS 9. Bankens vurdering er derfor at disse utlånenes betingelser er konsistent med måling til amortisert kost.	AK	AK
Lån som kvalifiserer for salg til boligkreditt eller næringskreditt	BN Bank benytter Sparebank 1 Boligkreditt og Sparebank 1 Næringskreditt som finansieringskilde, jfr. note 9. Alle utlån på både PM og BM som kvalifiserer for overføring anses å være i en portefølje som holdes både for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg. Disse lånene behandles dermed til virkelig verdi over OCI etter IFRS 9.	AK	VVOCI
Fastrenteutlån til kunder	I henhold til IFRS 9.B4.1.12(b) er betaling av en rimelig tilleggskompensasjon for tidlig innløsning av et finansielt instrument konsistent med at et instruments kontantstrømmer bare er betaling av rente og hovedstol. Underkurs er ikke en tilleggskompensasjon for tidlig innløsning, men et fradrag i kontantstrømmene som ellers skulle ha vært betalt. Som del av et instruments kontraktmessige vilkår vil derfor muligheten for betaling av underkurs medføre at instrumentet skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.	VVP&L (FVO)	VVP&L
Aksjer, ikke trading	Kategorien "Tilgjengelig for salg" under IAS 39 blir ikke videreført. Bankens aksjer blir etter IFRS 9 klassifisert til virkelig verdi over resultatet.	VVOCI (TFS)	VVP&L
Likviditetsporteføljen	Likviditetsporteføljen er klassifisert til virkelig verdi (FVO) under IAS 39. Praksis i dag er at dette er en ren likviditetsportefølje som i all vesentlighet holdes til forfall. Vi endrer derfor prinsipp slik at alle flytende verdipapirer måles til amortisert kost, mens vi bruker sikringsbokføring på fastrentepapirene.	VVP&L (FVO)	AK/Sikring
Derivater	Pliktig klassifisering til virkelig verdi over resultatet.	VVP&L	VVP&L
Forpliktelser			
Verdipapirgjeld, flytende rente	Prinsippene for klassifisering og måling av finansielle forpliktelser er i hovedsak som under IAS 39, men under visse forutsetninger skal verdiendringer som skyldes endringer i egen kredittrisiko føres over OCI når virkelig verdi opsjonen er benyttet. Vi benytter ikke virkelig verdi opsjon.	AK	AK
Verdipapirgjeld, fast rente	BN Bank benytter sikringsbokføring under IAS 39 og viderefører dette under IFRS 9.	Sikring	Sikring

*) Forklaring til tabell

AK	Amortisert kost
VVOCI	Virkelig verdi med verdiendring over OCI (med reklassifisering)
VVP&L	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet (pliktig)
VVP&L (FVO)	Virkelig verdi med verdiendring over resultatet pga. fair value option
VVOCI (TFS)	Virkelig verdi med verdiendring over OCI - tilgjengelig for salg
VVOCIP&L	Virkelig verdi med endringer fra egen kredittrisiko over OCI og andre virkelig verdi-endringer over resultat
Sikring	Sikringsbokføring

Klassifisering - spesifikasjon

Finansielle instrumenter	Note	Klassifisering etter IAS 39	Klassifisering etter IFRS 9	Balanseført beløp - IAS 39	Balanseført beløp - IFRS 9
Kontanter og fordringer på sentralbanker		Utlån og fordringer	Amortisert kost	476	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		Utlån og fordringer	Amortisert kost	43	43
Utlån til og fordringer på kunder - Fast rente		Virkelig verdi over resultatet (FVO)	Virkelig verdi over resultatet	211	211
Utlån til og fordringer på kunder - kvalifisert for salg til boligkreditt eller næringskreditt		Utlån og fordringer	Virkelig verdi over OCI	15 226	15 235
Utlån til og fordringer på kunder - ikke kvalifisert for salg til boligkreditt eller næringskreditt		Utlån og fordringer	Amortisert kost	5 250	5 248
Sertifikater og obligasjoner		Virkelig verdi over resultatet (FVO)	Amortisert kost	2 775	2 766
Sertifikater og obligasjoner - fastrentepapirer		Virkelig verdi over resultatet (FVO)	Amortisert kost ^{*)}	1 081	1 075
Finansielle derivater		Virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over resultatet	276	276
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser		Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultatet	693	693
Andre finansielle eiendeler		Utlån og fordringer	Amortisert kost	50	50
Sum finansielle eiendeler				26 081	26 073

Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		Amortisert kost	Amortisert kost	36	36
Innskudd fra og gjeld til kunder		Amortisert kost	Amortisert kost	12 498	12 498
Innskudd fra og gjeld til kunder - Fast rente		Virkelig verdi opsjon	Virkelig verdi over resultatet	1 139	1 139
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer - Sertifikatinnlån		Virkelig verdi opsjon	Amortisert kost	201	201
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		Amortisert kost	Amortisert kost	3 577	3 577
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer - Fast rente		Amortisert kost ^{*)}	Amortisert kost ^{*)}	3 953	3 953
Finansielle derivater		Virkelig verdi	Virkelig verdi over resultatet	199	199
Ansvarlig lånekapital		Amortisert kost	Amortisert kost	500	500
Andre finansielle forpliktelser		Amortisert kost	Amortisert kost	30	30
SUM finansielle forpliktelser				22 133	22 133

^{*)} Vi benytter sikringsbokføring under IAS 39 og viderefører dette under IFRS 9.

Implementeringseffekter IFRS 9 - klassifisering og måling

Finansielle eiendeler	Balanseført beløp etter IAS 39, 31.desember 2017	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9, 1.januar 2018
Amortisert kost				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	476	0	0	476
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	43	0	0	43
Utlån til og fordringer på kunder	20 476	-15 226	-2	5 248
Sertifikater og obligasjoner	0	3 856	-15	3 841
Andre finansielle eiendeler	50	0	0	50
Sum effekt amortisert kost	21 045	-11 370	-17	9 658
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til og fordringer på kunder	211	0	0	211
Sertifikater og obligasjoner	3 856	-3 856	0	0
Finansielle derivater	276	0	0	276
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	0	693	0	693
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	4 343	-3 163	0	1 180
Virkelig verdi over OCI- med resirkulering				
Utlån til og fordringer på kunder	0	15 226	9	15 235
Sum effekt virkelig verdi over OCI- med resirkulering	0	15 226	9	15 235
Virkelig verdi over OCI- tilgjengelig for salg				
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	693	-693	0	0
Sum effekt virkelig verdi over OCI- tilgjengelig for salg	693	-693	0	0
Sum finansielle eiendeler	26 081	0	-8	26 073

Finansielle forpliktelser	Balanseført beløp etter IAS 39, 31.desember 2017	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Balanseført beløp etter IFRS 9, 1.januar 2018
Amortisert kost				
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	36	0	0	36
Innskudd fra og gjeld til kunder	12 498	0	0	12 498
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7 529	0	0	7 529
Ansvarlig lånekapital	500	0	0	500
Andre finansielle forpliktelser	30	0	1	31
Sum effekt amortisert kost	20 593	0	1	20 594
Virkelig verdi over resultatet				
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 139	0	0	1 139
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	202	0	0	202
Finansielle derivater	198	0	0	198
Sum effekt virkelig verdi over resultatet	1 539	0	0	1 539
Sum finansielle forpliktelser	22 132	0	1	22 133

Implementeringseffekter IFRS 9 - tapsavsetninger

Endring tapsavsetninger	Tapsavsetning etter IAS 39, 31.desember 2017	Endring som følge av reklassifisering	Endring som følge av ny måling	Tapsavsetning etter IFRS 9, 1.januar 2018
Utlån og fordringer og instrumenter holdt til forfall under IAS 39 som skal måles til amortisert kost under IFRS 9	21	0	2	23
Sum instrumenter målt til amortisert kost under IFRS 9	21	0	2	23
Utlån og fordringer og instrumenter holdt til forfall under IAS 39 som skal måles til virkelig verdi over OCI under IFRS 9	86	0	-9	77
Sum instrumenter målt til virkelig verdi over OCI under IFRS 9	86	0	-9	77
Finansielle garantikontrakter	0	0	0	0
Lånetilsagn	0	0	1	1
Sum finansielle garantier og lånetilsagn	0	0	1	1
SUM	107	0	-6	101

Endring tapsavsetning - spesifisert	Gruppe- avsetninger	Individuelle avsetninger	Trinn 1, 12 måneders ECL	Trinn 2, Levetids ECL	Trinn 3, Levetids ECL med objektive bevis	SUM
	IAS 39	IAS 39	IFRS 9	IFRS 9	IFRS 9	
Tapsavsetning pr 31.12.2017	75	32	0	0	0	107
IFRS 9-effekter - Tapsavsetning	-75	-32	17	64	32	6
IFRS 9-effekter - Virkelig verdi*)	0	0	-12	0	0	-12
Tapsavsetning pr 1.1.2018	0	0	5	64	32	101

*) For lån klassifisert til virkelig verdi over OCI anses beste estimat for virkelig verdi å være lik hovedstol minus tapsavsetning trinn 2 og trinn 3. Tapsavsetning trinn 1 reverseres dermed over OCI og tapsavsetning i balansen reduseres

Til generalforsamlingen i BN Bank ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert BN Bank ASAs årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til BN Bank ASA per 31. desember 2018 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet BN Bank ASA per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 6. mars 2019
KPMG AS

Sverre Einersen
Statsautorisert revisor

VEDTEKTER FOR BN BANK ASA

Kap. 1 Firma. Kontorkommune. Formål.

§ 1-1

Selskapets navn er BN Bank ASA. Forretningskontoret er i Trondheim kommune. Banken kan innenfor rammen av den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at banker utfører.

Kap. 2 Aksjekapital. Ansvarlig kapital. Aksjer.

§ 2-1

Bankens aksjekapital er NOK 705 816 550 fordelt på 14 116 331 aksjer à NOK 50 fullt innbetalt.

§ 2-2

Aksjene i banken skal være registrert i Verdipapirsentralen. Alt erverv av aksjer skal straks meldes til Verdipapirsentralen.

Erverv av aksjer ved overdragelse (salg/gave) er betinget av samtykke fra styret. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn. Nekting av samtykke skal begrunnes skriftlig.

Erververen av en aksje kan bare utøve de rettigheter som tilkommer en aksjeeier når ervervet er innført i aksjeregisteret, eller når ervervet er meldt og godtgjort uten at det hindres på grunn av bestemmelsene i allmennaksjeloven §§ 4-16 til 4-23. Dette gjelder likevel ikke retten til utbytte og andre utdelinger og retten til nye aksjer ved kapitalforhøyelse.

Kap. 3 Styret.

§ 3-1

Styret består av 5-9 medlemmer som velges av generalforsamlingen.

Minst halvparten av styrets medlemmer skal være bosatt her i riket, med mindre Kongen gjør unntak i det enkelte tilfelle. Bostedskravet gjelder ikke statsborgere i stater som er part i EØS-avtalen, når de er bosatt i en slik stat.

Minst ett av styrets valgte medlemmer skal være ansatt i banken. For styrets ansatterepresentanter skal det velges personlig varamedlem med møte- og talerett i styret.

For de øvrige valgte styremedlemmer kan velges inntil 3 varamedlemmer.

Styrets leder og nestleder velges særskilt.

De valgte styremedlemmer tjenestegjør i to år. Av de valgte medlemmer uttrer hvert år de som har gjort tjeneste lengst. Første gang uttrer tilnærmet halvdelen etter loddtrekning som foretas av valgkomitéen.

Varamedlemmene velges for to år.

I stedet for styremedlem som trer ut før valgperioden er ute, velges ved første anledning nytt medlem for resten av perioden.

§ 3-2

Valget av styremedlemmer, medlemmer til valgkomitéen og fastsettelse av godtgjørelse til tillitsvalgte og revisor forberedes av en valgkomité som består av tre medlemmer, valgt av generalforsamlingen og ett medlem valgt av og blant de ansatte. Valgkomiteens leder velges særskilt. For de styremedlemmer som velges blant de ansatte i banken, og for slike medlemmers personlige varamedlem, avgir bare representanten for de ansatte i valgkomitéen innstilling.

§ 3-3

Styret sammenkalles av styrets leder og har møte minst en gang i måneden og ellers så ofte bankens virksomhet tilsier det, eller når et medlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvdelen av samtlige styremedlemmer er til stede eller deltar i behandlingen av en sak. Styret kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmer av styret så vidt mulig er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et styremedlem forfall, skal varamedlemmet gis anledning til å møte eller delta i behandlingen av en sak.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende styremedlemmer eller de som deltar i behandlingen, har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre minst halvdelen av samtlige styremedlemmer.

Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med beslutninger som er truffet i deres fravær.

§ 3-4

Styret forestår forvaltningen av bankens anliggender, og treffer herunder avgjørelse i de enkelte kredittsaker. Det skal sørge for en tilfredsstillende organisasjon av bankens virksomhet, herunder påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 3-5

Styret ansetter og sier opp/avskjediger bankens medarbeidere og fastsetter deres betingelser. Styret kan delegere denne myndighet når det gjelder andre medarbeidere enn administrerende direktør og hans stedfortreder.

§ 3-6

Bankens firma tegnes av styrets leder eller administrerende direktør alene, eller av to valgte styremedlemmer i fellesskap. Styret kan gi nærmere angitte ansatte rett til å tegne bankens firma. Styret kan dessuten meddele procura og spesialfullmakter.

§ 3-7

Administrerende direktør har den daglige ledelse av bankens virksomhet i samsvar med generelle instruksjoner fastsatt av styret samt de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Kap. 4 Generalforsamlingen.

§ 4-1

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i banken, med mindre myndighet er lagt eksklusivt til et av bankens øvrige organer ved særskilt lovbestemmelse. På generalforsamlingen har hver aksje en stemme. Alle beslutninger treffes med alminnelig flertall, med mindre annet følger av lov eller vedtekter.

Ordinær generalforsamling skal holdes hvert år ved bankens hovedkontor innen utgangen av april måned.

Generalforsamlingen innkalles av styrets leder.

Styrets medlemmer og revisor skal innkalles til generalforsamlingens møte. Styrets medlemmer har rett til å være til stede og uttale seg på møter i generalforsamlingen. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre det foreligger gyldig forfall. I så fall skal det utpekes stedfortreder.

Før generalforsamling holdes skal Finanstilsynet i god tid, senest samtidig med lovlig innkallelse til aksjonærene, gis melding om de saker som skal behandles. Av forhandlingsprotokollen skal en gjenpart straks sendes Finanstilsynet.

§ 4-2

På den ordinære generalforsamling skal årsregnskap, årsberetning og- revisjonsberetningen legges frem og utdeles til de aksjeeiere som ikke har fått dokumentene tilsendt på forhånd.

§ 4-3

Styrets leder åpner generalforsamlingen og leder forhandlingene til møteleder er valgt.

§ 4-4

Den ordinære generalforsamling skal:

1. Velge møteleder blant de møtende aksjonærer
2. velge en valgkomité, Jfr. Vedtektene § 3-2.
3. godkjenne årsregnskap og årsberetning, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd
4. velge styrets leder, nestleder og øvrige styremedlemmer, bortsett fra medlemmer som skal velges av de ansatte.
5. velge revisor
6. fastsette godtgjørelse til tillitsvalgte og revisor
7. behandle styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte, herunder avholde rådgivende avstemning over styrets retningslinjer for lederlønnfastsettelsen
8. behandle andre saker som etter lov eller vedtekter hører inn under generalforsamlingen.

§ 4-5

Når generalforsamlingen er åpnet, skal møtelederen la opprette fortegnelse over de møtende aksjeeiere og representantene for aksjeeiere med oppgaver over hvor mange aksjer og stemmer hver av dem representerer. Denne fortegnelse anvendes inntil den måtte bli endret av generalforsamlingen.

§ 4-6

Avstemning skjer skriftlig dersom ikke samtlige møtende samtykker i avstemning på annen måte.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll over generalforsamlingen. I protokollen skal generalforsamlingens beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Fortegnelsen over møtende aksjeeiere og representanter skal inntas i eller vedlegges protokollen. Protokollen skal undertegnes av møtelederen og minst en annen person som utpekes av generalforsamlingen blant de tilstedeværende. Protokollen skal holdes tilgjengelig for aksjeeierne og oppbevares på betryggende måte.

Kap. 5 Revisor.

§ 5-1

Revisor skal følge de instruksjer og pålegg som måtte bli gitt av -generalforsamlingen for så vidt de ikke strider mot bestemmelser gitt i lov eller i medhold av lov eller mot bankens vedtekter eller god revisjonsskikk.

Revisor gir sine antegnelser og meldinger gjennom -styret til generalforsamlingen. Revisjonsberetning skal - være styret i hende senest to uker før den ordinære generalforsamling.

Kap. 6 Innskuddsvilkår.

§ 6-1

Styret fastsetter de nærmere vilkår for mottak og utbetaling av innskudd i samsvar med mulige regler fastsatt av Finanstilsynet.

Kap. 7 Årsregnskap og årsberetning.

§ 7-1

Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskapet og årsberetningen.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskap og årsberetning stilles til rådighet for revisor.

Generalforsamlingen fastsetter regnskapet senest innen utgangen av april måned.

Kap. 8 Aldersgrense. Tjenestetid.

§ 8-1

Høyeste aldersgrense for fast ansatte er 70 år.

§ 8-2

Et valgt medlem eller leder for styre kan ikke ha dette tillitsverv sammenhengende lenger enn 12 år. Ved beregning av disse tidsrom medregnes bare den tid vedkommende har hatt tillitsverv i banken etter 1. januar 1978. En person kan ikke velges/gjenvelges dersom vedkommende på grunn av bestemmelsene i denne paragraf ikke kan sitte valgperioden ut.

Kap. 9 Vedtektsendringer.

§ 9-1

Beslutning om å endre vedtektene fattes av generalforsamlingen. Beslutningen krever tilslutning fra minst to tredjedeler av så vel av de avgitte stemmer som av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen.

Forslag til endringer i vedtektene må være innsendt til styrets leder senest fire uker før generalforsamlingen skal behandle forslaget.

www.bnbank.no